

The background features a vibrant, abstract graphic design. It consists of various overlapping shapes in shades of blue, green, yellow, orange, red, and purple. In the center, there is a white silhouette of a family consisting of two adults and a child. The text is contained within a prominent red circle with a white border.

AİLE VE SOSYAL
POLİTİKALAR
BAKANLIĞI
2011
FAALİYET RAPORU

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

AİLE VE SOSYAL
POLİTİKALAR
BAKANLIĞI

2011
FAALİYET RAPORU

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
2011 Faaliyet Raporu

"Ailenin sağlamlığı, milletin ve insanlığın da sağlamlığı demektir."

Mevlana Celaleddin Rumi

Bakan Sunuşu

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız; aileyi, kadını, erkeği, genci, yaşlıyı, çocuğu, engelliği içine alan geniş bir alanda sosyal devlet anlayışıyla hizmet sunmaktadır.

Gelişmiş ve demokratik toplumların temel özelliği; insanın huzur, refah ve güvenini sosyal adalet anlayışıyla birleştirme ve buna uygun politikalar üretme ve uygulama anlayışına sahip olmalarıdır.

Tarihi, kültürel ve dini değerlerle oluşturulmuş olan devlet geleneğimiz, insana hizmeti ve insan merkezli politikalar üretmeyi ve uygulamayı esas almaktadır. Bu açıdan "İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın" prensibi doğrultusunda hizmet üretmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile icracı bir bakanlık olarak kurulmuştur. Bakanlığımız bünyesinde; Aile ve Toplum Hizmetleri, Sosyal Yardımlar, Kadının Statüsü, Çocuk Hizmetleri, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlükleri, Şehit Yakınları ve Gazi Hizmetleri Daire Başkanlığı olmak üzere toplam altı hizmet birimimiz bulunmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız; aileyi, kadını, erkeği, genci, yaşlıyı, çocuğu, engelliği içine alan geniş bir alanda sosyal devlet anlayışıyla hizmet sunmaktadır. Toplumun her kesimine dokunan, toplumun en hassas alanlarına hizmet götüren bir anlayışımız vardır. Bu anlayış; hem politika üretme noktasında hem de uygulama aşamasında merkezi bir yapılanmayı zorunlu kılmıştır.

Bakanlığımızın geçmişten gelen, bugün daha da güçlenen bir teşkilat yapısı bulunmaktadır. Bakanlığımız insan kaynaklarımız, hizmet anlayışımız ve teşkilat yapımızla; artık ülkemizin her köşesine ulaşabilecek yapıya kavuşmuştur.

Bu anlayışla 2011 yılında 6 milyar TL bütçe 2012 yılında 8,8 milyar TL'ye çıkartılarak Bakanlığımız mali olarak güçlendirilmiştir. 2011 yılında 105,8 milyon TL olan yatırım ödeneği yüzde 80 arttırılarak 2012 yılı için 190 milyon TL'yi bulmuştur.

Bakanlığımızın çok geniş hizmet alanında kısa sürede gerçekleştirdiği faaliyetleri görmek, bundan sonra yapılacak çalışmalar ve yol haritasını belirlemek açısından büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla hazırlanan 2011 Yılı Faaliyet Raporu Bakanlığımızın mevcut durumunu değerlendirmek açısından önemlidir. Hazırlanan Faaliyet Raporu hizmet alanlarımıza paralel olarak kaynaklarımızı etkin ve verimli kullanma konusunda bizlere yol gösterici olacaktır.

2011 Yılı Faaliyet Raporunun hazırlanması sürecinde emeği geçenlere teşekkür eder. Bu çalışmanın Bakanlığımız ve çalışanları açısından hayırlı olmasını temenni ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

Üst Düzey Yönetici Sunuşu

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, varlığını kimsesizin kimsesi olmak üzerine inşa etmiştir.

Bizler yaratılan her ne varsa, ona saygıyla yaklaşan ve sevgisini sunmak için Yaradan'dan aynı neden aramayan bir kültürün mirasçlarıyız. Yaşadığımız dünyayı ve zamanı daha iyi yapmaya ilişkin her türlü adımımızı bu anlayışla atıyoruz. Bu nedenle de yaratılmışların en şerefli olan insanı tüm maddi ve sosyal çevre tasarımlarının merkezine alan bir anlayışla yola çıktık.

Cumhuriyet tarihimizin, aile kurumunu baz alarak ve yücelterek, yoksullukla mücadele etme ilkesi doğrultusunda toplumun dezavantajlı kesimlerini çalışma alanının merkezine alan ilk bakanlığı olarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, faaliyetlerine başladığı günden bu yana insan onurunu yüceltmek ve yükseltmek amacıyla var gücüyle çalışmaktadır. Bu yolda bizler hem tüm canlılara sonsuz bir saygıyla ve yüce bir sevgiyle bağlılığını yarattığı vakıf kültürüyle ifade eden geçmişimizden, hem banış ve adaleti telkin eden sosyal devlet ilkesinden, hem de 21. yüzyılın hak ve hukuk temelli yeni yapılanma anlayışından güç almaktayız.

Bugün gerek ekonomik gerekse de sosyal olarak baş döndürücü bir hızla sürekli bir değişim ve gelişme ile beslenerek sınırları görünmez kılan bir dünyada yaşıyoruz. Tüm avantajlarıyla birlikte bu durum, aynı zamanda dünyanın kimi bölgelerinde yoksullaşmanın artmasına ve genel olarak da adaletsizliğin yayılmasına neden oluyor. Bu nedenle insan hakları ve sosyal adalet

çağımızın anahtar iki kavramı haline geliyor. Politika üretme süreçlerinde kimi zaman toplumsal tabanın, kimi zaman da uluslararası toplumun baskısı, hükümetleri çoğu zaman göstermelik adımlar atmaya zorluyor. Ancak yapısal çözümler gerçekleştiremeyen devletler aslında kendi mağduriyetlerini açıkça ortaya koymuş oluyorlar.

Bugün sosyal adaleti sağlamak için güçsüzlerin yanındayız demek tek başına yeterli değildir. Hakikatle ve samimiyetle güçsüzün yanında olmak için öncelikle yakınında olmak, devlet olarak erişilebilir, ulaşılabilir olmak gerekmektedir. Tam da bu nedenle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, varlığını kimsesizin kimsesi olmak üzerine inşa etmiş, sesini sessiz çığlıklardan edinmiştir.

Bakanlığımız insanca yaşam ve insanlık onurunun yükseltilmesi için yoksullukla mücadele etmeye; bireylerin hayata ilişkin deneyimlerini güvenli ve sevgi dolu bir zeminde yaşamasını sağlayarak onları hayata hazırlayan aileleri desteklemeye; kadınların, çocukların, yaşlıların, engellilerin, gazilerin ve şehit yakınlarının sahip oldukları her türlü hak ihlaliyle mücadele etmeye devam edecektir.

Geride bıraktığımız bu bir yılda gerçekleştirdiğimiz uygulamaların, faaliyetlerin ve politika süreçlerinin mutlu yanlarına basamak olması dilekleriyle, bu süreçte emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Kenan BOZGEYİK
Müşteşar

İçindekiler

Bakan Sunuşu

Üst Düzey Yönetici Sunuşu

I - Genel Bilgiler

I.A. Misyon ve Vizyon	14
I.B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	14
I.C. İdareye İlişkin Bilgiler	16
I.C.1. Örgüt Yapısı	16
I.C.2. Fiziksel Yapı	17
I.C.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	19
I.C.4. İnsan Kaynakları	20
I.C.5. Sunulan Hizmetler	26
I.C.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	37

II - Amaç ve Hedefler

II.A. İdarenin Amaç ve Hedefleri	40
II.A.1. Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	40
II.A.2. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	43
II.A.3. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	48
II.A.4. Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü	50
II.A.5. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	52
II.B. Temel Politikalar ve Öncelikler	57

III - Faliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

III.A. Mali Bilgiler	60
III.A.1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	60
1.1. Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	60
1.2. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	61
1.3. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	62
1.4. Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü	63
1.5. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	65
III.B. Performans Bilgileri	69
III.B.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	69
1.1. Aile ve Toplum Hizmetleri	69
1.2. Çocuk Hizmetleri	78
1.3. Kadına Yönelik Hizmetler	97
1.4. Özürlülere Yönelik Hizmetler	101
1.5. Yaşlılara Yönelik Hizmetler	103
1.6. Sosyal Yardım Hizmetleri	112
1.7. Halkla İlişkiler ve Bakanlık Çağrı Merkezleri	134
Ek - I	138
Ek - II	139

I - Genel Bilgiler

I - Genel Bilgiler

I.A. Misyon ve Vizyon

08.06.2011 tarihli ve 27958 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile oluşturulan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Misyon, Vizyon ve İlkeleri, 2013-2017 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları kapsamında belirlenecektir.

I.B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ulusal düzeyde politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek.
- Sosyal ve kültürel dokudaki aşınmalara karşı aile yapısının ve değerlerinin korunarak gelecek nesillere sağlıklı biçimde aktarılmasını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, aile bütünlüğünün korunması ve aile refahının artırılmasına yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunarak sağlıklı gelişimini temin etmek üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, çocuklara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

- Kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını korumak ve geliştirmek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, kadınlara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- Özürlülerin ve yaşlıların her türlü engel, ihmal ve dışlanmaya karşı toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, özürlülere ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- Şehitlerimizin hatıralarının yaşatılması, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması amacıyla; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, şehit yakınları ile gazilere yönelik sosyal

hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

- Toplumun sosyal yardım ve korumaya ihtiyaç duyan kesimlerine yönelik yardım faaliyetlerini düzenli ve etkin biçimde yürütmek; yoksullukla mücadeleyle ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.
- Öncelikle çocuğun aile içinde yetiştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla aileyi eğitim, danışmanlık ve sosyal yardımlarla güçlendirmek; korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç çocuk, kadın, özürlü ve yaşlıların tespiti, bunların korunması, bakımı, yetiştirilmesi ve rehabilitasyonlarını sağlamak üzere gerekli hizmetleri yürütmek, bu hizmetler için gündüzlü ve yatılı sosyal hizmet kuruluşları kurmak ve işletmek.
- Ailenin bütünlüğünü korumak, parçalanmış ailelerin korunmaya, yardıma ve bakıma muhtaç fertleriyle çocuklarına her türlü maddî, manevî ve sosyal destek sağlamak; bu amaçla gerekli planlamaları yapmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yürütülen sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek, bu alanda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların taşınması zorunlu olan nitelikleri ve bunlara rehberlik edecek programları geliştirmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yürütülen sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerinin, belirlenen ilke, usûl ve standartlar çerçevesinde denetimini yapmak.
- Sosyal hizmet ve yardım faaliyetleriyle bunlardan yararlananlara ilişkin bilgileri merkezi bir sistemde oluşturulacak veri tabanı aracılığıyla işlemek, kontrol etmek, izlemek ve geliştirilecek politika, strateji ve önlemler bağlamında değerlendirmek.
- Sosyal hizmetler ve yardımlar alanındaki uluslararası gelişmeleri ve faaliyetleri izlemek,

bunlara katkı vermek ve yürütülecek çalışmalarda yararlanmak üzere değerlendirmek, bu alanda taraf olduğumuz uluslararası sözleşme ve anlaşmaların ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak.

- Ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel etkinlikler düzenlemek, toplumu aydınlatıcı yayınlar hazırlamak, eğitsel faaliyet ve projeler yürütmek, ulusal ve uluslararası kongre, seminer, şûra ve benzeri etkinlikler düzenlemek.
- Kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, sosyal amaçlı vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları ve özel sektör arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, müşterek projeler hazırlamak ve uygulamak.
- Uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, proje geliştirmek ve yürütmek, gerçekleştirilecek çalışma ve etkinliklere katılmak; ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ile kararların ulusal düzeyde uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- İnceleme ve araştırma alanlarında elde edilen bilgileri değerlendirmek ve bunları uygulayıcı kurum ve kuruluşlara aktararak hizmetlerin geliştirilmesini ve yeni hizmet modellerinin oluşturulmasını sağlamak.
- Görev alanına giren konulara ilişkin mevzuatı ve uygulanmasını izlemek, bu konuda yürütülen mevzuat yenileme çalışmalarına katkıda bulunmak.
- Sorumluluk alanına ilişkin sorunlar ve yürütülen sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin bilgileri veri tabanı aracılığıyla izlemek, güncellemek ve yapılacak çalışmalarda değerlendirmek.
- Çocuk, kadın ve özürlü haklarına ilişkin konularda ülkemizin taraf olduğu uluslararası antlaşmalar uyarınca Bakanlık temsilcileri, diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile konuyla ilgili uzmanlardan teşkil edilecek ulusal takip ve danışma kurullarının sekreteryası işlerini yürütmek.
- Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmaktır.

1.C. İdareye İlişkin Bilgiler

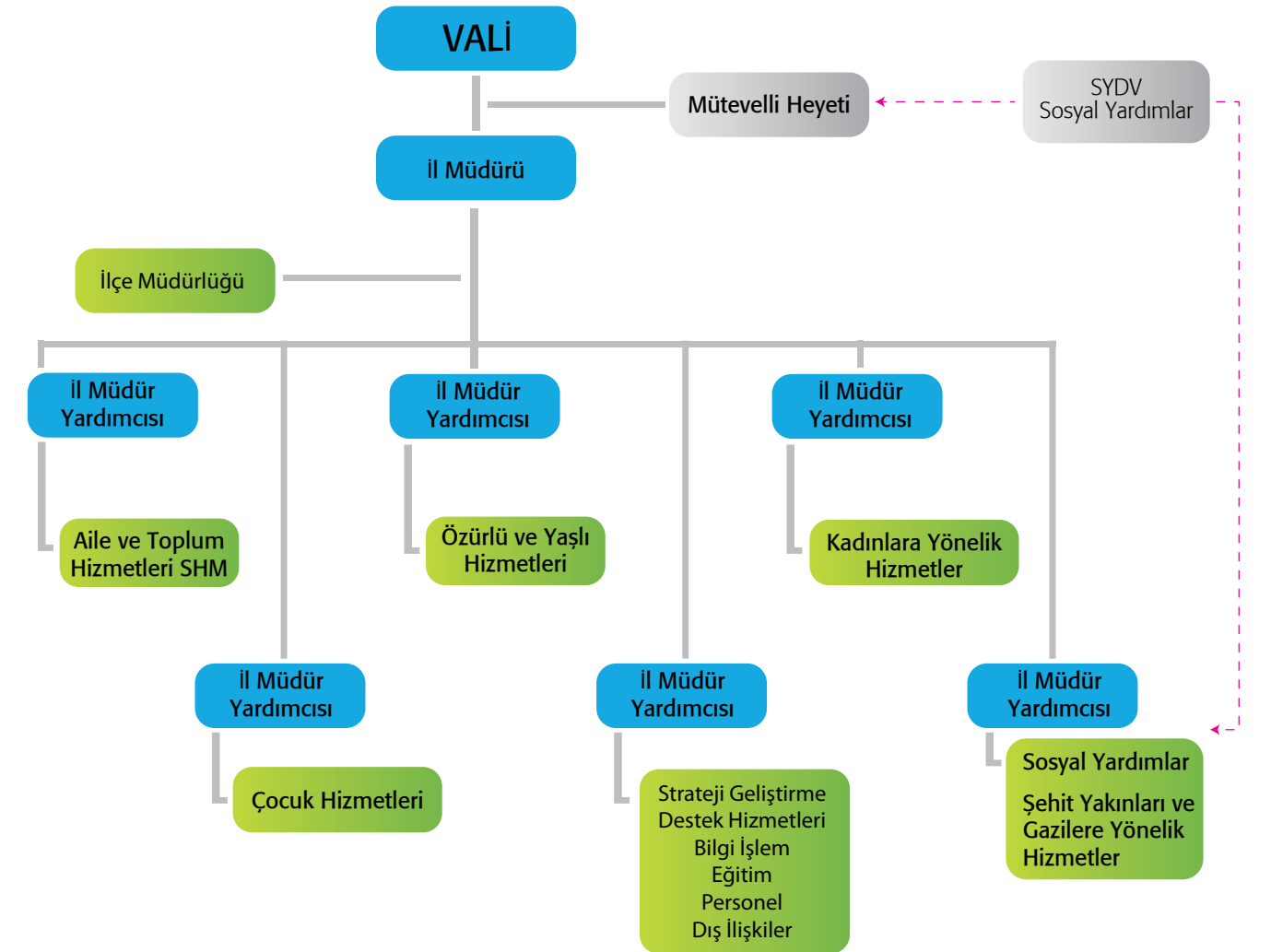
I.C.1. Örgüt Yapısı

Bakanlık, merkez ve taşra teşkilatından oluşur

Merkez Teşkilatı

Taşra Teşkilatı

I.C.2. Fiziksel Yapı

Bakanlık ve merkez birimleri; Ankara'daki, Akay Cad. No: 6 adresinde bulunan 5 katlı Bakanlık ana hizmet binası ile Anafartalar Cad. No: 66, 68, 70, 70/A ve Denizciler Cad. No:3 Ulus adresindeki hazineye ait binalarda, Ziya Gökalp Caddesi No:40 Kızılay adresindeki 8 katlı binada, Necatibey Cad. No:49

Kızılay adresindeki 10 katlı binada, Tunus Caddesi No: 22 ve 24 adresinde bulunan ve iki bölümden oluşan binada, Karanfil Sokak No:67 Bakanlıklar adresinde bulunan 5 katlı binada ve Cumhuriyet Mahallesi, Bayındır 1. Sokak, No:13 Kızılay adresindeki 5 katlı binada hizmetlerini yürütmektedir.

Tablo 1 - Hizmet Kuruluşları

Çocuk Hizmetleri Kuruluşları

Çocuk Yuvaları (0-6 Yaş)
 Çocuk Yuvaları (7-12 Yaş)
 Çocuk Yuvaları (0-12 Yaş)
 Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi
 Çocuk Evleri (0-12)
 Çocuk Evleri (13-18)
 Sevgi Evleri (0-12)
 Sevgi Evleri (13-18)
 Yetiştirme Yurtları (13-18)

**Sürekli /Kısa Süreli Çocuk/
Gençlik Rehabilitasyon Kuruluşları**

Çocuk ve Gençlik Merkezleri
 Çocuk ve Gençlik Merkezlerine
 Bağlı Gözlemleri
 Koruma Bakım ve
 Rehabilitasyon Merkezleri
 Bakım ve Sosyal
 Rehabilitasyon Merkezleri

Aile ve Toplum Hizmetleri Kuruluşları

Aile Danışma Merkezleri
 Toplum Merkezleri
 Sosyal Hizmet Merkezi

**Özürlü ve Yaşlı
Hizmetleri Kuruluşları**

Özürlü Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri
 Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezleri
 Huzurevleri
 Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri
 Yaşlı Hizmet Merkezleri

Kadın Hizmetleri Kuruluşları

Kadın Konukevleri
 Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi

Sosyal Yardım Kuruluşları

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü**Bağlı Kuruluşlar**

Darülaceze Müessesesi Müdürlüğü

I.C.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Bakanlığımız merkez birimleri ile bütün il müdürlükleri ve bağlı kuruluşları arasında, network bağlantısı bulunmaktadır. Merkez ve taşra teşkilatındaki bütün birim ve kuruluşlarımız yeter sayıda bilgisayar ve network ağı ile donatılmış ve Bakanlığımız ile 81 ilde konuşlanmış tüm kuruluşlarımız ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları arasında güvenli bir ağ bağlantısı oluşturulmuştur.

Merkez ve taşra teşkilatlarının ihtiyaçları doğrultusunda bilgi akışını hızlı, güvenilir ve etkin bir biçimde sağlanmasına yönelik çalışmalar TÜBİTAK ile birlikte sürdürülmektedir.

Sistem içinde bulunan ve geliştirilmesine devam edilmekte olan özel yazılımlar ile birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda form, tablo, defterler ile diğer kayıt ve bilgileri işleme ve kontrol edebilme imkânı bulunmaktadır. Bu sayede kurumsal bilgiler taşradan kolay ve güvenli bir şekilde temin edilebilmektedir.

Bakanlığımız resmi web sitesi oluşturulmuş ve tüm ana hizmet birimleri için Bakanlığımız web sitesi formatında her birine web siteleri hazırlanmıştır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatlarında ihtiyaçları karşılayacak düzeyde telefon, faks, fotokopi makinesi, bilgisayar yazıcısı, tarayıcı, projeksiyon makinesi vb teknolojik araç ve gereçler bulunmaktadır.

Ayrıca kurumumuz bünyesindeki çocuk, genç, özürlü, yaşlıların ve gündüzlü hizmet alan vatandaşlarımızın hizmetine sunulmak üzere bilgisayar laboratuvarları kurulmaktadır.

**Geliştirilmesi/İdamesi
Devam Eden Modüller:**

- SOYBİS
- Personel Başvuru Modülü
- Bilgi Edinme Modülü
- Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi

I.C.4. İnsan Kaynakları

2011 yılı itibarıyla Bakanlık merkez teşkilatına tahsis edilmiş olan 1.859 kadrodan 966 adedi dolu, 893 adedi boş, taşra teşkilatına tahsis edilmiş olan 13.799 kadrodan; 9.681 adedi dolu, 4.118 adedi ise boş; Döner Sermayeye tahsis edilen 281 kadrodan; 69 adedi dolu, 212 adedi ise boş durumdadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununu 4/B maddesi uyarınca Bakanlık Merkez teşkilatına tahsisli 19 adet,

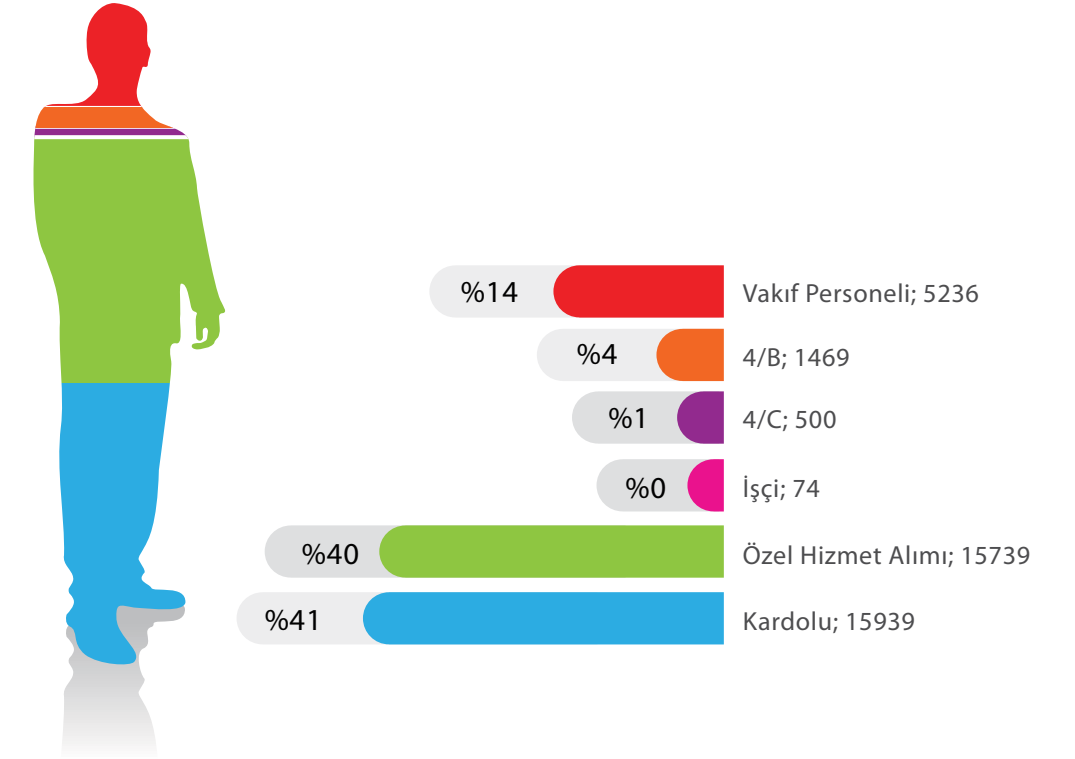
Taşra Teşkilatına tahsisli 1448 adet olmak üzere toplam 1467 sözleşmeli pozisyondan 910'u dolu 557 boş, Döner Sermayeye tahsis edilen 2 adet pozisyonun 2 adedi dolu bulunmaktadır.

Ayrıca Taşra teşkilatında 39 işçi kadrosu dolu olup, Döner Sermayede 35 adet sürekli işçinin 22 adedi dolu 13 adedi ise boş durumdadır.

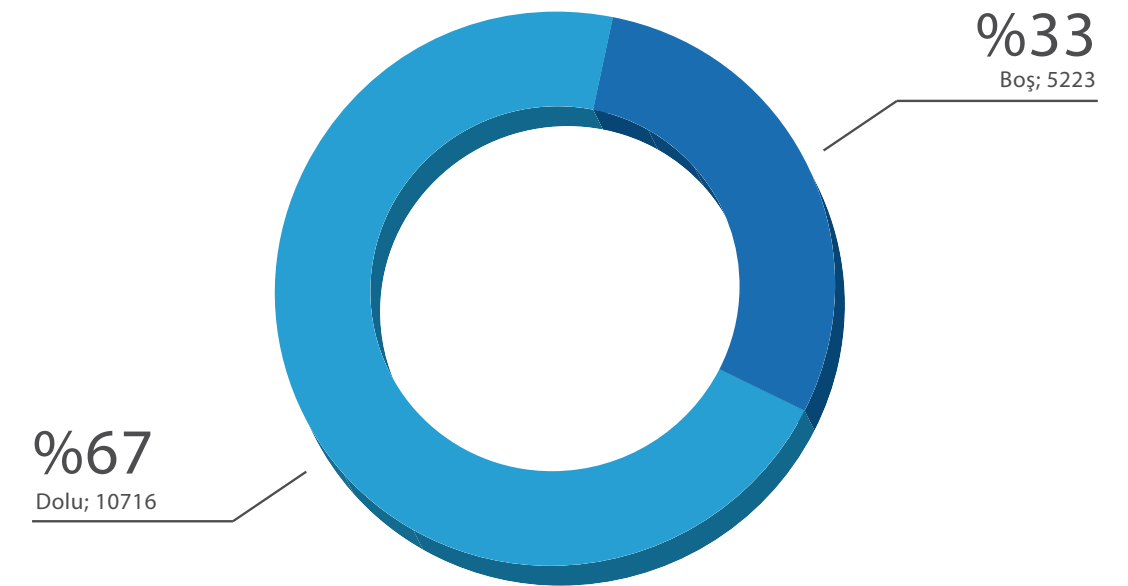
Tablo 2 - 2011 Yılı Bakanlık Kadro ve Personel Durumu

TEŞKİLAT		TOPLAM KADRO/ POZİSYON	DOLU	BOŞ
Merkez	KADROLU	1.859	966	893
	ÖZEL HİZMET ALIM	100	100	0
	4/B	19	10	9
	4/C	500	0	500
Taşra	KADROLU	13.799	9.681	4118
	ÖZEL HİZMET ALIM	15.342	15.342	0
	İŞÇİ	39	39	0
	4/B	1.448	900	548
Döner Sermaye	KADROLU	281	69	212
	ÖZEL HİZMET ALIM	297	297	0
	İŞÇİ	35	22	13
	4/B	2	2	0
KADROLU TOPLAM		15.939	10.716	5.223
ÖZEL HİZMET ALIM		15.739	15.739	0
İŞÇİ TOPLAM		74	61	13
4/B TOPLAM		1.469	912	557
4/C TOPLAM		500	0	500
VAKIF PERSONELİ		5.236	5.236	0
GENEL TOPLAM		38.957	32.664	6.293

Grafik 1- ASPB Tahsisli Kadro ve Pozisyon Sayısı

Grafik 2 - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Dolu Boş Durumu

Tablo 3 - Fiili Çalışan Memur Sayıları

ASPB	2011 Yılı
Merkez	966
Taşra	9681
Toplam	10647

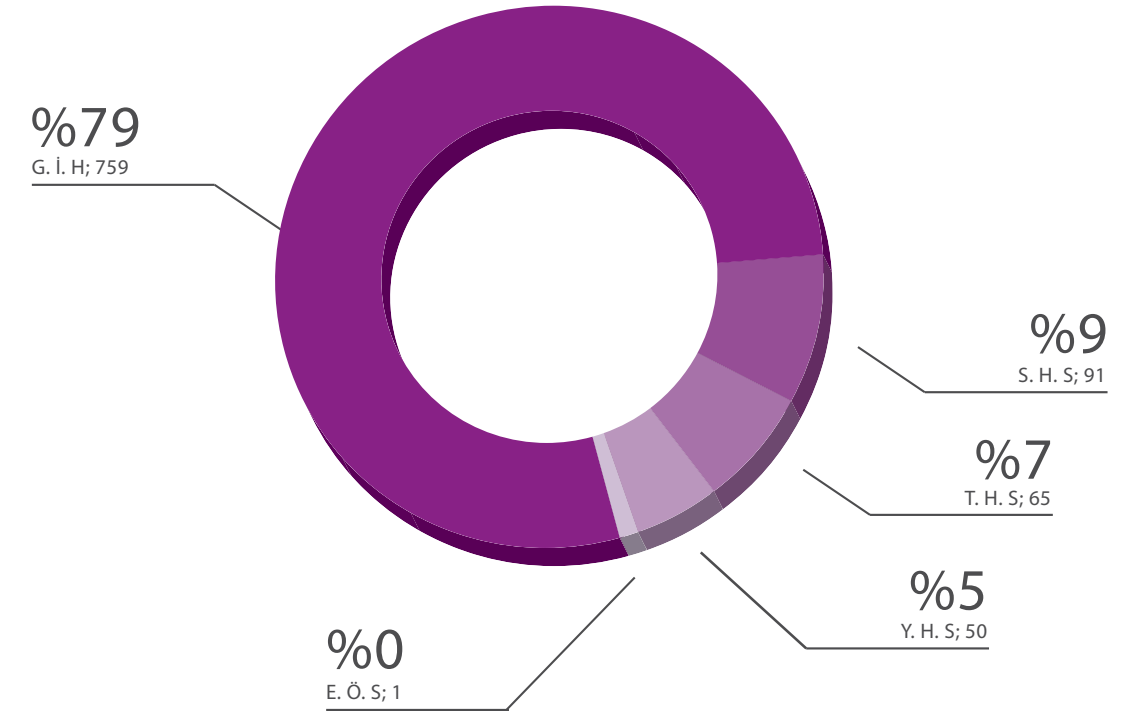
Tablo 4 - Bazı Ünvanlarda Çalışan Personel Sayısı

BAZI UNVANLARIN YILLARA GÖRE ÇALIŞAN SAYILARI (MERKEZ+TAŞRA)	
Unvanlar	2011 Yılı
Sosyal Çalışmacı	1221
Psikolog	344
Çocuk Gelişimcisi	244
Öğretmen	1106
Tabip	80
Fizyoterapist	204
Diyetisyen	64
Hemşire	653
Sosyolog	86
Yurt Yönetim Memuru	353
Sağlık Memuru	52
Çocuk Eğiticisi	398
Bakıcı Anne	194
Toplam	4999

Tablo 5 - ASPB Merkez Teşkilatı Hizmet Sınıfı ve Personel Türü

MERKEZ TEŞKİLATI HİZMET SINIFLARI							
Personel Statüsü	G.İ.H.	S.H.S.	E.Ö.S.	T.H.S.	D.H.S.	Y.H.S.	Toplam
Kadrolu	659	89	1	47		50	846
K. K. Sözleşmeli	100	2		18			120
Toplam	759	91	1	65	0	50	966

Grafik 3 - ASPB Merkez Teşkilatı Hizmet Sınıfı Dağılımı

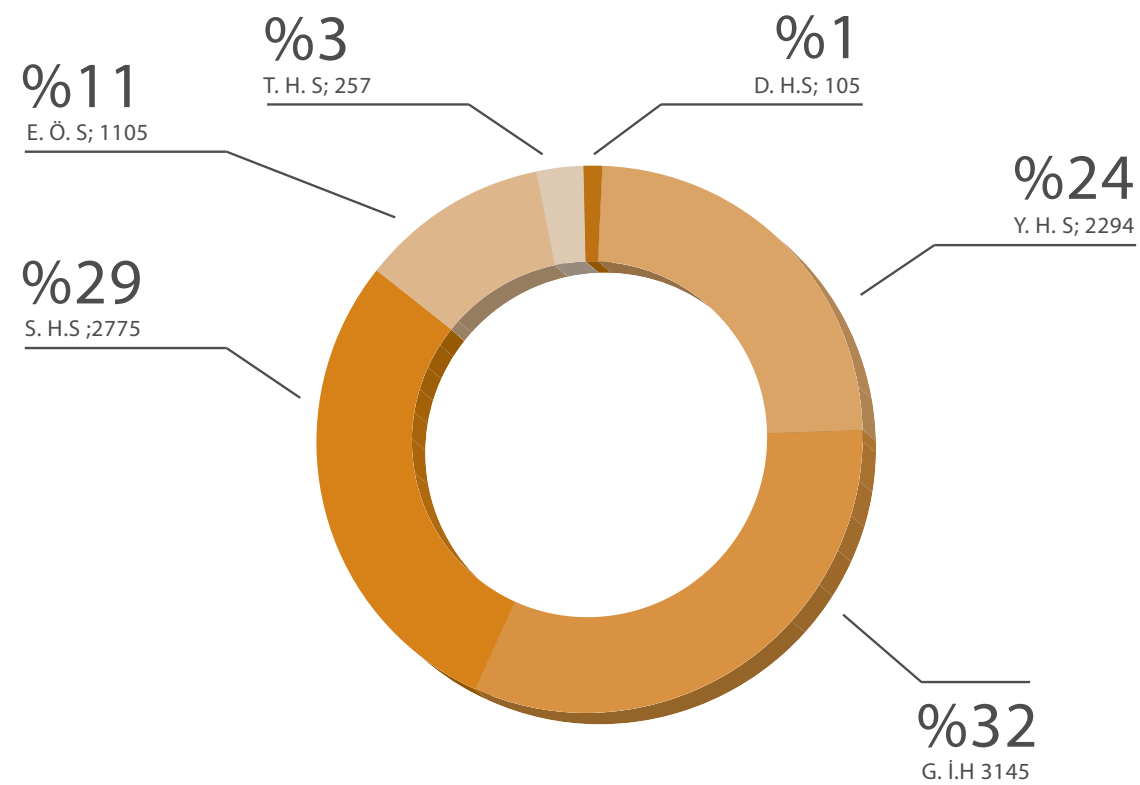

Tablo 6 - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Taşra Teşkilatı Personel Hizmet Sınıfı

TAŞRA TEŞKİLATI HİZMET SINIFLARI							
Personel Statüsü	G.İ.H.	S.H.S.	E.Ö.S.	T.H.S.	D.H.S.	Y.H.S.	Toplam
Kadrolu	2919	2039	1069	257	105	2259	8648
K.K. Sözleşmeli	226	736	36			35	1033
Toplam	3145	2775	1105	257	105	2294	9681

Taşra teşkilatımızda çalışan personelin % 89'u kadrolu % 11'i ise kadro karşılığı sözleşmeli olarak çalışmaktadır.

Grafik 4 - ASPB Taşra Teşkilatı Hizmet Sınıfı Dağılımı

Taşrada çalışan personelin %32'si GİH, %29'u SHS, %11'i EÖH, %1'i THS, %1 DHS ve %24'ü ise YH Sınıfında yer almaktadır.

Tablo 7 - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Taşra Teşkilatı Personel Hizmet Sınıfı

MERKEZ TEŞKİLATI HİZMET SINIFLARI VE CİNSİYET DURUMLARI							
Personel Cinsiyeti	G.İ.H.	S.H.S.	E.Ö.S.	T.H.S.	D.H.S.	Y.H.S.	Toplam
Erkek	467	26	1	37		40	571
Kadın	292	65		28		10	395
Toplam	759	91	1	65	0	50	966

Merkez Teşkilatında çalışan personelin % 59'u erkek % 41'i ise kadındır.

Tablo 8 - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Taşra Teşkilatı Personel Hizmet Sınıfı

TAŞRA TEŞKİLATI HİZMET SINIFLARI VE CİNSİYET DURUMLARI							
Cinsiyet	G.İ.H.	S.H.S.	E.Ö.S.	T.H.S.	D.H.S.	Y.H.S.	Toplam
Erkek	2033	1013	875	225	105	1782	6033
Kadın	1112	1762	230	32		512	3648
Toplam	3145	2775	1105	257	105	2294	9681

Taşra Teşkilatında çalışan personelin % 62'si erkek % 38'i ise kadındır.

I.C.5. Sunulan Hizmetler

5.1. Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın aile ve topluma yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek.
- Aile yapısının ve değerlerinin korunması, güçlendirilmesi ve ailenin sosyal refahının artırılması için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce aile ve topluma yönelik yürütülen sosyal hizmetlere ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak.
- Aile yapısını ve değerlerini tehdit eden sorunları ve bu sorunlara yol açan faktörleri tespit etmek, bu sorunlara karşı toplumsal duyarlılığı geliştirici faaliyet ve projeler yürütmek, çözüm önerileri geliştirmek, bu konularda eğitim programları hazırlamak ve uygulamak.
- Aile içi şiddet ve istismar, töre cinayetleri, intihar ve benzeri sorunları nedenleri ve sonuçları bakımından incelemek, araştırmak, bunların önlenmesine ve sorunların çözümüne yönelik, aileyi destekleyici ve eğitici programlar hazırlamak ve uygulamak.
- Ailelerin huzur ve mutluluğunu tehdit eden kötü alışkanlık ve bağımlılık sorunlarını, nedenleri ve sonuçları bakımından incelemek, araştırmak, bunların önlenmesine ve sorunların çözümüne yönelik, aileyi destekleyici ve eğitici programlar hazırlamak ve uygulamak.
- Ailelerin maddi refahının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu konuda diğer birimler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile koordineli eğitim programları ve projeler hazırlamak ve uygulamak.
- Ailedeki yapısal değişimleri, nedenleri ve sonuçları bakımından araştırmak, değerlendirmek ve aile değerlerinin sağlıklı biçimde korunması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.

- Nüfus yapısındaki değişimlerin aile yapısı üzerindeki etkilerini izlemek, sorun alanlarını tespit etmek ve bu konuda ulusal bir politikanın geliştirilmesine yardımcı olmak.
- Ailenin ve aileyi oluşturan bireylerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin kamuoyundaki eğilim ve

beklentileri tespit etmek amacıyla çalışmalar yapmak.

- Yurt dışında yaşayan Türk ailelerinin sorunlarını araştırmak ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde çözüm önerileri geliştirmek ve uygulamaktır.

5.2. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın çocuklara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek.
- Çocuklara yönelik sosyal hizmetler konusunda politika ve stratejiler belirlenmesine ilişkin çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce çocuklara yönelik yürütülen sosyal hizmetlere ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak.
- Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunması ve sağlıklı gelişimi için gerekli önleyici ve telafi edici mekanizmaları oluşturmak ve uygulamaya koymak.
- Geçici ya da sürekli olarak aile ortamından mahrum kalan veya yüksek yararı ailesinin yanında bulunmamayı gerektiren çocuklara, özel bakım ve koruma hizmeti sunmak.
- Özel surette korunması gereken çocuklara yönelik hizmetleri, habersiz denetimleri de kapsayacak şekilde yerinde denetlemek, tespit edilen aksaklıklara ve yetersizliklere karşı gerekli önlemleri ivedilikle almak.

- Özel surette korunması gereken çocuklara en nitelikli hizmetin verilebilmesini teminen, fiziki altyapı, nitelikli personel yetiştirilmesi ve istihdamı gibi hususlarda her türlü önlemi almak.
- Özel surette korunması gereken çocukların ilgili mevzuat uyarınca işe yerleştirilmesi işlemlerinde koordinasyonu sağlamak.
- Özel surette korunması gereken çocuklara yönelik hizmetler konusunda kamu kurum ve kuruluşlarıyla gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, bu alandaki gönüllü

- girişimleri teşvik edici mekanizmaları geliştirmek ve uygulamak.
- Özel surette korunması gereken çocuklar sorununda toplumsal duyarlılığı ve dayanışmayı güçlendirici faaliyet, proje ve kampanyalar düzenlemek.
- Evlat edindirme ve koruyucu aile hizmetlerini koordine etmek.
- 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda belirlenen tedbirleri yürütmek ve koordinasyonunu sağlamaktır.

5.3. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek.
- Kadına karşı ayrımcılığın önlenmesi, kadının insan haklarının ve toplumsal statüsünün korunması ve geliştirilmesi, kadının toplumsal hayatın tüm alanlarında etkin hâle getirilmesine yönelik ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi

- çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce kadınlara yönelik yürütülen sosyal hizmetlere ilişkin ilke, usul ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak.

- Kadına karşı her türlü ayrımcılığı önlemek ve kadının insan haklarını geliştirmek amacıyla faaliyet ve projeler yürütmek, bu alanda yapılan çalışmalara destek vermek.
- Kadının insan hakları konusunda kamuoyunu bilgilendirmek ve aydınlatmak suretiyle toplumsal bilinçlenmeyi geliştirmek.
- Kadına yönelik her türlü şiddet, töre ve namus cinayetleri, taciz ve istismarın önlenmesi için

çalışmalarda bulunmak, kadının aile ve sosyal yaşamdan kaynaklanan sorunlarının çözümüne destek oluşturmak.

- Sağlık, eğitim, kültür, çalışma ve sosyal güvenlik başta olmak üzere bütün alanlarda kadınların ilerlemesini sağlayıcı ve karar mekanizmalarına katılımını artırıcı çalışmalarda bulunmaktır

5.4. Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın özürlülere ve yaşlılara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek.
- Özürlülüğün önlenmesi ile özürlülerin eğitimi, istihdamı, rehabilitasyonu, ayrımcılığa uğramadan insan haklarından yararlanarak toplumsal hayata katılmaları ve diğer konularda ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.

- Özürlülerin sorunlarını ve çözüm yollarını araştırmak, bu konuda uygulamanın geliştirilmesine yönelik öneri ve programlar hazırlamak ve uygulamak.
- Özürlülerle ilgili konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, projeler hazırlamak ve uygulamak.
- Münhasıran özürlülere tanınan haklar ve sunulan hizmetlerden yararlanmada kullanılmak üzere hazırlanan özürlü kimlik kartlarına ilişkin işleri yürütmek.

- Yaşlılara yönelik sosyal hizmetlere ilişkin olarak ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- Yaşlılara sunulan sosyal hizmet modellerini geliştirmek.
- Yaşlıların ve bakıma muhtaç özürülülerin, yaşamlarını evlerinden ve sosyal çevrelerinden ayrılmadan sürdürebilecekleri sosyal desteklerin verilmesi için gerekli mekanizmaları kurmak, var olanları standardize etmek, uygulamaları takip etmek ve denetlemek.
- Yaşlıların toplumla bütünleşmesine, statü ve rollerinin yeniden kazanımına, işlevlerinin artırılmasına, boş zamanlarının etkili bir biçimde değerlendirilmesine ilişkin mekanizmalar oluşturmak.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce özürülülere ve yaşlılara yönelik yürütülen sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin ilke, usul ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamaktır.

5.5. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

- Yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlar alanında ulusal düzeyde uygulanacak politika ve stratejilerin oluşturulması çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun amaçlarını gerçekleştirmek ve uygulanmasını sağlamak için gerekli idarî ve malî tedbirleri almak.
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun gelirlerini zamanında toplamak, toplanan gelirlerin yerinde, zamanında ve ihtiyaçlara göre kullanılmasını sağlamak.

- 3294 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan vakıfların harcamalarını, iş ve işlemlerini araştırmak, incelemek, izlemek ve denetlemek, görülen aksaklıklarla ilgili gerekli tedbirleri almak, vakıfların çalışma usul ve esasları ile sosyal yardım programlarının ölçütlerini belirlemek.
- Mevzuatta kamu kaynaklarıyla yardım yapılması öngörülen kişilere aylık, tazminat, ücret, yardım veya başka bir ad altında yapılacak her türlü sosyal yardımın ödenmesi ve anılan yardım ve ödemelerin veri tabanına işlenerek izlenmesi ile ilgili işleri diğer birimler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yerine getirmek; diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmakta olan her türlü sosyal yardım ve ödemelerin veri tabanında izlenmesine ilişkin işlemleri yürütmek.
- Yoksullukla mücadeleye ve Genel Müdürlüğün görev alanına giren diğer konulara ilişkin olarak araştırma ve incelemeler yapmak, proje hazırlamak ve uygulamak.
- Yoksullukla mücadele alanında uluslararası gelişme ve uygulamaları izlemek, değerlendirmek, ülkemiz açısından yararlı görülen modelleri uygulamaya koymak.
- Sosyal Yardımlar Bilgi Sistemi ile ilgili işleri yürütmek.
- Sosyal yardımlaşma ve dayanışma kültürünü kökleştirici çalışmalar yapmak, geniş kitleleri kapsayan yardım kampanyalarını koordine etmek ve desteklemek.
- Sosyal yardıma hak kazanılmasında ve genel sağlık sigortalılığının tespitinde esas alınacak gelir tespit testlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu testleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarıyla işbirliği yaparak uygulamaktır.

5.6. Denetim Hizmetleri Başkanlığı

- Sosyal hizmet ve yardım kuruluşlarınca sunulan hizmetlerin kontrol ve denetimini ilgili birimlerle işbirliği içinde yapmak, sunulan hizmetlerin süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek, kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgililere iletme.
- Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturmalar yapmak.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile gönüllü kuruluşlara, faaliyetlerinde yol gösterecek plan ve programlar oluşturmak ve rehberlik etmek.
- Sosyal hizmet ve yardımlar alanında faaliyette bulunan veya bulunmak isteyen kişi, kurum ve kuruluşlar ile gönüllü kuruluşları teşvik edici mekanizmaların oluşturulmasına yardımcı olmak ve bu alanda yapılacak faaliyetlere ve alanda çalışan meslek elemanlarına rehberlik etmek.
- Sosyal hizmet ve yardım kuruluşlarının faaliyet ve işlemlerinde hataların önlenmesini, yönetim ve kontrol sistemlerinin geçerli, güvenilir ve tutarlı hâle gelmesini sağlamak.
- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında hizmet sunan sosyal hizmet kuruluşları ile sosyal hizmetlerden yararlananlara ilişkin olarak ortak veri tabanı oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- Kurumun merkez ve taşra teşkilâtı ile personelinin idarî, malî ve hukukî işlemleri hakkında denetim, inceleme ve soruşturma yapmaktır.

5.7. İç Denetim Birimi Başkanlığı

- Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.
- Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.
- Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.
- Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ve bunları takip etmek.
- Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlanıldığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.
- Kamu idaresince üretilen bilgilerin doğruluğunu denetlemek.
- Üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede yardımcı olmak, belirlenen performans göstergelerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek.
- Suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirmektir.

5.8. Strateji Geliştirme Başkanlığı

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 15'inci maddesi ve diğer mevzuatla

strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmaktır.

5.9. Şehit Yakınları ve Gaziler Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın şehit yakınları ve gazilere yönelik sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek.
- Şehit yakınları ve gazilerin hakları ile onlara yönelik yardım, hizmet ve muafiyetlere ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesine yönelik çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce şehit yakınları ve gazilere yönelik yürütülen faaliyetlere ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak.
- Şehit ve gazi çocuklarının eğitimi konusunda, ilgili kurum ve kuruluşlar ile gönüllü kuruluşların da desteğiyle gerekli çalışmaları yürütmek.
- Şehit yakınları ve gazilerin ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan desteklenmesi ve toplumdan

kopmaması amacıyla çalışmalar yürütmek, bu konuda toplumsal duyarlılığı güçlendirici faaliyetler yapmak.

- Gazilerin toplumsal hayata adaptasyonu, tedavi ihtiyaçlarının karşılanması, istihdam sorunlarının giderilmesi ve sosyal güvenlik haklarının geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütmek.
- Şehit ve gazi yakınları arasında iletişim ve dayanışmayı güçlendirmek.
- Şehit yakınları ve gazilere yönelik yardım kampanyalarına ilişkin usûl ve esasları belirlemek, istismar amaçlı girişimlere karşı ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde her türlü önlemi almak.
- İlgili mevzuatı çerçevesinde şehit ve gazi yakınlarının öncelikli istihdamına yönelik uygulamaları koordine etmektir.

5.10. Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda, uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkileri yürütmek, koordinasyonu sağlamak.
- Avrupa Birliğine yönelik olarak Hükümetçe belirlenen amaçlar çerçevesinde Bakanlığın görev alanlarına ilişkin kısa, orta ve uzun vadede uygulanacak politikaların saptanması için gerekli çalışmaları yapmak, bu konularda uygulama ile ilgili gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak ve öneriler hazırlamak.
- Bakanlığın Avrupa Birliği kaynaklı program ve projelerini hazırlamak, ilgili birimlerle işbirliği içinde yürütmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak.
- Uluslararası kuruluşlar nezdinde düzenlenen seminer ve toplantılara personelin katılımı konusunda gerekli koordinasyonu sağlamak.
- Yurtdışında yaşayan, çalışan veya yurtdışıyla bağlantısı olan kişi ve ailelerin, sosyal, kültürel, ekonomik ve ailevi nedenlerden kaynaklanan sorunlarına çözüm bulmak üzere uluslararası teşkilatlarla işbirliği yapmak ve uluslararası vaka çalışmalarını yürütmekir.

5.11. Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı Başkanlığı

- Bakanlık personeli ile Bakanlığın görev alanındaki hizmetleri yerine getirecek diğer kurum ve kuruluş personelinin yetiştirilmesi, eğitilmesi ve bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için gerekli programları planlamak, geliştirmek ve uygulamak; hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve yürütülmesini sağlamak.
- Bakanlığın görev alanına ilişkin konularda kamuoyuna yönelik eğitici, aydınlatıcı ve bilinçlendirici faaliyetler yürütmek, bu konuda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektörle işbirliği yapmak.
- Bakanlığın iletişim stratejisini hazırlamak, uygulamak ve uygulanmasını izleyerek değerlendirmek.
- Bakanlığın faaliyetlerini, projelerini, sunduğu hizmetleri kamuoyuna duyurmak.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda toplumsal dayanışmayı güçlendirici kitlesel kampanyalar ve etkinlikler düzenlemek, teşvik etmek ve katkı sağlamak.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda görsel, işitsel ve yazılı dokümanların basım ve yayımını yapmak veya yaptırmak, bu alandaki çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek.

- Bakanlığın görev alanıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, değerlendirmek, yayımlamak, film, slayt, fotoğraf ve benzeri belgeleri

hazırlamak veya hazırlatmak, bu konulara ilişkin arşiv, dokümantasyon ve kütüphane hizmetlerini yürütmektir.

5.12. Hukuk Müşavirliği

- Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığın temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak.
- Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler

arasında çıkan her türlü uyuşmazlığa ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.

- Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takiplerini izlemek, koordine etmek ve denetlemek.
- Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmaktır.

5.13. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

- Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini Strateji Geliştirme Başkanlığı ile işbirliği içerisinde belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.
- Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.
- Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak.

- Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve ilgili birimlerle işbirliği içinde veri tabanları oluşturmak.
- Bakanlığın bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamaktır.

5.14. Personel Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

- Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmektir.

5.15. Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.
- Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.
- Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.
- Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmektir.

5.16. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak.
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almaktır.

5.17. Özel Kalem Müdürlüğü

- Bakanın çalışma programını düzenlemek.
- Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmektir.

I.C.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Bakanlığımızda iç kontrol sisteminin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere öncelikle yapılması gereken çalışmalar belirlenmiş olup, kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması faaliyetleri, Üst Yöneticinin liderliği ve gözetiminde, Strateji Geliştirme Başkanlığının koordinatörlüğü, İç Denetim Birimi Başkanlığının danışmanlığı ve tüm birimlerin katılımı ile gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımız misyonunu gerçekleştirip hedeflerine ulaşabilmesi için, risklerin karşılanması ve faaliyetlerin geliştirilebilmesinde etkili bir yönetim aracı olan iç kontrol sisteminin kurulması çalışmaları başlatılmıştır. Bakanlığımız 2013-2017 stratejik plan çalışmalarının tamamlanması ile birlikte son şekli verilecek olan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Maliye Bakanlığı'na gönderilecektir.

Toplam Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları

Kamu kurumlarında hak sahipleri vergi verenlerdir. Vergi verenler de, kamu kaynağını oluşturan vergilerinin, söz sahipleri tarafından hak sahiplerinin çıkarları doğrultusunda yönetildiğini bilmek isterler. Hak ve söz sahibi arasında ortaya çıkan sorunlar hesap verilebilir, adil, şeffaf ve sorumluluk ilkesinin benimsendiği kurumsal yönetim (Yönetişim) ihtiyacını doğurmuştur.

Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Sistemi (5018 sayılı KMYKK) ile kurumsal yönetim ilkelerinin benimsendiği bir kamu yönetimi amaçlanmıştır.

Müşterinin(hizmet alanın) beklentisinin aşılmasını hedefleyen, ekip çalışmasını destekleyen, tüm süreçlerin gözden geçirilmesini ve iyileştirilmesini sağlayan bir yönetim felsefesi olan Toplam Kalite Yönetimi; İç kontrol standartlarına uyum çalışmalarının ISO 9001: 2008 Kalite Yönetim Sistemi mantığı ile işletilmesi amacıyla, 2009 yılında uygulamaya konulmuştur.

Kalite Yönetim Sistemi projesi ile 5018 sayılı yasanın da gereği olan; sürekli gelişmeyi amaçlayan, performans ölçümüne dayalı süreçlerle yönetime geçilmiştir. PUKÖ (Planla -Uygula -Kontrol et- Önlem al) döngüsü hayata geçirilmiştir.

Bu proje kapsamında hizmet kalitesinin artırılması, kaynakların etkin kullanılması ve hizmet alan kesimin ve çalışanların memnuniyeti amacıyla süreç iyileştirmelerini sağlayan bir yönetim modeli kurulmuştur. Performans yönetimine geçilmiştir. Kurum hizmetlerinde standartlaşma çalışmaları başlatılmıştır.

Bu Bağlamda; TKY projesi ile kamu iç kontrol standartlarının oluşturulması yani iç kontrol sisteminin kurulabilmesi için önemli bir adım atılmıştır.

"Toplam Kalite Yönetimi Uygulamaları Çalışması" projesi kapsamında yetiştirilmiş bulunan sistem danışmanlarımızın gelişimine yönelik Kocaeli Elginkan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi tarafından 30 Ocak - 06 Şubat 2011 tarihleri arasında Çatışma Yönetimi, Kurum Kültürü, Kurumsal Risk Yönetimi, Performans Yönetimi, Süreç Yönetimi eğitimleri verilmiştir.

03-08 Nisan 2011 ve 17-23 Nisan 2011 tarihlerinde Afyonkarahisar, Aydın, Burdur, Denizli, Eskişehir, Isparta, Kütahya, Manisa, Uşak İllerinden İl Müdür Yardımcıları, Kuruluş Müdürleri ve Kuruluş Müdür Yardımcılarına Kurumsal Risk Yönetimi, Performans Yönetimi ve Süreç Yönetimi eğitimleri verilmiştir.

Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinesinde İç Denetim Birimi Başkanlığınca "Risk Yönetimi Sistem Tasarımı Eğitim Programı" 25 Nisan-01 Mayıs 2011 tarihlerinde merkez teşkilatı birimleri ve taşra teşkilatından personelin yanı sıra TKY Sistemi eğitimcilerimizin de katılımıyla Antalya İlinde gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızın 81 İl Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarında ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi dokümanları uygulanmakta olup, 2011 yılında 42 ilimiz Kalite Yönetim Belgesi almıştır.

II. Amaç ve Hedefler

II. Amaç Ve Hedefler

II.A. İdarenin Amaç ve Hedefleri

Bakanlık; 08.06.2011 tarihli ve 27958 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. 2011 yılı faaliyetleri birinci altı aylık sürede mülga Genel Müdürlük/Başkanlıklar tarafından yürütülürken, ikinci altı aylık dönemde Bakanlık bünyesinde yeniden teşkilatlanma sürecine girilmiştir. 28 Temmuz 2011 tarihli ve 28008 sayılı Resmi Gazetede

yayımlanan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ" doğrultusunda Bakanlık, 2013-2017 yılları arası Stratejik Planını hazırlayacaktır. Bu nedenle 2011 yılı faaliyet raporunda; Bakanlık oluşturulan ve 633 sayılı KHK ile mülga olan hizmet birimleri tarafından oluşturulmuş ve 2011 yılında yürürlükte olan stratejik planlarına göre amaç ve hedefleri yazılmıştır.

II.A.1. Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Mülga Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünün 2007-2011 Stratejik Planıyla belirlenen stratejik amaç ve hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

AMAÇ-1:

Ülkemizde yaşanan sosyal sorunların tespitine yönelik araştırma çalışmalarını geliştirmek.

Hedef-1.1.

2011 yılı sonuna kadar, yurt içinde ve yurt dışında sosyo-kültürel alanda yapılan durum tespiti araştırmalarının sayısı, bütçe ödenekleri de dikkate alınarak yıldan yıla arttırılacaktır.

Hedef-1.2.

2011 yılı sonuna kadar yapılacak araştırmalarda, aile ve sosyal sorunlar alanındaki değişimi ölçen en az 1 araştırma gerçekleştirilecektir.

AMAÇ-2:

Basılı ve görsel Kurum yayınlarının artırılarak ülke çapında bütün kesimlere ulaşmasını sağlamak.

Hedef-2.1.

2011 yılı sonuna kadar Kurum yayınlarının baskı sayısı bütçe ödenekleri de dikkate alınarak her yıl % 5 arttırılacaktır.

Hedef-2.2.

2011 yılı sonuna kadar Kurum yayınlarının ulaştırıldığı kişi ve kurum sayısı her yıl % 5 arttırılacaktır.

Hedef-2.3.

2011 yılı sonuna kadar Kurumun iki yılda bir en az bir tane görsel yayın hazırlaması sağlanacaktır.

AMAÇ-3:

Ortak çalışmalarda bulunulabilecek bakanlıklar, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkileri geliştirmek.

Hedef-3.1.

2011 yılı sonuna kadar uluslararası kuruluşların da katılacağı en az 1 toplantı düzenlenecek ve ayrıca uluslararası toplantılara katılım sağlanacaktır.

Hedef-3.2.

2011 yılı sonuna kadar üniversiteler ve kamu kurumlarının dâhil olduğu en az 5 adet çok ortaklı proje ve etkinliğe katılım sağlanacaktır.

Hedef-3.3.

2011 yılı sonuna kadar dört yıllık periyotlarla düzenlenen aile şuralarının devamı sağlanacaktır.

AMAÇ-4:

Eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesini sağlamak.

Hedef-4.1.

2011 yılı sonuna kadar, toplumda aile eğitimine ilişkin ihtiyacı ölçen bir analiz aracı geliştirilecektir.

Hedef-4.2.

2011 yılı sonuna kadar, aile eğitimine ilişkin en az 3 adet paket program hazırlanacaktır.

Hedef-4.3.

2011 yılı sonuna kadar, aile eğitiminde görev alacak eğiticiler için "formatörlük eğitim programları" geliştirilecektir.

AMAÇ-5:

Kurum performansını geliştirmek.

Hedef-5.1.

2011 yılı sonuna kadar Kurum personelinin görevleriyle ilgili en az 1 eğitim programına katılması sağlanacaktır.

Hedef-5.2.

2011 yılı sonuna kadar, aile ve sosyal araştırmalarla ilgili olarak Kurumumuzca elde edilen verilerin ve kurum yayınlarının elektronik ortamda yer alması sağlanacaktır.

Hedef-5.3.

2011 yılı sonuna kadar en az 5 uzman ve uzman yardımcısı personelin yurt dışı eğitim imkânlarından faydalanması sağlanacaktır.

AMAÇ-6:

Kurum faaliyetlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma kapasitesini geliştirmek.

Hedef-6.1.

Kurumca yapılan ve yaptırılan araştırmaların veri analizinde kullanılmak üzere, 2008 yılına kadar, veri analizi yazılımlarından faydalanılması sağlanacaktır.

Hedef-6.2.

2011 yılı sonuna kadar Kurumun evrak takip ve arşivleme sisteminin elektronik ortama geçirilmesi sağlanacaktır.

II.A.2. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Mülga Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genele Müdürlüğü'nün 2010-2014 Stratejik Planıyla belirlenen stratejik amaç ve hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

AMAÇ-1:

Sosyal hizmetlerde koruyucu ve önleyici çalışmaları artırmak.

Hedef-1.1.

Teşkilatlanma biçimini "koruyucu ve önleyici çalışmaları artıracak şekilde" yenilemek.

Hedef-1.2.

Sosyal hizmetlerin öncelikli hedef kitlesi hakkında erken uyarı sistemini geliştirmek, aile/birey bazlı, ihtiyaç odaklı veri tabanı oluşturmak.

Hedef-1.3.

Koruyucu önleyici çalışmalar kapsamında halen sosyal hizmet desteği verilen bireye/aileye ek olarak, ihtiyaç sahibi diğer birey ve aileleri, erken uyarı sistemi ile tespit ederek hizmet vermek.

AMAÇ-2:

Kurumdan yatılı bakım hizmeti alanları toplumsal yaşama kazandırarak "yerinde hizmet" vermek.

Hedef-2.1.

Kurum bakımındaki çocukların kendi ailesi/koruyucu aile/evlat edindirme hizmeti ile evde desteklenmesi yönündeki çalışmalarını arttırarak devam ettirmek.

Hedef-2.2.

Kurum bakımı altındaki özürhümlerinin kendi ailesi yanında bakılabilecek olanları evde desteklemek.

Hedef-2.3.

Kurum bakımındaki çocukların tamamının ebeveynlerini/yakınlarını eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile desteklemek.

AMAÇ-3:

Gelişmiş ülke standartlarına uygun kurum bakımını sağlamak.

Hedef-3.1.

Bakım altında bulunan çocuk ve gençleri iş hayatına, ev hayatına, aile ortamına hazırlayıcı sorumlulukları kazandırmak, sosyal yaşama uyumlarını sağlamak, kişisel gelişimlerini sağlayıcı uygulamaları ve özgüvenlerini arttırmak

Hedef-3.2.

Kurum bakımındaki yaşlı/özürhümlü ve kadınların toplumsal hayata uyumlarını arttırmak.

Hedef-3.3.

Kurum bakımından ayrılacak kişilere toplumsal yaşamda rehberlik etmek, izlemek.

Hedef-3.4.

Geleceğe dönük değişimleri dikkate alan detay planlar yapmak.

AMAÇ-4:

Sosyal hizmet alanında yerleşmeyi göz ardı etmeden rehberlik-danışmanlık ve denetleme rolünü güçlendirmek, kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamak.

Hedef-4.1.

Sosyal hizmetlerde koordinatör kurum olma rolüne etkinlik kazandırmak, gerekli düzenlemeleri yapmak.

Hedef-4.2.

Kurumun denetim ve rehberlik sistemini güçlendirmek.

Hedef-4.3.

Tüm sosyal hizmet alanlarında kamu ve özel sektör kurum/kuruluşlarının çalışmalarını ve gelişimini teşvik etmek, uygulamalarına standartlar getirmek.

Hedef-4.4.

İlgili gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği ve koordinasyonu güçlendirmek, ihtiyaca uygun protokol ve işbirliği sayısını arttırmak, uygulamaları takip ederek katma değerini arttırmak.

Hedef-4.5.

Özürhümlü evde bakım hizmetlerinde "bakım sigortası" sisteminin kurulmasını sağlamak, bakıma muhtaç ruhsal özürhümlü hizmetlerini Sağlık Bakanlığı ile ortak yürütmek.

Hedef-4.6.

Kamu Yönetimi reformu çalışmalarının devam edecek olmasını dikkate alarak yerleşmeye geçiş sürecinde ve sonrasında yapılması gerekenleri belirlemek, oluşabilecek değişimlere kurumu hazırlamak üzere plan yapmak.

AMAÇ-5:

Stratejik amaçlara uygun olacak şekilde kurumsallaşma sürecini tamamlamak.

Hedef-5.1.

İnsan kaynakları yönetiminde etkinliği sağlamak.

Hedef-5.2.

Bağlı kuruluş tiplerinde uygulama ve yönetim standartlarını geliştirmek.

Hedef-5.3.

İç kontrol sistemini etkili olarak uygulamak.

AMAÇ-6:

SHÇEK hizmetlerinin tamamında teknoloji kullanımını güçlendirmek.

Hedef-6.1.

Kurum içinde veri toplama, bilgi yönetimini ve bilgi paylaşımını sağlayacak süreçleri yapılandırmak.

Hedef-6.2.

Paydaşlar arası bilgi akışını sağlayarak ortak veri tabanı oluşturmak ve güncel tutmak.

Hedef-6.3.

E-devlet kapsamında kurum çalışmalarının tamamlanmasını sağlamak.

AMAÇ-7:

Sosyal hizmetlerde uluslararası işbirliğini artırmak.

Hedef-7.1.

Uluslararası sosyal hizmet alanında iyi uygulama örneklerini ve alternatif uygulamaları takip ederek ilgili hizmet alanlarına uyumlandırmak.

Hedef-7.2.

Sosyal hizmet alanında uluslararası kuruluşlarla işbirliğini artırmak.

Hedef-7.3.

AB ve diğer yurt dışı fonların kurum ve bağlı kuruluşlarca kullanımını sağlamak.

AMAÇ-8:

Sosyal fayda-maliyet yaklaşımı ile hizmetlerde ekonomikliği sağlamak, toplumun katkılarını artırarak daha kapsamlı ve verimli hizmet sunmak.

Hedef-8.1.

Toplumun ve özel sektörün maddi katkı ve bağışlarını artırmak, bağış uygulamalarında yeni ve motive edici uygulamalar yapmak.

Hedef-8.2.

Kurumun yapacağı yatırımların bir kısmını özel sektör ve STK'ların karşılamasını sağlamak.

Hedef-8.3.

Hizmete verimliliğin artırılması amacıyla maliyet yönetimi yapmak.

AMAÇ-9:

Kurum çalışmaları hakkında sürekli tanıtım ve bilgilendirme yapmak, toplumun hizmetlere katılımını artırmak.

Hedef-9.1.

Genel olarak tüm taraflara düzenli ve sosyal hizmet politikalarını benimsetici "kurumsal tanıtım" yapmak.

Hedef-9.2.

Yapılan tanıtım faaliyetleri ile kurumun vatandaş gözünde "ne kapsamda çalışma yaptığı" bilinirlik oranını arttırmak ve vatandaşın sosyal hizmetler alanındaki çalışmalara katılımlarını artırmak.

Hedef-9.3.

Paydaş kurumların kurumun genel tüm hizmetlerini bilme oranını %100'e çıkarmak, SHÇEK hizmetlerine katkı ve desteklerini artırmak.

Hedef-9.4.

Sosyal hizmetlerde özel sektörün katkı ve katılımlarını artırmaya yönelik özel tanıtımlar yapmak, işbirliği kapsamını ve sayısını artırmak.

Hedef-9.5.

Kurum içi tanıtım yaparak kurum çalışanlarına özel bilgilendirmeleri yapmak.

Hedef-9.6.

Medyanın sosyal hizmetlere olumlu katılımını sağlayarak sosyal hizmet alanındaki çalışmaların tanınırlığını ve doğru algılanmasını artırmak.

II.A.3. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Mülga Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün 2008 - 2012 Stratejik Planıyla belirlenen stratejik amaç ve hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

AMAÇ-1:

Kadının statüsünü güçlendirmeye yönelik sosyal politikalar geliştirmek.

Hedef-1.1.

2011 yılı sonuna kadar kadının ekonomik hayata katılımının artırılması konusunda bilinç düzeyi yükseltilecektir.

Hedef-1.2.

2012 yılına kadar kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde eğitimden yararlanmaları konusunda bilinç düzeyi arttırılacaktır.

Hedef-1.3.

2011 yılı sonuna kadar kadınların sağlık hizmetlerine erişimi konusunda bilinç düzeyi arttırılacaktır.

Hedef-1.4.

2011 yılı sonuna kadar siyasete ve karar alma mekanizmalarına kadınların katılımının artırılması için bilinç düzeyi arttırılacaktır.

AMAÇ-2:

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana plan ve programlara yerleştirilmesi için tarafların bilinç düzeyini yükseltmek.

Hedef-2.1.

2011 yılı sonuna kadar kadının insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği bilinci yükseltilecektir.

Hedef-2.2.

2011 yılı sonuna kadar medyanın cinsiyetçi söylemine karşı vatandaşların özellikle de gençlerin medya mesajları karşısında daha mesafeli ve donanımlı olmaları için bilinç yükseltilecektir.

Hedef-2.3.

2011 yılı sonuna kadar toplumsal cinsiyet eşitliğinin kamu plan ve programlarına yansıtılması için karar vericilerin, uzmanların, politika yapıcılarının ve sivil toplum kuruluşlarının bilinç düzeyi yükseltilecektir.

AMAÇ-3:

Kadına yönelik şiddetle mücadele etmek.

Hedef-3.1.

2011 yılı sonuna kadar ilgili yasal düzenlemelerin uygulanması izlenecek ve ihtiyaç duyulduğu takdirde mevzuat güçlendirilecektir.

Hedef-3.2.

2011 yılı sonuna kadar kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık ve duyarlılık arttırılacaktır.

Hedef-3.3.

2011 yılı sonuna kadar kadına yönelik aile içi şiddetle mücadelede tüm paydaşların kapasiteleri güçlendirilecektir.

AMAÇ-4:

Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek.

Hedef-4.1.

2011 yılı sonuna kadar genel müdürlüğün tanınırlığı arttırılacaktır.

Hedef-4.2.

2011 yılı sonuna kadar kurum çalışanlarının bilgi ve beceri düzeyleri arttırılacaktır.

Hedef-4.3.

2011 yılı sonuna kadar kurumun yönetim bilgi sisteminden yararlanma kapasitesi arttırılacaktır.

Hedef-4.4.

2011 yılı sonuna kadar dokümantasyon merkezi kurulacaktır.

Hedef-4.5.

2011 yılı sonuna kadar kurum kütüphanesi güçlendirilecektir.

Hedef-4.6.

2011 yılı sonuna kadar görsel ve basılı yayınların hazırlanması ve/veya hazırlanmasına ilişkin standartlar oluşturulacaktır.

II.A.4. Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Mülga Özürlüler İdaresi Başkanlığının 2008-2012 Stratejik Planıyla belirlenen stratejik amaç ve hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

AMAÇ-1:

Özürlülerin sorunlarının tespiti ve çözüm önerileri için inceleme ve araştırma çalışmaları yapmak.

Hedef-1.1.

Ülkemizde özür lü lüğün önlenmesi, eğitim, bakım, rehabilitasyon, ulaşılabilirlik ve istihdam konularının birinde her yıl en az bir araştırma yapılacaktır.

Hedef-1.2.

Üniversitelerde özür lü lükle ilgili araştırmaların sayısının 2 kat artırılması teşvik edilecektir.

Hedef-1.3.

Avrupa Birliği başta olmak üzere, dünyadaki sosyo ekonomik ve politik gelişmelerin özür lü lük politikaları ve uygulamalarına etkileri yıllık olarak incelenecektir.

AMAÇ-2:

Özür lü lere ilişkin toplumsal bilinci artırmak, haklarına ve onurlarına saygı duyulmasını teşvik ederek ayrımcı uygulamalarla mücadele etmek.

Hedef-2.1.

Her yıl özür lü lük konusunda toplumsal bilinci artırmaya yönelik etkili kampanyalar gerçekleştirilecektir.

Hedef-2.2.

Medyada özür lü lüğe yönelik olumlu sunum biçimlerinin yerleşmesi için çalışmalar yapılacaktır.

Hedef-2.3.

2012 yılına kadar Kurumun basılı, görsel ve işitsel yayın sayısı en az iki kat artırılabilecektir.

AMAÇ-3:

Özür lü lere fırsat eşitliği sağlamak üzere birincil ve ikincil mevzuat kapsamında oluşturulan tasarımları ve teklifleri incelemek, görüş bildirmek ve bu konuda teklifler hazırlamak.

Hedef-3.1.

Uluslararası sözleşmeler ve Avrupa Birliği müktesebatından doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin çalışmalar 2012 yılına kadar % 90 oranında tamamlanacaktır.

Hedef-3.2.

Özür lü lere sağlanan hakların iyileştirilmesi yönünde mevzuatta gerekli yeni düzenlemeler yapılacaktır.

AMAÇ-4:

Özür lü lüğe ve özür lü kişilere ilişkin, ihtiyaca ve bilimsel kriterlere dayalı özür lü lük sınıflandırılması, ölçütleri ve istatistikleri elde etmek.

Hedef-4.1.

2011 yılına kadar uluslararası standartlara uygun ve karşılaştırılabilir bir sınıflandırma sistemi oluşturulacaktır.

Hedef-4.2.

2011-2012 yılları arasında uygun ölçme aracı ile II. Türkiye Özür lü lere Araştırması gerçekleştirilecektir.

Hedef-4.3.

2008 yılından itibaren ulusal özür lü lere veri tabanına bilgilerin aktarılması.

AMAÇ-5:

Özür lü lere İdaresi Başkanlığının kurumsal kapasitesini arttırmak.

Hedef-5.1.

2008 yılından itibaren kurum içi iletişim ve koordinasyon artırılacaktır.

Hedef-5.2.

Kurumsal kültürün ve iş doyumunun artırılması için her yıl en az bir kez sosyal ve kültürel etkinlikte bulunulacaktır.

II.A.5. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

Mülga Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün 2009-2013 Stratejik Planıyla belirlenen stratejik amaç ve hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

AMAÇ-1:

Sosyal yardım yararlanıcılarını objektif kriterlere göre belirleyerek, tüm sosyal yardım programlarını ve proje desteklerini sosyal yardım politikalarıyla uyumlu, ekonomik gelişmeye ve sosyal içermenin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak şekilde tasarlamak.

Hedef-1.1.

Bölgesel gelişmişlik farklılıkları, kırsal-kent ayrımı ve yardım kategorileri göz önünde bulundurularak sosyal yardımlar ve projelerden yararlanacak kişilerin belirlenmesine yönelik puanlama formülü geliştirilerek hedef kitleyi objektif kriterlere göre belirlemek.

Hedef-1.2.

Yardım ve sosyal hizmet projelerini öncelikle hiçbir geliri bulunmayan, toplumun en dezavantajlı (başta özürsüzler, yaşlılar, kadınlar, çocuklar ve göç edenler vb.) grubu ile diğer ihtiyaç sahibi bireylerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yapılandırmak ve ihtiyaçlara yönelik destek programlarını oluşturmak.

Hedef-1.3.

Mutlak yoksulluğun giderilmesine yönelik olarak aynı yardım ya da asgari gelir desteği gibi programlar üzerinde çalışmak ve bu kapsamdaki politikalara katkı sağlamak.

Hedef-1.4.

En düşük gelir grubundaki ailelerin çocuklarının periyodik sağlık hizmeti alması ve eğitime devamlarını sağlamak için annelere yapılan düzenli ödemeleri sürdürmek.

AMAÇ-2:

Vatandaşların temel ihtiyaçlarını karşılayan yardımların yanı sıra, onları üretken duruma getirecek, sürdürülebilir gelir elde etmelerini sağlayacak, bölgeler arası farklılıkları ve yerel potansiyeli göz önünde bulunduracak projeleri desteklemek.

Hedef-2.1.

Özellikle kent yoksulluğu ile mücadele kapsamında sanayi, hizmet ve diğer sektörlerde ihtiyaç duyulan ve talep gören nitelikte personelin eğitim ve yetiştirilmesinde katkı sağlamak.

Hedef-2.2.

Vatandaşlarımızın iş kurma destekleri vasıtasıyla sosyal güvenceye kavuşturulmasını sağlamak.

Hedef-2.3.

Bitkisel ve hayvansal ürünlerin işlenmesine yönelik projeler geliştirilerek kırsal alanda alternatif istihdam imkânlarını sağlamak.

Hedef-2.4.

Kırsal kesime yönelik gelir getirici desteklerin etkinliğini artırmak.

AMAÇ-3:

Yoksullukla mücadele alanında sosyal hizmet projeleri ve sosyal yardım programları vasıtasıyla sosyal adaletin tesisine katkı sağlamak.

Hedef-3.1.

Özürsüzlerin sosyal ve fiziki şartlarının iyileştirilmesine yönelik projelere destek vermek Özürsüzlere yönelik kısa süreli mesleki eğitim ve aktivite programları vasıtasıyla özürsüzlerin sosyal hayata entegrasyonuna katkı sağlamak.

Hedef-3.2.

Dezavantajlı grup içerisinde yer alan kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını kolaylaştıracak ve toplumsal statülerini güçlendirecek faaliyetlere destek vermek.

Hedef-3.3.

Eğitimsizliğin yoksulluk riskini artıran ve yoksulluğun kuşaklar arası transferine sebep olan en önemli öğelerden birisi olması nedeniyle, eğitim içerikli sosyal hizmet projelerini desteklemek.

Hedef-3.4.

Gençlerin ekonomik ve sosyal hayata aktif katılımları sağlanacaktır.

AMAÇ-4:

Yoksulların risklere karşı güvenliğinin artırılması hususunda, makro ekonomik politikalar ve sektörel politikaların oluşturulması sürecinde, yoksullukla mücadele politikalarına olan etkisinin göz önünde tutularak SYDGM'nin bu sürece aktif olarak katılması ve ilgili kuruluşlarla işbirliği yapması sağlanacak.

Hedef-4.1.

Doğal afet durumlarında kişilerin kitlesel olarak hijyenik koşullarda gıdaya barınmaya ve sağlık hizmetlerine ulaşabilmesi için afet yönetimi konusunda faaliyet gösteren kurumlarla işbirliği yapılarak, bu hizmetlerin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması için söz konusu kuruluşlarla koordinasyon içerisinde çalışılması sağlanacaktır. Afetin durumuna göre söz konusu temel ihtiyaçların temini için Genel Müdürlüğün yürütmüş olduğu faaliyetlerin geçici bir süre bu amaç doğrultusunda kullanılması öngörülebilmektedir.

Hedef-4.2.

Kitlesel olarak yoksulluğun ani biçimde artabileceği durumlarda (ekonomik kriz, doğal afet vb.), gelir getirici ve istihdam eğitimine yönelik proje destekleri için kullanılması planlanan kaynağın bir kısmının, mevcut işsizler ve işsizlik durumuna geçen kişiler için toplum yararına çalışmalar doğrultusunda geçici istihdam projelerine yönlendirilmesi öngörülmektedir.

AMAÇ-5:

Fon kaynaklarının etkin, verimli, hesap verilebilir ve şeffaf olarak dağıtımını sağlamak

Hedef-5.1.

Fondan vakıflara düzenli olarak aktarılan periyodik payların dağılımının tespitinde mevcut olan nesnel kriterlerin güçlendirilmesi ve düzenli aralıklarla güncellenmesini sağlamak.

Hedef-5.2.

Sosyal yardım ve proje desteklerinin, bölgesel farklılıklar, kırsal-kent ayrımı göz önünde bulundurularak etkin, verimli ve adil bir biçimde dağılımını sağlamak için etki analizleri yapmak.

Hedef-5.3.

Sivil toplum kuruluşları ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler, yerel yönetimler tarafından geliştirilen etkin ve uygulanabilir sosyal yardım program ve projelerinin SYD Vakıfları kanalıyla desteklenmesini sağlamak.

Hedef-5.4.

3294 ve 5263 sayılı kanunların hesap verilebilirlik açısından ilgili mevzuatla uyumlaştırılmasını sağlamak.

AMAÇ-6:

Sosyal yardım uygulamalarında mükerrerliğin önlenmesine yönelik çalışmalar yapmak.

Hedef-6.1.

Sosyal yardım uygulamalarında mükerrerliğin önlenmesine yönelik koordinasyonu sağlamak.

Hedef-6.2.

Ortak veri tabanı uygulamasının geliştirilmesini sağlamak.

AMAÇ-7:

Ülke genelinde sosyal yardım ve proje hizmetinden yararlananlara hızlı ve kaliteli hizmet sunacak şekilde merkezde ve yerel düzeyde kurumsal gelişimi sağlamak ve tanıtıcı faaliyetlerde bulunmak.

Hedef- 7.1.

Otomasyon Programının kullanılmasını sağlamak.

Hedef-7.2.

Yoksulluk, sosyal politikalar, sosyal yardım ve sosyal hizmet, konularını içeren bilimsel dokümanların yer aldığı elektronik kütüphane 2010 yılına kadar oluşturmak.

Hedef-7.3.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma bilinci ve davranışını geliştirmek üzere yazılı ve görsel yayınlar hazırlamak ve çalışmalarda bulunmak.

AMAÇ-8:

Sosyal yardım alanında nitelikli personel yetiştirmek ve hizmet kalitesini yükseltmek.

Hedef-8.1.

SYDGM'de görev yapan uzman personelin niteliğini güçlendirmek.

Hedef-8.2.

SYD Vakıflarında KPSS esas alınarak vasıflı personel istihdam edilmesini sağlamak.

Hedef-8.3.

Vakıf personeline sürekli eğitim verilmesini sağlamak.

AMAÇ-9:

Sosyal yardım faaliyetlerini ve proje uygulamalarını izlemek, incelemek ve denetlemek.

Hedef-9.1.

SYD Vakıflarınca yürütülen yardım programlarını ve proje desteklerini incelemek ve denetlenmesini sağlamak.

Hedef-9.2.

Yardım faaliyetleri ve proje uygulamalarında oluşabilecek problemlerin çözümü ve yargı öncesi hazırlık sürecini iyileştirmek, uygulamada çözüm önerilerinin etkinliğini ve denetimini sağlamak.

AMAÇ-10:

Sosyal yardım alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla (Dünya Bankası, AB, UNDP, UNICEF gibi) işbirliğini geliştirmek.

Hedef-10.1.

Dünya Bankası, AB, UNDP, UNICEF gibi uluslararası kuruluşlar ile yoksullukla mücadeleyle yönelik çalışmalar yapmak.

Hedef-10.2.

Sosyal yardım ve yoksullukla mücadele bağlamında çeşitli ülkelere çalışma ziyaretlerinde bulunmak.

Hedef-10.3.

Avrupa Birliği yoksullukla mücadele ve sosyal içerme sürecinde diğer paydaşlar ile çalışmalar yapmak ve katkıda bulunmak.

Hedef-10.4.

SYD Vakıflarının Avrupa Birliği Fonları ve diğer uluslararası kuruluşlar ile işbirliği halinde geliştirdiği projelerde koordinasyon ve rehberlik sağlamak.

II.B. Temel Politikalar ve Öncelikler

Bakanlığımız, temel politika ve önceliklerini Kalkınma Plan ve Programları, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Yıllık Programlar gibi üst politika belgelerinde yer alan politika ve önceliklere uygun olarak belirlemekte ve gerçekleştirmektedir.

Buna göre;

- Sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ulusal düzeyde politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek.
- Koruyucu önleyici hizmetlerin tüm risk gruplarına ulaştırılarak, etki ve verimliliklerini en üst düzeye getirmek, böylece kişilerin önlenebilir nedenlerden korunmaya muhtaç duruma düşmelerinin önüne geçmek.
- Korunmaya muhtaç bireylerin öncelikli olarak öz ailesi yanında bakımlarını sağlamak.
- Korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç kişilere hizmet sunumunu insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirmek.
- Bakanlığımızın denetim, rehberlik ve koordinatörlük rolünü güçlendirmek.
- İnsan Kaynağı Planlanmasını yasa ve mevzuat çerçevesinde günün koşulları ve kurumun ihtiyaçlarına göre yapmak.
- Korunmaya ve bakıma muhtaç kişilere verilen hizmetin niteliğinin yükseltilmesi için Kurum personelinin hizmet içi eğitim programlarını arttırmak.
- Bakanlık hizmetlerinin Avrupa Birliği standartlarına uyum çalışmalarının sürekliliğini sağlamak.
- Hizmetlerin sunumunda tüm birimlerin bilgi teknolojilerinden etkili ve yaygın bir şekilde yararlanmalarını sağlamak. Bakanlığımızda uygulanan Toplam Kalite Yönetimi çalışmalarını kapsamında benimsenen süreç yaklaşımının yapılandırılması ve Kurumsal risk yönetiminin oluşturulmasını sağlamak.
- Koordinatör olarak görevlendirildiğimiz Çocuk Hakları Sözleşmesinin ilke ve hükümlerinin

çocuklar ve toplumun tüm kesimleri tarafından öğrenilerek hayata geçirilmesini sağlamak.

- Bağlı kuruluşlar arasında işbirliğini teşvik ederek örnek uygulamaları yaygınlaştırmak.
- Her türlü kaynağın etkili ve verimli bir şekilde kullanımı için gerekli tedbirleri almak ve bu amaçla diğer kamu kurum - kuruluşları ve STK'lar ile işbirliği yapmak.
- Vatandaş ile Bakanlık birimleri arasında hızlı, etkin ve sürekli bir iletişim sağlamak.
- Hizmetlerin sunumunda bireylerin maddi ve manevi varlıklarının korunup güçlendirilmesinde yol gösterici olmak.
- Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunan birey ve grupların ekonomik ve sosyal hayata aktif katılımlarının artırılması, yaşam kalitelerinin yükseltilmesi ve toplumla bütünleşmelerinin sağlanmasına çalışmak.
- Özürlülerin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılması için sosyal ve fiziki çevre şartlarının iyileştirilmesine çalışmak.
- Çalışabilecek durumda olan yoksullara yönelik sosyal yardım ve hizmetlerin, yoksulluk kültürünün oluşmasını önleyici ve yoksul kesimin üretken duruma geçmesini sağlayıcı nitelikte olmasını sağlamak, çalışmayacak durumda olan yoksulları ise düzenli sosyal yardımlarla desteklemek.
- Yoğun göç ve çarpık kentleşme neticesinde ortaya çıkan sosyo-kültürel uyum sorunlarını azaltıcı önlemler almak.
- Politikaların oluşturulmasında demokratik katılımı, saydamlığı sağlamak ve toplumsal diyalogu geliştirmek için STK'ların karar alma süreçlerine katılmalarını sağlayacak mekanizmalara yönelik çalışmalar yapmak.
- Mevcut idari ve beşeri kapasite nitelik ve nicelik olarak stratejik yönetim anlayışı doğrultusunda geliştirmek, yönetim kültürünün yeni yapıya uyarlanmasına dönük programlar düzenlemek temel politika ve önceliklerimizdir.

III- Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

III- Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

III.A. Mali Bilgiler

III.A.1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

1.1. Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Mülga Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne 2011 yılı bütçesi olarak tahsis edilen 7.297.000 TL'lik kesintili başlangıç ödeneğine yapılan aktarmalardan sonra yılsonu ödeneği 7.797.000 TL olmuştur. Söz konusu ödeneğin 6.561.856 TL'lik kısmı harcanmıştır.

Gider türleri itibarıyla harcamaların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 9 - 2011 Mali Yılı Ödenek ve Harcamaları

EKONOMİK KODU AÇIKLAMA	BİR ÖNCEKİ YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	KESİNTİLİ BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI %
1. Personel Giderleri	-	2.763.000	2.763.000	2.662.178	2.656.293	99
2. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	349.000	349.000	449.822	354.955	78
3. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	1.675.000	1.675.000	2.175.000	1.329.072	61
5. Cari Transferler	-	10.000	10.000	10.000	8.261	80
6. Sermaye Giderleri	-	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.213.275	88
7. Sermaye Transferleri	-	-	-	-	-	-
8. Borç Verme	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam		7.297.000	7.297.000	7.797.000	6.561.856	84

1.2. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2011 Mali yılına ait Kurumumuz bütçesinin uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar önceki yıllar ile mukayeseli olarak aşağıda sunulmuştur.

2011 mali yılı mülga (SHÇEK) kurum bütçesi 3.279.483.000.00 TL'dir. Bu tutar ödenek eklemeleri ile 3.482.566.313,82 TL ye ulaşmış olup bu ödeneğin 3.468.506.405,42 TL'lik kısmı harcanmıştır. Ancak 2011 yılının 2. altı aylık döneminde kurumun yeniden yapılanması nedeniyle bazı harcama birimleri kurum bünyesinden ayrılmıştır. Bütçe açısından genel müdürlük bünyesinde, yetiştirme yurtları, çocuk yuvaları, koruma bakım ve rehabilitasyon merkezleri,

bakım ve sosyal rehabilitasyon merkezleri, çocuk ve gençlik merkezleri, çocuk evleri, aile yanında bakım ve koruyucu aile hizmetleri kalmıştır. Bu nedenle Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak hizmet alanı ile ilişkilendirilen kuruluşlar itibarıyla ayrılmış 2011 yılı kesintili başlangıç ödeneği toplamı 609.978.300 TL olup eklenen tutarlarla birlikte 719.999.492 TL olarak belirlenmiştir. Bu ödeneğin 715.373.089 TL'si harcanmıştır.

Gider türleri itibarıyla 2011 yılı toplam ödenek ve harcama tutarlarının dağılımı aşağıdaki tabloda ekonomik kodun I. düzeyine göre belirtilmiştir.

Tablo 10 - 2011 Mali Yılı Ödenek ve Harcamaları

EKONOMİK KOD I. DÜZEY	GİDER TÜRLERİ	KESİNTİLİ BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (KBÖ)	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
1-2	Personel ve Prim Giderleri	220.124.678	220.124.678	219.792.265
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	223.143.700	291.810.126	285.136.394
5	Cari Transferler (Sosyal Yardımlar, Harçlık ve Eğitim Giderleri)	123.503.000	169.707.888	168.744.910
6	Sermaye Giderleri (Yatırım, Onarım ve Tefriş)	40.469.000	38.356.800	37.982.499
Genel Toplam		609.978.300	719.999.492	715.373.089

Yukarıdaki tabloda çocuklara yönelik kesintili başlangıç ödeneğinden % 18 oranında daha fazla harcama gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu durum sosyal transferler ve özel hizmet alımı ödemelerinden kaynaklanmaktadır.

1.3. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Genel Müdürlüğe tahsis edilen ödeneğin tamamı fonksiyonel sınıflandırma bazına göre "Genel Kamu Hizmetleri" sınıfında yer almaktadır. 2011 yılında Genel Müdürlüğe ekonomik sınıflandırma bazında

tahsis edilen ödenek miktarları ve harcama tutarları ile harcamaların yılsonu ödeneğine göre gerçekleşme oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir

Tablo 11- 2011 Mali Yılı Ödenek ve Harcamaları

EKONOMİK KODU AÇIKLAMA	BİR ÖNCEKİ YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	KESİNTİLİ BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI %
1. Personel Giderleri	-	2.117.000,00	2.117.000,00	2.418.000,00	2.370.000,00	98
2. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	281.000,00	281.000,00	319.000,00	309.216,00	96
3. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	2.442.000,00	2.442.000,00	2.122.000,00	1.913.987,00	90
5. Cari Transferler	-	12.000,00	12.000,00	12.000,00	0	
6. Sermaye Giderleri	-	900.000,00	900.000,00	900.000,00	281.903,00	31
7. Sermaye Transferleri	-	-	-	-	-	-
8. Borç Verme	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam		5.752.000,00	5.752.000,00	5.771.000,00	4.889.631,00	84,72

Genel Müdürlüğün 2011 yılı yılsonu bütçe ödeneği ile yıl sonu harcamaları karşılaştırıldığında gerçekleşme oranının %84,72 olduğu görülmektedir. Ekonomik sınıflandırma bazında bakıldığında bu gerçekleşme oranlarının personel giderlerinde %98, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %97, mal ve hizmet alımlarında %90, cari transferlerde %0, sermaye giderlerinde %31 olduğu görülmektedir.

Genel Müdürlüğün 2011 yılsonu harcamaları ile 2010 yılsonu harcamaları karşılaştırıldığında yaklaşık olarak %12'lik bir artış olduğu görülmektedir. En yüksek harcama artışının, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerine aktarılmasından dolayı söz konusu gider türünde olduğu görülmektedir.

1.4. Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Genel Müdürlük genel bütçe kapsamında olup, her yıl bütçe kanunu ile belirlenen ödenekleri kullanmaktadır.

Genel Müdürlüğün, tahsis edilen başlangıç ödeneklerinin gider türleri itibarıyla ayrıntılı gerçekleşme sonuçlarına ilişkin dökümü ve grafiği aşağıdaki gibidir.

Tablo 12 - 2011 Mali Yılı Ödenek ve Harcamaları

EKONOMİK KODU AÇIKLAMA	BİR ÖNCEKİ YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	KESİNTİLİ BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI %
1. Personel Giderleri	-	3.378.000	3.378.000	4.120.400	4.088.871,67	99,23
2. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	638.000	638.000	700.850	699.207,05	99,76
3. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	2.452.000	2.452.000	1.782.750	1.580.284	88,64
5. Cari Transferler	-	34.000	34.000	34.000	33.610	98,85
6. Sermaye Giderleri	-	2.350.000	2.350.000	350.000	159.005	45,43
7. Sermaye Transferleri	-	770.000	770.000	2.770.000	2.322.384,95	83,84
8. Borç Verme	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam		9.622.000	9.622.000	9.758.000	8.883.362,67	91,03

Genel Müdürlüğün 2011 yılı harcamaları, Genel Bütçeden tahsis edilen ödeneklerden karşılanmıştır. Harcamalara ilişkin muhasebe hizmeti, Maliye Bakanlığı'na bağlı Başbakanlık Merkez Saymanlık

Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir.

Genel Müdürlüğün 2011 yılı bütçesinin ekonomik sınıflandırma kodları incelenecek olursa;

01. Personel Giderleri

Bu tertibe 3.378.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, ancak bu ödenek yetmediğinden kurum içi aktarma yolu ile 785.400,00 TL eklenmiş, 43.000,00 TL düşülerek, toplam ödenek 4.120.400,00 TL olmuştur.

Bu ödeneğin 4.088.871,67 TL tutarındaki kısmı harcanmış, 31.528,33 TL ödenek iptal edilmiştir. Harcamaların gerçekleşme oranı % 99,23 olmuştur.

02. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

Bu tertibe 638.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, kurum içi aktarma ile 64.150,00 TL eklenmiş, 1.300,00 TL düşülerek, toplam ödenek 700.850,00 TL

olmuştur. Bu ödeneğin 699.207,05 TL tutarındaki kısmı harcanmış, 1.642,95 TL ödenek iptal edilmiştir. Harcamaların gerçekleşme oranı % 99,76 olmuştur.

03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Bu tertibe 2.452.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, kurum içi aktarma yoluyla 231.000,00 TL eklenmiş, bu ödenekten diğer harcama kalemlerine 900.250,00 TL ödenek aktarılmış ve yıl sonu ödenek

toplamı 1.782.750,00 TL olmuştur. Bu ödeneğin 1.580.284,00 TL tutarındaki kısmı harcanmış, 202.466,00 TL ödenek iptal edilmiştir ve harcamaların gerçekleşme oranı %88,64 olmuştur.

05. Cari Transferler

Bu tertibe kurum personelinin yemek katkı payı olarak 34.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, 33.610,00 TL ödenek harcanmış, 390,00 TL ödenek

iptal edilmiştir. Bu ödeneğin harcama oranı %98,85 olmuştur.

06. Sermaye Giderleri

Bu tertibe 2.350.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, bu ödeneğin Özürlüler Destek Programı (ÖDES) Projesi için konulan 2.000.000,00 TL tutarındaki kısmı 07. Sermaye Transferleri tertibine aktarılmıştır. İşgücü Piyasasının Özürlüler Açısından

Analizi Projesi için konulan 350.000,00 TL tutarındaki ödeneğin 159.005,00 TL tutarındaki kısmı proje için harcanmıştır. Yıl sonu itibariyle harcamaların gerçekleşme oranı %45,43 olmuştur.

07. Sermaye Transferleri

Bu tertibe 770.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, bu ödeneye 2.000.000,00 TL ilave edilmek suretiyle yıl sonu ödeneği 2.770.000,00 TL olmuştur. Bu ödeneğin 1.999.526,00 TL tutarındaki kısmı Özürlüler Destek Programı (ÖDES) Projesi için harcanmış,

322.858,95 TL tutarındaki kısmı ise Özürlülerin Toplumsal Entegrasyonunu Geliştirme Projesi için harcanmıştır. Yıl sonu itibariyle harcamaların gerçekleşme oranı %83,84 olmuştur.

1.5. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

2011 yılında Genel Müdürlüğümüze 171.533.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yılsonu itibariyle toplam ödenekten 167.931.822 TL'lik harcama gerçekleşmiştir.

Tablo 13- 2011 Mali Yılı Ödenek ve Harcamaları

EKONOMİK KODU AÇIKLAMA	BİR ÖNCEKİ YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	KESİNTİLİ BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI %
1. Personel Giderleri	-	3.624.000,00	3.624.000,00	3.732.145,00	3.603.459,32	96,6
2. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	439.000,00	439.000,00	477.955,00	451.851,74	94,5
3. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	3.138.000,00	3.138.000,00	3.679.900,00	3.193.178,74	86,8
5. Cari Transferler	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
6. Sermaye Giderleri	-	21.000,00	21.000,00	151.021.000,00	151.000.000,00	100,0
7. Sermaye Transferleri	-	12.622.000,00	12.622.000,00	12.622.000,00	9.683.331,47	76,7
8. Borç Verme	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
Genel Toplam	-	19.844.000,00	19.844.000,00	171.533.000,00	167.931.821,27	97,90

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Bütçe Uygulama Sonuçları

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun 2011 yılında 2.745.185.929,02 TL gelirin karşılık 2.276.808.480,59 TL gideri olmuş ve dönem

olumlu faaliyet sonucu 468.377.448,43 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14 - SYD Teşvik Fonu 2011 Mali Yılı Faaliyet Sonucu Tablosu

GİDERLER	CARİ DÖNEM	GELİRLER	CARİ DÖNEM
I- Cari Transferler	2,215,733,388.48	I-Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	151,000,412.05
A-Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2,215,733,388.48	A-Merkezi Yön. Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağışlar	151.00.00.00
1-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına Transferler	1,490,142,965.05	B-Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	412.05
Periyodik Transfer	595,209,000.00	II-Diğer Gelirlerden Alacaklar	2,594,185,516.97
Sermaye Transferi	145,000.00	A-Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	2,537,390,602.77
Sağlık Transferi	154,539,091.82	1-Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar	2,098,296,881.58
Özürlü Destek Transferi	991,600.00	2-Diğer Paylar	439,093,721.19
Mesleki Eğitim ve İstihdama Yönelik Projelere Transferler	39,914,142.19	Trafik Para Cezalarından Alacaklar	421,150,652.40
Eğitim Transferi	514,525,711.18	Kanun ve Kararname İle Kurulu Bulunan Fonlardan Alacaklar	8,111,729.84
Aile Destek Transferi	139,077,398.56	RTÜK Reklam Geliri Hasılatından Alacaklar	9,831,338.95
Sosyal ve Özel Amaçlı Transferler	41,375,834.00	B-Diğer Çeşitli Gelirler	56,736,822.36
Vakıflara Diğer Transferler	4,365,187.30	Diğer Çeşitli Gelirler(Geri Ödeme,İade ve Muhtelif Gelirler)	56,736,822.36
2-Kamu Kurumlarına Transferler	725,590,423.43	C-Faiz Gelirleri	58,091.84
Milli Eğitim Bakanlığına Transferler	525,590,423.43		
Diğer Kamu Kurumlarına Transferler (TOKİ Sosyal Konut Projesi)	200,000,000.00		
II-Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	33,368,613.12		
A-Diğer Gelirler	33,368,613.12		
III-Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	44,993.00		
A-Kurum Alacaklarından Silinenler	44,993.00		
IV-Önceki Döneme Ait Giderler	27,661,485.99		
Periyodik Transferler (**)	1,426,200.00		
Önceki Döneme Ait Diğer Giderler (***)	26,235,285.99		
GİDERLER TOPLAMI (I + II + III + IV)*	2,276,808,480.59		
DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	468,377,448.43		
GENEL TOPLAM	2,745,185,929.02	GELİRLER TOPLAMI	2,745,185,929.02

(*) KASDEP Projesi ve gelir getirici projeler, dönüşümlü proje olması nedeniyle bu projeler kapsamında, SYD Vakıflarına aktarılan kaynaklar Fon Muhasebesinde kurum alacakları hesabından muhasebeleştirildiğinden 01.01.2011 - 31.12.2011 dönemi faaliyet sonuç tablosunun "Giderler" bölümünde yer almamıştır.

(**) 2010 Yılında Tahakkuk edip 2011 yılında aktarımı gerçekleşen transferlerdir. Buna göre vakıflara 2011 yılı içerisinde, 2010 yılı tahakkukları ile birlikte 595.209.000,00 + 1.426.200,00 = 596.635.200,00 TL Periyodik transfer aktarılmıştır.

(***) 2008, 2009, 2010 yıllarında fon hesaplarında vakıflara aktarılan dönüşümlü proje kaynağı 232 nolu kurumlara verilen borçlardan alacaklar hesabına kaydedildiği halde borç olarak aktarılan bu kaynağı fon hesaplarına geri dönüşümde sehven gelir kaydı yapılarak muhasebeleştirilmesi işlemlerinin kurum alacaklarından düşülmesi suretiyle düzeltilmesi sonucu oluşan toplam tutar.

Bilanço

Bilançonun aktifinde yer alan Dönen Varlıklar bölümünde Bankalardaki hazır değerler, T.C. Merkez Bankasında 29.972,62 TL, Vakıflar Bankasında 154.682.650,27 TL, Ziraat Bankasında 223.243.692,78 TL, Halk Bankasında ise 139.923.940,89 TL, olmak üzere toplam 517.880.255,56 TL'dir. Bu tutarın 46.849.620,00 TL'si verilen çekler ve ödeme emirleri hesabında olup, Hazır Değerler toplamı 471.030.635,56 TL'dir. Duran Varlıklar bölümündeki 729.904.348,33 TL tutarındaki

Kurum Alacakları ile birlikte Aktifler Genel Toplamı 1.200.934.983,89 TL olmuştur.

Bilançonun pasif bölümünde ise Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabında 1.307.964.509,56 TL, Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı -575.406.974,10 TL, Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları ise 468.377.448,43 TL olup, Pasifler Genel Toplamı 1.200.934.983,89 TL olmuştur.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun Gelirleri

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kanununun 4'üncü ve Fon Yönetmeliğinin 5'inci maddesinde Fonun gelirleri, kanun ve kararnemelerle kurulu bulunan ve kurulacak olan Fonlardan Bakanlar Kurulu kararıyla %10'a kadar aktarılabilecek tutarlardan, bütçeye konulacak ödenekten, Trafik Para Cezaları hasılatının yarısından, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu reklam gelirleri hasılatından aktarılabilecek %15'lik tutardan, her nevi bağış ve yardımlar ile diğer gelirler olarak sıralanmış, ayrıca 4842 sayılı Kanunun 38'inci maddesinde de Gelir ve Kurumlar Vergisi tahsilat toplamının %2,8'nin Fona aktarılabileceği hükmü yer almıştır. SYDT Fonunun gelir ve giderlerinin yıllar

itibariyle karşılaştırmalı olarak yer aldığı Nakit Akım Tablosu gelirler açısından incelendiğinde, 2011 yılında Fonun gelirlerinin geçen yıla göre %12,4 oranında arttığı görülmektedir. Diğer Fonlardan Aktarmalarda %27,6 oranında artma olurken Gelir ve Kurumlar Vergisinde %19,5 oranında artış meydana gelmiştir. Trafik Para Cezalarında ise %132,5 oranında bir artış söz konusu olduğu gibi, Diğer Gelirlerde ise %20,2 oranında, RTÜK Reklam Gelirlerinde ise %78,7 oranında bir azalış söz konusu olmuştur.

Diğer taraftan, RTÜK Reklam Gelirlerindeki azalışın sebebi 2010 yılında RTÜK tarafından sehven aktarılan kaynaktan doğmaktadır.

Tablo 15 - SYDTF Nakit Akım Tablosu (2009 - 2011)

	2009 (TL)	2010 (TL)	2011 (TL)
A-Dönem Başı Nakit Mevcudu	567.207.868	44.971.782	311.561.451,12
B-Dönem İçi Nakit Girişleri Toplamı	1.671.463.005	2.167.061.996	2.436.277.665,03
1-Diğer Fonlardan Aktarmalar	8.751.326	7.704.170	8.111.729,84
2-Gelir ve Kurum. Vergi Mükellef.	1.693.062.208	1.754.937.277	2.098.296.881,58
3-Trafik Para Cezalarının Yansı	61.288.461	181.180.116	421.150.652,40
6-RTÜK Reklam Gelirlerinden	10.124.990	46.324.140	9.831.338,95
7-Faiz Gelirleri	1.745.457	0,00	58.091,84
8-Dünya Bankası Kredi Gelir Hesabı	-	-	-
9-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.010	231.002.345	151.000.412,05
10-Diğer Gelirler	67.829.182	71.108.790	56.736.822,36
11-Bütçeye Konulan Ödenekten Tahsilat	-	-	-
12-Kurum Alacaklarındaki Artışlar (-)	171.339.629	-125.194.842	-308.908.263,99
C-Dönem İçi Nakit Çıktıları Toplamı	2.193.699.091	1.900.472.328	2.276.808.480,59
1-SYD Vakıflarına Aktarmalar	1.638.134.964	1.136.053.915	1.490.142.965,05
· Periyodik Aktarmalar	459.982.200	538.067.400	595.209.000,00
· Yatırım Harcamaları	253.985	0,00	145.000,00
· Sağlık Yardımları	1.996.210	76.355.738	11.235.691,82
· ŞNT Sağlık Yardımları	138.781.038	-	143.303.400,00
· Mes.Eğitim ve İstihdama Yön. Projeler	20.890.377	7.368.582	39.914.142,19
· Eğitim Yardımları	193.499.780	378.417.396	117.038.741,18
· ŞNT Eğitim Yardımları	345.057.088	-	397.486.970,00
· Sosyal Yardımlar	36.559.785	18.222.045	41.375.834,00
· Aile Destek Yardımları	438.081.221	113.557.283	139.077.398,56
· Özürlü Destek Transferleri	1.206.480	707.907	991.600,00
· İşletme Gideri	-	-	-
· Tefriş Gideri	-	-	-
· Diğerleri	1.826.800	3.357.565	4.365.187,30
2-Sağlık Bakanlığına	-	-	-
3-Yüksek Öğrenim Bursu	-	-	-
4-Diğer giderler	3.226.794	1.978.164	61.075.092,11
5-Milli Eğitim Bakanlığı	452.337.333	511.440.249	525.590.423,43
6-Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	-	-	-
7-Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü	-	-	-
8-Diğer Kurumlara Transferler (TOKI)	100.000.000	251.000.000	200.000.000
9-Dünya Bankası Kredisi Hükümet Katkısı	-	-	-
10-Dünya Bankası Kredi Gider Hesabı	-	-	-
11-Şartlı Nakit Transferi	-	-	-
12-Diğer Çeşitli Yabancı Kaynak	-	-	-
D-Dönem Sonu Nakit Mevcudu (A+B-C)	44.971.782	311.561.451	471.030.635,56

III- Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

III.B. Performans Bilgileri

III.B.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

1.1. Aile ve Toplum Hizmetleri

Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Değişim sürecinin aile kurumunu etkilemesi sonucunda ailenin işlevlerini gerektiği ölçüde yapamaz hale geldiği durumlarda çeşitli toplumsal sorun ortaya çıktığı görülmektedir. Aile kurumunun birey ve toplum hayatındaki bu önemli yeri nedeniyle, aile yapısıyla ilgili araştırma yapılarak yeni verilerin toplanması ve bu verilerin ileri istatistik analizlerinin yapılması hem bugünkü durumun belirlenmesi hem de zaman içindeki değişimin değerlendirilebilmesi açısından önemli görülmektedir.

Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması her beş yılda bir yapılması planlanmakta ve Türkiye'deki ailelerin

yapısını, bireylerin aile ortamındaki yaşam biçimlerini ve bireylerin aile yaşamına yönelik değer yargılarını tespit etmek amacıyla yapılmaktadır.

Türkiye genelinde 12.056 geçerli hane anketi yapılmıştır.

Bu hanelerde 18 yaş üstü 10.362 erkek ve 13.017 kadın ile toplamda 23.379 kişi ile birebir görüşülmüştür.

Ayrıca Türkiye geneli örnekleme kapsamında 18 yaş altında 9.356 erkek ve 6.703 kadın birey olmak üzere toplam 16.059 bireyin temel demografik bilgileri alınmıştır.

Aile Eğitim Programının Tanıtılması ve Eğitimcilerin Eğitimi Projesi

Aile Eğitim Programı ile evlilik sürecine girmiş veya aile üyesi bireylerin, çağın gerektirdiği temel aile yaşam becerilerine yönelik bilgi, beceri ve tutumları kapsamlı olarak edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Üç yıl süren çalışmalar sonunda eğitim-iletişim, iktisat, hukuk, medya ve sağlık olmak üzere 5 alanda 23 modül ve 168 üniteden oluşan Aile Eğitim

Programı hazırlanmıştır.

Proje kapsamında, 2011 yılında ülke genelinde eğitimcilerin eğitimi ve eğitim faaliyetlerinin teşvik edilmesi çalışmalarına başlanılmıştır. 7 coğrafi bölge merkezinde, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Şanlıurfa, Samsun ve Erzurum'da eğitimci eğitimleri gerçekleştirilmiştir.

Basılı Yayın Alımları ve Yapımları

Kurum, eğitim ve yayın çalışmaları ile büyük gelişmeler kaydetmiştir. Ülkemizde ilk kez aile odaklı bir yayın anlayışı içinde aileyi ilgilendiren sorun alanlarını tespit ederek çözümüne dönük yayınları hazırlamıştır.

Aileyi kuşatan temel sorunların çözümüne dönük anlaşılır ve uygulanabilir bilgilerin yer aldığı yayınların kamuoyuna sunulması çerçevesinde bu alandaki eksiklik giderilmeye çalışılmaktadır.

Aile Danışma ve Toplum Merkezlerince Yürütülen Faaliyetler

Toplum Merkezleri ve Aile Danışma Merkezlerinde yürütülen faaliyetlerde; koruyucu ve önleyici hizmetlere öncelik verilmesi, müracaat odaklı hizmetlerin terk edilerek alan taramalı uygulamalara geçilmesi, dezavantajlı durumda bulunan birey ve gruplara yönelik risklerin ortadan kaldırılması, sosyal hizmet ve yardımların "hak" temelli bir anlayışla hızlı bir şekilde ulaştırılması ve tüm ihtiyaç sahiplerine hizmeti hedefleyen bir sosyal hizmet politikası ile buna uygun bir yapının gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Aile Danışma ve Toplum Merkezlerinde hizmetler yürütülürken kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve gönüllüler ile işbirliği yapılmaktadır.

2011 yılı sonu itibarıyla:

Aile Danışma Merkezlerince; rehberlik yönlendirme, bireysel çalışma, aile danışmanlığı, grup çalışmaları, özel gün ve hafta kutlamaları, panel-seminer çalışmaları ve eğitim programları dolayısıyla yaklaşık olarak 21.000 kişiye hizmet verilmiştir.

Toplum Merkezlerince yürütülen program, proje, etkinlik ve eğitim hizmetlerinden yaklaşık olarak 92.000 kişi yararlanmıştır.

Kamu yayıncılığının olumlu bir örneği olan bu yayınlar, çözüm ve uygulamaların odak noktasına toplumun en temel birimi olan aileyi koymakla, farklı ve özgün bir bakışı da kamuoyunun gündemine taşımalarının örneklerini vermiştir.

2011 yılında, Kurumun süreli yayını olan Aile ve Toplum Dergisinin 23, 24, 25, 26 ve 27. sayıları basılmıştır. Aileyi ilgilendiren birçok soruna ilişkin üretilen bilimsel makaleler, kurumun periyodik olarak yayınlanan "Aile ve Toplum" dergisinde yer almaktadır.

Bu merkezlerde uygulanmakta olan programlar aşağıda sıralanmıştır.

- **Baba Destek Eğitimi Programı (BADEP):** Katılımcı babalar çocuk gelişimi ile ilgili bilgi düzeylerini arttıran iletişim becerileri kazanmalarını sağlayan ve bununun sonucunda daha demokratik tutumu benimsemelerine yol açan eğitimler almaktadır.
- **Anne Çocuk Eğitim Programı (AÇEP):** AÇEP ile ailenin merkezi sayılan annenin eğitici potansiyelini harekete geçirerek elverişsiz koşullar altında yaşayan çocuklarımızın çok yönlü gelişimini, zihinsel becerilerini, yaratıcılıklarını, yeteneklerini ve bilgilerini artırıcı bir ortam yaratılması amaçlanmaktadır. AÇEP annelerin olumlu bir benlik geliştirmelerine, yeterlilik, başarı ve kendine güven duygularını sağlamaya yöneliktir. Program, temel olarak annelerin, hem kendi kişiliklerini güçlendirmelerine, hem de çocukların çok yönlü gelişimini desteklemelerine katkıda bulunur.
- **Benim Ailem-Anne Çocuk Eğitimi Programı (0-6 yaş):** Program Çocuğun Psiko-motor, sosyal ve bilişsel gelişim hakkını güvence altına alarak gelişimsel gecikmelerini

önlemek anne babaların erken çocukluk konusunda bilgilerini arttırmak bölgeler ve cinsiyetler arasındaki eşitsizliği azaltmak, öğrenme başansını desteklemek ve etkili ana babalık programının ulusal düzeyde yaygınlaştırmak, bütüncül yaklaşımı merkeze alarak 3 milyon aileye ulaşmayı hedeflemektedir.

- **7-19 Yaş Aile Eğitimi Programı:** 7-19 yaş grubu çocukla iletişimde bulunan yetişkinler için hazırlanan bir programdır. 3 saatlik 8 oturumdan oluşmaktadır. Grup çalışması şeklinde 8 hafta uygulanan program, bölge ve kurum ihtiyaçlarına göre daha büyük gruplarla tek modül olarak uygulanabilme özelliğine de sahiptir.

- **Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP):** Kadının İnsan Hakları Eğitimi Programı, bir sivil toplum örgütü ve kamu işbirliği ile yürütülen uzun soluklu bir program olma özelliğini taşımaktadır. Kadınların insan hakları, anayasal hakları, medeni hakları, ekonomik hakları, doğurganlık hakları, kadın ve cinsellik, toplumsal cinsiyet rollerine duyarlı çocuk eğitimi ve çocuk hakları, şiddete karşı geliştirilecek stratejiler konularını kapsayan çok yönlü bir eğitim uygulanmaktadır.

Tablo 16 - Toplum Merkezleri 2011 Yılı Proje, Program ve Hizmetlerinden Yararlananlar

VERİLEN HİZMETİN TÜRÜ	KADIN	ERKEK	ÇOCUK	TOPLAM
AİLE EĞİTİM PROGRAMI	180	10	0	190
BENİM AİLEM	3524	14,0	0	3538
BADEP	0	127	0	127
KADININ İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ (KİHEP)	832	0	0	832
LÖSEV SINIFI	0	0	2	2
MADDE BAĞIMLILIĞI EĞİTİMİ (MAKEP)	0	0	800	800
OKUL DESTEK KURSU	0	0	5865	5865
OKUL ÖNCESİ EĞİTİM	0	0	5136	5136
OKUMA YAZMA	433	12	32	477
EVLİLİK OKULU	3	3	0	6
AYNI NAKDİ YARDIM				721
YAYGIN EĞİTİM FAALİYETLERİ	10421	537	2438	13396
SOSYAL İNCELEME			12	12
SEMİNER İNTERNET KULLANIMI	15	10	0	25
SEMİNER AİLE İÇİ İLETİŞİM	652	106	0	758
SEMİNER "AİLE İÇİ ŞİDDET"	372	95	0	467
SEMİNER "AİLEDE DEĞERLER"	15		0	15
SEMİNER "AİLEDE VE TOPLUMDA ENGELLİLER"	20	7	0	27
SEMİNER "BAĞIMLILIK"	0	0	94	94
SEMİNER "BİLİM VE TEKNOLOJİNİN SATIN ALMA DAVRANIŞLARINA ETKİLERİ"	38		0	38
SEMİNER BÜTÇE PLANLAMA	50	0	0	50
SEMİNER "RISK ALTINDAKİ ÇOCUKLAR"	165	4	70	239
SEMİNER "MUHTAR VE DİN GÖREVLİLERİNE ŞİDDETİN ÖNLENMESİ EĞİTİMİ"	0	115		115
SEMİNER "EĞİTİM"	1726	249	210	2185
SEMİNER "ENERJİ TASARRUFU"	12	250	19	281
SEMİNER "ENGELLİ BAKIMI"	46	183	0	229
SEMİNER " ENGELLİLERE YÖNELİK KONUT TASARIMI"	8	5	0	13

Tablo 16 - Toplum Merkezleri 2011 Yılı Proje, Program ve Hizmetlerinden Yararlananlar (Devamı)

SEMİNER "ERKEN VE ZORLA EVLİLİK"	35		0	35
SEMİNER "EV KAZALARI"	128	7	0	135
SEMİNER "GİRİŞİMCİLİK"	330	20	0	350
SEMİNER " HUKUK"	402		0	402
SEMİNER "KADIN HAKLARI"	100		0	100
SEMİNER "KALİTE YÖNETİMİ"	6	10	0,00	16
SEMİNER "PROJE BİLGİLENDİRME"			0	119
SEMİNER "SAĞLIK"	3070	142	0	3212
SEMİNER "SODES"			0	367
SEMİNER "SOSYAL YARDIMLAŞMA VE YOKSULLUK"	57	7	0	64
SEMİNER "SU TÜKETİMİ"	50		0	50
SEMİNER "TEMEL İLK YARDIM"	41		0	41
SEMİNER "TÜKETİCİ HAKLARI"	25	3	0	28
SEMİNER "REKLAM VE TÜKETİM"	44	27	0	71
SEMİNER "VERİMLİLİK"	6	10	0	16
SEMİNER "TEMEL AFET BİLİNCİ"	215	56	0	271
SEMİNER "YAŞLI GÜVENLİĞİ"	18		0	18
SEMİNER "YAŞLILIK PROGRAMI"	10		0	10
SOSYAL ETKİNLİK	5123	2853	0	7976
SOSYAL - PSİKOLOJİK REHBERLİK	402	260	420	1082
PROJE "BİR YASTIKTA BİR ÖMÜR"	130	70	0	200
PROJE " Roman Ailelerde Ebeveyn eğitimi"	35		10	45
PROJE "Ekoloji temelli doğa eğt.projesi"			25	25
PROJE ÇİÇEKLER SOLMASIN	33	32	65	130
PROJE "ÇOCUK VE GENÇ DESTEK"	50		100	150
PROJE "EL EMEĞİM GÖZ NURUM" PROJESİ	80		16	96
PROJE UMUT YILDIZLARI	14	25		39
EVDE BAKIM	26024	14896		40920
GENEL TOPLAM	54940	20145	15314	91606

Tablo 17 - Aile Danışma Merkezleri 2011 Yılı Proje, Program ve Hizmetlerinden Yararlananlar

VERİLEN HİZMETİN TÜRÜ	KADIN	ERKEK	TOPLAM
ANNE ÇOCUK EĞİTİM PROGRAMI (AÇEP)	170	16	186
AİLE DANIŞMANLIĞI	1576	763	1894
BENİM AİLEM	362		362
BİREYSEL ÇALIŞMA	1532	579	2111
DIĞER PAKET PROGRAMLAR	421	166	587
GRUP ÇALIŞMALARI	255	38	293
KADININ İNSAN HAKLARI PAKET PROGRAMI (KİHEP)	116	8	124
ÖZEL GÜN HAFTA KUTLAMALARI	1200	555	1755
PANEL- SEMİNER ÇALIŞMALARI	4499	1559	6058
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	4903	2781	7684
GENEL TOPLAM	15034	6465	21054

Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP)

Hizmetlerin tüm ihtiyaç grupları için ulaşılabilir olması, sosyal hizmete ihtiyaç duyan bireylerin öncelikle yaşadıkları ortamda kendilerine yeterli hale gelmesi, sosyal hizmet ve yardıma ihtiyaç duyan aileye yerinde etkili ve yaygın bir hizmet verilmesi amacıyla Bakanlığımız bünyesinde aile sosyal destek programı başlatılmış olup, aile sosyal destek danışmanları görevlendirilmiştir.

Aile sosyal destek programı; Sosyal yardım ve hizmetlere ihtiyacı olan aile ve bireylerin objektif kriterlere göre tespiti, bilgilendirilmesi, sosyal yardım ve hizmetlerden yararlandırılması, diğer kamu hizmetlerinden yararlanmalarının sağlanması ve bu suretle yaşam şartlarının iyileştirilmesi ve refah seviyelerinin yükseltilmesini amaçlayan ve bu sürecin tüm aşamalarında kendilerine rehberlik edilmesini öngören bir programdır.

Aile Sosyal Destek Danışmanı; Bu amaçları gerçekleştirmek üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından atanan uzman personeli ifade eder.

Bu danışmanlar, ailelerin mevcut durumunu tespit edecek, tüm ihtiyaçlarını belirleyecek, sorunların çözümü için ilgili birimlere aileleri yönlendirecek, bağlantıları sağlayacak, ailelerin sorunlarının çözümünü ve ilerleme durumlarını takip edecek ve tüm bu süreçleri raporlayacaktır. Ailelere yönelik danışmanlık hizmeti yürütecektir.

Bu anlamda Bakanlığımız tarafından Aile Sosyal Destek Programının (ASDEP) pilot uygulamasına Kırıkkale ve Karabük illerinde başlanarak Toplum Merkezi hizmetlerinin bu amaç doğrultusunda yeniden şekillendirilmesine çalışılmaktadır.

Afet ve Acil Durumlar ile İlgili Çalışmalar

23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen Van ve Erciş depremleri sonrasında depremin ilk gününden itibaren Bakanlığımız faaliyetleri

başlatılmış ve aşağıda ifade edilen dört başlıkta devam etmiştir.

İl Dışına Yapılan Transfer Çalışmaları

Van'daki afetzede vatandaşlarımızın diğer illerdeki sosyal tesislere nakil işlemi ile ilgili olarak, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından Van'da oluşturulan Koordinasyon Merkezinde 13.11.2011 tarihinden itibaren illerin kapasitelerine göre vatandaşlarımızın talepleri alınmış ve bu kapasiteler doğrultusunda illere sevkiyat sorunsuz olarak iki hafta içinde büyük ölçüde tamamlanmıştır.

29.12.2011 tarihi itibarıyla diğer illere gitmek için başvuru sayısı 25 bin aile (toplam 137 bin kişi) dir.

29.12.2011 tarihi itibarıyla 333 otobüs ve 5 uçak ile yaklaşık 17.000 kişi devlet imkânları, 24.000 kişi de kendi imkânları ile olmak üzere toplam 41.000 kişi sosyal tesislere ve valiliklerce temin edilen yerlere yerleştirilmek üzere diğer illere gönderilmiştir. Yine yaklaşık 15000 kişi devlet imkanları ile diğer illerdeki yakınlarının yanlarına yerleştirilmiştir.

Tablo 18 - İl Dışına Gönderilen Kişiler

Başvuran Toplam Kişi Sayısı			136.826
Başvuran Toplam Aile Sayısı			24.961
Kendi İmkânları İle Giden Kişi Sayısı			23.948
Koordinasyon Merkezince Gönderilen Kişi Sayısı			15.307
Gönderilen Aile Sayısı			7.722
Uçak İle Giden Kişi Sayısı			1.293
TOPLAM			40.547
SYDV aracılığıyla Akaraba/Tanıdık yanına giden ve sadece ulaşımı karşılanan	Uçak	2	15.467
	Otobüs	15.465	
GENEL TOPLAM			56.014

Hane Ziyaretleri ve Psiko-sosyal Destek Çalışmaları

Bakanlığımızca diğer illerden görevlendirilen sosyal hizmet uzmanı, sosyolog ve psikologlardan oluşan meslek elemanlarınca afet bölgesindeki tüm aileler yaşadıkları ortamda ziyaret edilmiştir. 49.710 aile ile görüşülmüş ve toplam 296.883 kişinin verileri işlenmiştir. Bu kapsamda;

1- Çadır, barınma, beslenme, ısınma gibi acil temel ihtiyaçları tespit edilerek Van Valiliğine iletilmektedir. Çadır taleplerinin yanında yaklaşık 2200 hanede acil battaniye, ısıtıcı, giyim, gıda, bebek ve hasta bezi, bebek maması gibi ihtiyaç maddeleri tespit edilerek valiliğe iletilmiş ve karşılanması sağlanmıştır.

2- Sağlık durumları ve acil müdahale ihtiyacı tespit edilerek Sağlık Bakanlığı birimlerine ulaştırılmaktadır. Bu şekilde acil ve tıbbi müdahale gerektiren 3.384 hamile, 489 lohusa ve 5.975 bir yaşından küçük çocuk tespit edilmiştir. Tespit edilen kişiler, sağlık takiplerinin yapılabilmesi için Sağlık Bakanlığı birimlerine bildirilmiştir. Ayrıca kronik hastalığı bulunan, sürekli tedavi gereken özürlü, yaşlı, hasta ve bakıma muhtaç 2.905 kişiden 1293 kişi uçaklarla diğerleri ise karayolu ile il dışına tedavi ve bakımlarının yapılacağı yerlere nakledilmiştir.

3- Sosyal hizmetlere ihtiyaç duyan kişiler tespit edilerek il müdürlüğümüzce gereği yapılmaktadır. Van ilinde halen özürlü evde bakım yardımı almakta olan 7121 kişinin dışında, tespit edilen 418 kişinin bu yardımdan yararlandırılması, 83 kişinin yaşlı bakımından yararlandırılması, 28 çocuğun kurum bakımından ve çocuk sahibi 188 ailenin ise aynı nakdi yardımdan yararlandırılması öngörülmüş, büyük bir kısmının işlemleri tamamlanarak yardımları bağlanmıştır. Yine yardım ihtiyacı tespit edilen 24 kadından 18'i eşi ile banştırılmış, 6'sı ise diğer illere nakledilmiştir.

4- Psiko-sosyal desteğe ihtiyaç duyanlar tespit edilmektedir. Tespit edilen 2.848 kişiye ziyaretler düzenlenmiştir. Toplum merkezlerinde psiko-sosyal destek çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalarımıza başlangıçta Sağlık Bakanlığımız da personel desteği ile katkıda bulunmuştur.

5- Psiko-sosyal destek ekibi tarafından yapılan alan taramasında tespit edilen aileler incelenmiştir. Bu doğrultuda 403 ailenin sosyal incelemesi yapılmış, bunlardan 156 aileye ASPB ilgili mevzuatı çerçevesinde ekonomik destek işlemleri başlatılmıştır. 49 aile de ilgili kurumlara yönlendirilmiştir.

Sosyal Hizmet Merkezlerinde Yürütülen Çalışmalar

Çadır kentlerde Erciş'te 3 noktada 10 çadırda, Van'da 8 noktada 20 çadırda olmak üzere toplam 11 noktada oluşturulan Sosyal Hizmet Merkezlerimizde;

1- Çocuk ve gençlere yönelik hizmetler: Okul öncesi eğitim programı, kreş ve anaokulu, okul başarısını yükseltmeye yönelik etüt programı, kütüphane, tiyatro, sinema, müzik, resim etkinlikleri, satranç, drama, müzik gibi beceri kursları, gezi ve sosyal faaliyetler ile kukla gösterisi gibi faaliyetler (sadece Hacivat-Karagöz kukla gösterilerine 2650 çocuk katılmıştır).

2- Kadınlara yönelik hizmetler: Kadın danışma hizmetleri ile aile, sağlık, insan hakları, aile içi iletişim güçlendirme, okuma, yazma ve beceri geliştirme eğitimleri ve sinema, tiyatro, gezi gibi sosyal ve kültürel faaliyetler.

3- Yetişkin Erkeklerle Yönelik Faaliyetler: Yine aile, sağlık, beceri ve aile içi iletişim gibi eğitim faaliyetleri ile televizyonda maç izleme, sohbet gibi sosyal faaliyetler yapılmaktadır. Tanınmış sanatçılar bu merkezlerde misafir edilerek halkla buluşturulmuştur. Yine bu merkezlerimizde çamaşır ve kurutma

makinaleri konularak oluşturulan çamaşırhanelerde bu önemli ihtiyaç giderilmiş, kadın ve çocuklarımıza, tırnak makası, el kremi, çocuk bezi, çamaşır ve oyuncak gibi malzemeler dağıtılmaktadır.

Aile eğitimi, sağlık eğitimi danışmanlığı, beceri geliştirme, okuma yazma kursları, sosyal kültürel etkinlikler, aile içi iletişimi güçlendirme gibi farklı konularda gerçekleştirilen programlara 15.264 kadın ve 21.641 erkeğin katılımı sağlanmıştır.

4- Konteynır kentlerde Van'da 12, Erciş'te 2 olmak üzere toplam 14 konteynır Sosyal Hizmet Merkezi oluşturulmuş, ihtiyaç duyulan çamaşır makinesi, TV gibi malzemeler gönüllü kuruluşlarla işbirliği ile karşılanmış ve vatandaşların kullanımına sunulmuştur.

5- Psiko-Sosyal Hizmet Sunan Sosyal Çalışmacı ve Psikologlara Temel Düzey Eğitim Programı UNICEF'in teknik desteği ve Afetlerde Psiko-Sosyal Hizmetler Birliğinin desteğiyle (program içeriği ve gönüllü eğiticiler) 3 günlük bir program hazırlanmıştır. Bu programa, aralık ayında 140 personel, ocak ayında 74 personel katılmıştır.

1.2. Çocuk Hizmetleri

Çocuklara Yönelik Gündüzlü Hizmetler

Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Çocuk Kulüpleri

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 3 üncü maddesi (f) fıkrasının (3) numaralı bendi doğrultusunda; çalışan anne-babanın, 0-6 yaş grubundaki çocuklarının bakımlarını gerçekleştirmek, bedensel ve ruhsal sağlıklarını korumak, geliştirmek, bu çocuklara temel değer ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla Özel Kreş ve Gündüz Bakımevi hizmetleri yürütülmektedir.

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu doğrultusunda hazırlanan 08 Ekim 1996 tarihli ve 22781 sayılı Resmi

Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüpleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, özel ve tüzel kişilerce açılması talep edilen, Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ve Özel Çocuk Kulüplerinin açılış, işleyiş ve denetim işlemleri, Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Türkiye genelinde toplam 1.639 özel kreş ve gündüz bakımevi ve çocuk kulübünde bakılan toplam çocuk sayısı 52.366'dır.

Tablo 19 - 2011 Yılında Özel Kreş ve Gündüz Bakımevlerinin Sayısı, Kapasiteleri ve Bakılan Çocuk Sayısı

Yaş Grubu	ÖZEL KREŞ VE GÜNDÜZ BAKİMEVLERİ VE ÇOCUK KULÜPLERİ						Toplam Kuruluş	Toplam Bakılan Çocuk Sayısı	Toplam Kapasite
	Kreş ve Gündüz Bakımevleri Çocuk Kulüpleri			Çocuk Kulübü	Kreş ve Gündüz Bakımevleri ve Çocuk Kulüpleri Bir Arada Toplam Kuruluş				
	0-2 Yaş	3-6 Yaş	0-6 Yaş		3-14 Yaş	0-14 Yaş			
Kuruluş Sayısı	8	1.176	272	39	111	33	1.639	52.366	95.608

Çocuklara Yönelik Kuruluş Bakım Hizmetleri

Her çocuğun toplumun temel çekirdeği olan aile ortamında yaşama hakkının olduğu anlayışından hareketle;

- Öncelikle aile yanında bakımlarının sağlanması amaçlanmaktadır.
- Aile yanında bakım hizmetlerinden yararlanamayan çocuklar için aile sıcaklığında bakım hizmeti verilebilecek çocuk evleri ve sevgi evlerinin yaygınlaştırılmasına öncelik verilmektedir.

Sevgi Evleri

10-12 çocuğun barınıp yaşamlarını sürdürebileceği, temel gereksinimlerinin karşılanabileceği, toplu yaşamın getirdiği olumsuzlukları yaşamadan, aile ortamına benzer yapılar ve ilişki sistemi içinde çocukların yetişebileceği kuruluşlardır.

Çocuk Evleri

Her ilin sosyal-kültürel ve fiziksel yapısı, çocuk yetiştirmeye uygun bölgelerinde, tercihen il merkezinde, okullara ve hastanelere yakın bağış olarak alınan ve özellikle lojman olarak kullanılan apartman dairesi veya müstakil dairelerde 0-18 yaş grubunda 6 - 8 çocuğun ev ortamında bir arada yaşadığı kuruluşlardır.

Bu kuruluşlar; arkadaşlık, komşuluk ve mahalle gibi kavramları doyasıya yaşayarak öğrenebilecek toplumla iç içe ve toplumun gerçeklerini bilerek ayakları üstüne basabilen bir gençlik yetiştirmek amacıyla yeni bir bakım modeli olarak yaygınlaştırılmaya başlanmıştır.

Çocuk Evi sorumluları ve Koordinasyon Merkezi görevlilerine yönelik hizmet içi eğitim 2011 Nisan ayı içerisinde gerçekleştirilmiş toplam 133 kişi eğitime katılmıştır.

Çocuk Yuvaları

0-12 yaş arası korunmaya muhtaç çocukların, bedensel, eğitsel, psiko-sosyal gelişimlerini, sağlıklı bir kişilik ve iyi alışkanlıklar kazanmalarını sağlamakla görevli ve yükümlü yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Gerekli durumlarda 12 yaşını bitirmiş korunmaya muhtaç kız çocukları da yuvalarda bakılabilmektedir.

Yetiştirme Yurtları

13-18 yaş arası korunmaya muhtaç çocukları korumak, bakmak ve bir iş veya meslek sahibi edilmeleri ve topluma yararlı kişiler olarak yetiştirilmelerini sağlamakla görevli ve yükümlü olan yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Fiziki Koşullar

2005 yılında uygulamaya konulan "Aile Yanında Destek ve Aileye Dönüş Hizmeti" kapsamında kuruluşlarda kalan çocuk sayılarında önemli ölçüde düşüş sağlanmıştır.

Çocuk yuvalarımızın toplu bakım modelinden uzaklaştırılması için yeni ev tipi kuruluşlar inşa edilmiş, mevcut kuruluşlar iç düzenlemeler ile küçük gruplara bölünerek ev ortamına yakın üniteler oluşturulmuştur. Kuruluş kapasiteleri düşürülerek 10-15 kişilik odalardan 2-4 kişilik odalara geçilmiştir.

Kuruluşlarımızın çocukların evi olduğu gerçeğinden hareket ederek; rahat, donanımlı, yaş durumlarına uygun tefriş edilmiş, çocuklarımızın dinlenebilecekleri, televizyon seyredip, ders çalışabilecekleri çok amaçlı bölümler ve bilgisayar sınıfları oluşturulmuştur.

Ayrıca çocuklarımızın uygulama yaparak yemek yapmayı öğrenebilecekleri uygulama mutfakları kurulmuştur.

Bahçe düzenlemesi yapılırken olanaklar ölçüsünde oyun bahçeleri, yeşil alanlar, kum havuzları, basket veya futbol sahaları düzenlenmiştir. Özellikle kış aylarının yoğun geçtiği illerde çocuklarımızın bina içinde oyun oynayabilecekleri veya boş zamanlarını değerlendirilebilecekleri kış bahçeleri oluşturulmuştur.

Çocuk ve gençlere yönelik bakım hizmetlerinin yürütüldüğü kuruluşların türleri, kapasiteleri ve hizmetten yararlananlar ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 20 - Kuruluş Türleri, Kapasiteleri ve Bakılan Çocuk Sayısı (Aralık - 2011)

SIRA NO	KURULUŞUN ADI	SAYI	KAPASİTE	FİİLEN BAKILAN KİŞİ SAYISI (YATILI)
1	Çocuk Yuvası (0-6)	10	596	402
2	Çocuk Yuvası (0-12)	25	2437	1869
3	Çocuk Yuvası (7-12)	33	2054	1453
4	*Sevgi Evi (0-12)	28	2473	2073
5	*Sevgi Evi (13-18)	25	1179	931
6	Çocuk Evi (0-12)	329	1899	1867
7	Çocuk Evi (13-18)	119	737	725
8	Erkek Yetiştirme Yurtları	52	4069	2777
9	Kız Yetiştirme Yurtları	37	2760	1565
GENEL TOPLAM				13662

* Sevgi Evi sayısı 2011 yılı sonuna kadar hizmet verdiği yaş grubuna göre ayrıştırılmış olarak ifade edilmekte olup, 39 Sevgi Evi sitesinde hizmet verilmektedir.

2011 Yılında Açılış Yapılan Kuruluşlar

Korunmaya muhtaç çocuklar için sıcak ev ortamı oluşturma çalışmaları, 2011 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda yüksek kapasiteli kuruluşların kapasiteleri düşürülerek ev ortamı oluşturma faaliyetlerimiz devam etmiştir.

2010 yılı sonunda 324 olan çocuk evi sayısı, 2011 yılsonunda 448'e ulaşmıştır. Dolayısıyla 2011 yılı

içinde 126 çocuk evinin açılış gerçekleştirilmiş olup, söz konusu Çocuk Evlerinin işletilmesinde destek sağlanması amacıyla çeşitli işbirliği protokolleri gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdaki tabloda 2011 yılında açılan kuruluşlar ve kapasiteleri sunulmuştur.

Tablo 21 - 2011 Yılında Açılan Kuruluşlar ve Kapasiteleri

SIRA NO	İLİ	KURULUŞ ADI	KAPASİTE
1	Yozgat	Yozgat Sevgi Evi	60
2	Çankırı	Çankırı Sevgi Evi	40
3	Elazığ	Elazığ Sevgi Evi	60
4	Çorum	Sevgi Evleri (Kız)	80
5	Çorum	Sevgi Evleri (Erkek)	50
6	Antalya	Erkek Yetiştirme Yurdu Sevgi Evi	64
7	İzmir	Buca Sevgi Evleri ve Kız Yetiştirme Yurdu	60
8	Gaziantep	Erkek Sevgi Evi Yetiştirme Yurdu	60
9	Ankara	Sincan Yetiştirme Yurdu Eryaman Birimi (Ek Ünite)	45
10	Hatay	Hacı Pervin Tosyalı Sevgi Evi Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu	130
11	Sivas	Sevgi Evi Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu	130
12	Düzce	Düzce Fehmi Öney Sevgi Evi ve Kız Yetiştirme Yurdu (0-12) (3 Ev 32 Kapasite)	50
13	Tekirdağ	Tekirdağ 80.Yıl Çocuk Yuvası (0-12)	20
GENEL TOPLAM			849

2011 yılı içerisinde 11 tanesi Sevgi Evi niteliğinde 784 kapasiteli, 2 tanesi toplam 64 kapasiteli olmak üzere toplam 13 kuruluşa açılış onayı verilmiştir.

2011 Yılında Kapatılan Kuruluşlar

2011 yılında 9 Yetiştirme Yurdu ve 7 Çocuk Yuvası kuruluşların ihtiyacı karşılayamayacak veya bakım onarım yapılamayacak kadar eski olması, kapasitenin çok altında hizmet vermesi ve çocukların aile

sıcaklığında yetiştirilmesi gibi nedenler ile hizmeti sonlandırılarak, çocukların ilde yeni açılan sevgi evleri ve/veya çocuk evlerine yerleşmeleri sağlanmıştır.

Tablo 22 - 2011 Yılında Kapatılan Kuruluşlar

SIRA NO	İLİ	KURULUŞ ADI
1	Yozgat	Yozgat Yetiştirme Yurdu
2	Çorum	Çorum Kız Yetiştirme Yurdu
3	Çorum	Çorum Erkek Yetiştirme Yurdu
4	Antalya	Antalya Erkek Yetiştirme Yurdu
5	İzmir	İzmir Buca Kız Yetiştirme Yurdu
6	İstanbul	Üsküdar Kız Kulesi Çocuk Evi
7	İzmir	İzmir Aileye Dönüş Çocuk Evi
8	Hatay	Hatay Kız Yetiştirme Yurdu
9	Sivas	80. Yıl Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu
10	Düzce	Düzce Çocuk Yuvası (7-12)
11	Tekirdağ	Tekirdağ Çerkezköy Çocuk Yuvası (0-12)
12	İstanbul	İstanbul Fatih Çocuk Yuvası (7-12)
13	İzmir	İzmir Buca Şehit Ast.A.D. Çocuk Yuvası (7-12)
14	Hatay	Hatay Çocuk Yuvası (0-12)
15	Tunceli	Tunceli Çocuk Yuvası (7-12)
16	Burdur	Burdur Kozluca Mustafa Kemal Çocuk Yuvası (7-12)

Evlat Edinme Hizmeti

2011 yılında Evlat Edinme Hizmeti Kapsamında:

Ulusal ve uluslararası kapsamda tüm evlat edinme hizmetlerini yürütme sorumluluğuna ilişkin işleyişin düzenlendiği Evlat Edinme Tüzüğü gereği "Evlat Edinme Yönetmeliği" çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Koruyucu Aile Hizmeti

2011 yılında Koruyucu Aile Hizmeti Kapsamında:

Koruyucu aile hizmetinin günümüz ekonomik ve sosyal şartlarına uygun hale getirilerek toplumun her kesimine yaygınlaştırılması amacıyla geniş kapsamlı değişiklikler yapılmak üzere çalışmalar yürütülmüştür. Eğitimli koruyucu ailelerle

2011 yılında itibariyle 570 çocuk evlat edinme hizmetinden yararlandırılmak üzere ailelerin yanına yerleştirilmiştir. 2011 yılı itibariyle bu hizmetten yararlanmış olan toplam çocuk sayısı 11674 olmuştur.

profesyonel hizmet sürecine geçiş çalışmaları kapsamında, Koruyucu Aile Yönetmeliği bütün olarak yeniden gözden geçirilerek, mevzuat oluşturulmasına yönelik çalışmalar yürütülmüştür. 2011 yılında 173 çocuk koruyucu aileler yanına yerleştirilmiş olup, koruyucu aile hizmetinden yararlandırılan çocuk

sayısı 1282'ye ulaşmıştır. 2011 yılı itibariyle bu hizmetten yararlanmış olan toplam çocuk sayısı 5198 olmuştur. 2011 yılında 1267 koruyucu aile yanına yerleştirilmiş olan çocukların bakım, yetiştirilme,

eğitim, harçlık, giyim, okul masrafları, okula ulaşım giderleri, dersane ve gelişimlerini destekleyecek ya da meslek edindirme kapsamındaki kurslara karşılık olmak üzere toplam 7.809.986 TL ödeme yapılmıştır.

Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti

Sosyal ve ekonomik destek hizmetlerinde temel esas, muhtaçlıklarını nedeniyle korunma kararı alınarak kurum hizmetlerinden yararlanmak isteyen çocukların korunması, bakımı ve yetiştirilmelerine yönelik hizmetlerin, mümkün olduğu ölçüde, kendi yaşam ortamlarında verilmesini sağlamaktır.

Aylık ödenen sosyal yardım miktarı en yüksek devlet memuru aylığıdır (ek gösterge dahil) ve bu miktar memur maaş katsayılarındaki değişime göre artış göstermektedir.

2011 yılında sosyal ve ekonomik destek verilenlere ödenen aylık destek miktarı yetişkinler için 244,95 TL, çocuklar için ortalama 451,43 TL olarak uygulanmıştır. 2011 yılında 41.778 kişi bu yardımdan yararlandırılmıştır.

2011 yılında yoksulluk içinde olup da temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hayatlarını en düşük seviyede dahi sürdürmekte güçlük çeken kişi ve ailelerden 1.019 kişi geçici sosyal ve ekonomik destek, 486 kişi ikinci altı aylık süreli sosyal ve ekonomik destek, 18.918 kişi bir yıl süreli sosyal ve ekonomik destek, 21.314 kişi uzun süreli sosyal ve ekonomik destek, 40 kişi üç aylık yatılı okul desteği, olmak üzere toplam 41.778 kişi sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlandırılmıştır.

Sosyal ve ekonomik destek sağlanan bu kişilerden 5.361 i korunma kararı çocuk, 34.982'si korunma kararı alınmadan aile ve yakınları yanında desteklenen çocuk olup toplam 40.343 çocuk sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlandırılmıştır.

Genel Müdürlüğümüz, son yıllarda hizmet sunumunda yapmış olduğu değişikliklerle kuruluş bakımı odaklı hizmetler yerine aile bakım odaklı hizmetlere ağırlık ve öncelik vermektedir. 2005 yılı itibariyle kuruluşlarımızda koruma ve bakım altında bulunan çocukları aile ortamlarına geri döndürmek amacıyla 2005 yılında "Aile Yanında Destek ve Aileye Dönüş Projesi" başlatılmış olup 2011 yılı sonu itibariyle kuruluşlarda bakılmakta olan 8.099 çocuk aileleri yanına döndürülmüştür.

Bu kapsamda, 2011 yılında 34.982 çocuk korunma kararı alınmadan sosyal ve ekonomik destek ile eğitim ve danışmanlık hizmeti verilerek aile veya yakınları yanında desteklenmiştir.

Korunma Kararlı ya da Korunmaya Muhtaç Statüsünde olup, sosyal ve ekonomik destekle ailesi veya yakınları yanında bakılan çocuklara en yüksek devlet memuru aylığının aşağıdaki tabloda belirlenen oranlarında destek sağlanmıştır.

En Yüksek Devlet Memuru Aylığının:

Aylık ortalama 451,43 TL destek sağlanmıştır. Bu kapsamda bütçemizden 140.736.482 TL ödenmiştir.

2012 yılı ve sonraki yıllarda da bu uygulama geliştirilerek devam ettirilecektir.

Çocukların Toplum İçinde İzlenmesi, Desteklenmesi ve İşe Yerleştirilmesi

Korunma ve bakım altında bulunup reşit olarak ayrılan çocuklarımızın 2828 sayılı Kanunun Ek 1 inci Maddesinden faydalanması için 236 kamu kurum ve kuruluşuna Kanun kapsamında sınav açmaları için Bakanımızın imzasıyla yazı gönderilmiştir.

2011 yılında korunma ve bakım altında bulunup reşit olarak ayrılan çocukların söz konusu Kanundan faydalanmaları için İl Müdürlükleri/Kuruluş Müdürlüklerince düzenlenen toplam 1607 Form-A belgesi Bakanlık birimlerince incelenerek, sınav listesi

oluşturmak için kullanılan bilgisayar programına işlenmiştir.

Söz konusu Kanundan faydalanacak kişilerin işe yerleştirme işlemleri, iş yerinde ve özel hayatta yaşadıkları sorunlarla ilgili müracaatları (yazılı, telefon ve şahsi başvuru) değerlendirilerek mevzuat çerçevesinde gerekli rehberlik yapılmıştır.

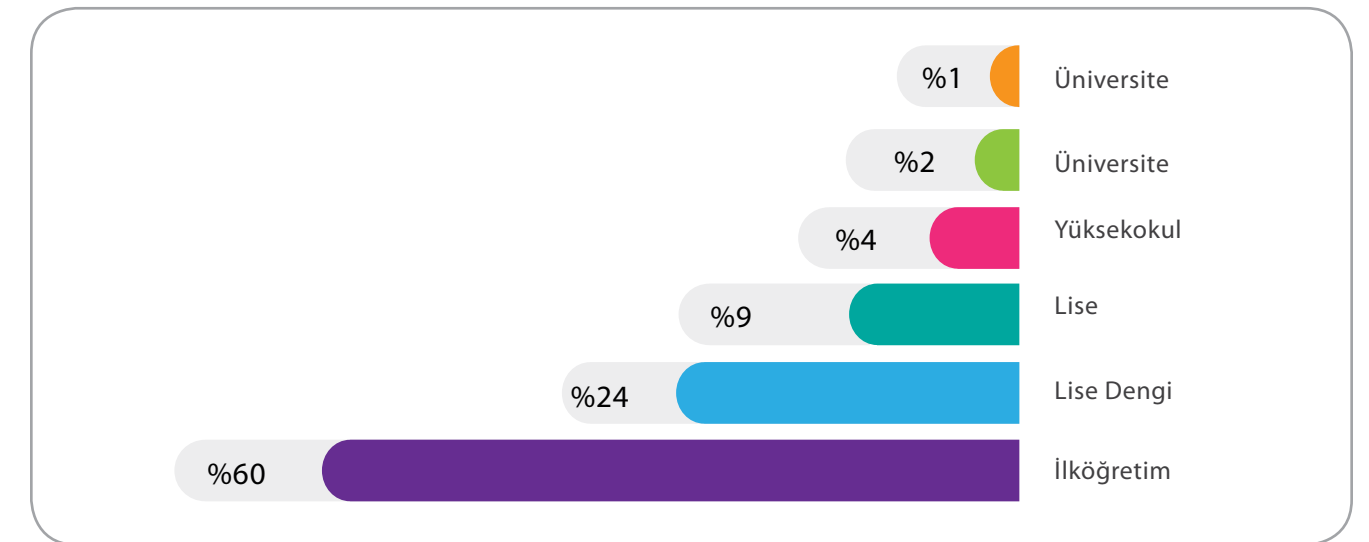
Gençlerin sınav bilgilerine kolay ulaşmaları amacıyla Bakanlığımız web sayfasından konuya ilişkin bir link açılarak, sorgulama yapma imkanı sağlanmıştır

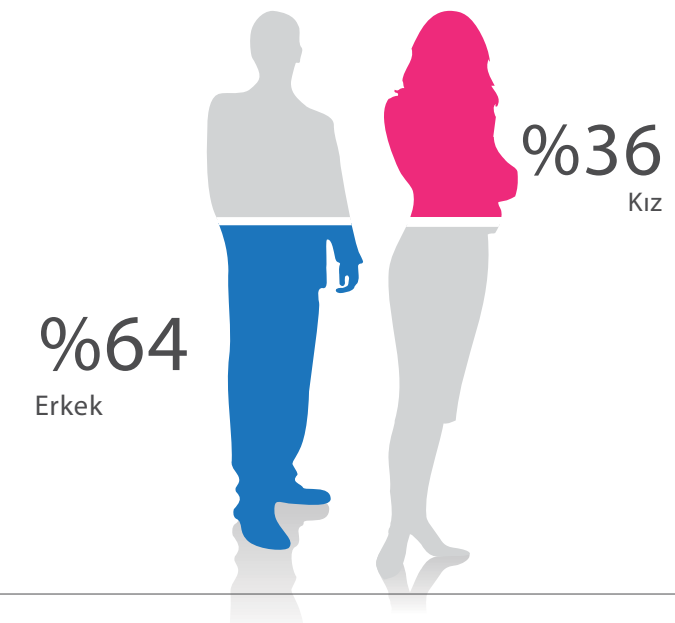
Tablo 23 - 2011 Yılında Form-A Belgesi Gelen Çocukların Cinsiyet ve Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

ÖĞRENİM DURUMU	ERKEK	KIZ	TOPLAM
İlkokul	13	5	18
İlköğretim	620	351	971
Lise	83	62	145
Lise Dengi	234	146	380
Yüksekokul	28	34	62
Üniversite	19	12	31
TOPLAM	997	610	1607

Grafik 5 - 2011 Yılında Form - A Belgesi Gelen Çocukların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 6 - 2011 Yılında İşe Yerleşen Çocuklarımızın Cinsiyet Dağılımı

2011 yılında 93 kamu kurum ve kuruluşu, Kanun kapsamında sınav açarak çocuklarımızı istihdam etmiştir. Yapılan sınavlar sonucunda toplam 1244 çocuğumuzun istihdamı sağlanmıştır.

Tablo 24- 2011 Yılında İşe Yerleştirilen Çocukların Cinsiyet ve Eğitim Durumları

ÖĞRENİM DURUMU	ERKEK	KIZ	TOPLAM
İlkokul	10	3	13
İlköğretim	473	225	698
Lise	67	51	118
Lise Dengi	173	126	299
Yüksekokul	47	32	79
Üniversite	25	12	37
TOPLAM	795	449	1244

2011 yılı Aralık ayı itibari ile 2828 Sayılı Kanununun Ek 1. maddesinden faydalanarak kamu kurumlarında işe yerleşmek üzere 3.900 gencimiz sırada beklemektedir.

Tablo 25 - 2011 Yılında İşe Girmek Üzere Sırada Bekleyen Çocukların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

ÖĞRENİM DURUMU	SAYI
İlkokul	591
İlköğretim (Ortaokul)	2133
Lise	287
Lise Dengi	719
Ön Lisans	87
Lisans	83
TOPLAM	3900

Eğitim Faaliyetleri

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 26.09.2011 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü kapsamında 2011 yılında 1.142 çocuğumuz Özel Dershanelere, 157 çocuğumuz özel okullara kayıt ettirilmiştir.

2011 Yılında Lisans Yerleştirme Sınavında 532 çocuğumuz başarılı olmuş ve bir yüksek öğrenim programında öğrenim görmeye hak kazanmıştır. Sınavı kazanan gençler Bakanımız tarafından kabul edilerek ödüllendirilmiştir.

Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler

2011 Yılı Gençlik Haftası Etkinlikleri çerçevesinde çeşitli illerimizde sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler organize edilmiştir.

Düzenlenen faaliyetlere, Yetiştirme Yurtları, Sevgi

Çocuklara Yönelik Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu yürürlüğe girdikten sonra, illerin ihtiyaç durumu ve üniversite hastaneleri dikkate alınarak 2011 yılı Aralık ayı sonuna kadar toplam 29 Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezi ile 9 Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi açılmış ve hizmet vermektedir. 08/11/2010 tarih ve 27753 sayılı Resmi Gazete'de yapılan değişiklikle "Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri İle Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği" yürürlüğe girmiştir.

Nüfus yoğunluğu olan illerde Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezi, Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin açılması hedeflenmektedir. Söz konusu kuruluşlar yatırım programı ve Toplu Konut İdaresi (TOKİ) kapsamında inşaatları yapılmaktadır.

2011 yılında 3 Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi ve 8 Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezinin açılış onayı alınmıştır.

Bu Merkezlerde;

- Çocukların ailelerinin, psiko- sosyal incelenmesi,
- Psiko sosyal gelişimini destekleme çalışmaları, barınma, bakım, giyim ve gıda ihtiyaçlarının karşılanması,
- Eğitimin önemi konusunda bilgilendirme, eğitime yeniden kazandırma, eğitimlerini destekleyici ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar,
- Meslek edindirmeye yönelik çalışmalar, Sosyal kültürel, sanatsal etkinlikler ile sportif ve hobi faaliyetler,
- Tedavi ve rehabilite edici hizmetler yürütülmektedir.

Sağlık sorunlarına yönelik çalışmalar; ihtiyaç duyan

Evleri, Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri, Çocuk Yuvaları ve Çocuk Evlerinde korunma ve bakım altında bulunan çocuk ve gençler katılmıştır.

çocuklara sağlık hizmetleri sunulmakta olup, bu hizmet Sağlık Bakanlığı kuruluşları aracılığı ile gerçekleştirilmektedir.

Uçucu ve uyuşturucu madde kullanan çocukların Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Araştırma Tedavi ve Eğitimi (ÇEMATEM) ve/veya Uyuşturucu Madde Tedavi Merkezlerinde (UMATEM) tedavileri sağlanmaktadır.

Merkezler, çocukların rehabilitasyonunu sağlamak üzere diğer kurumlarla da işbirliği halinde çalışmaktadır. Bu anlamda gönüllü kişi ve kuruluşlarla birlikte sivil toplum örgütleri ve resmi kamu kurumlar ile işbirliği halinde çalışılmaktadır. Çocukların eğitimlerini tamamlamaları ve akademik başarılarının artırılması için Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan eğitimde işbirliği protokolü yapılmıştır.

Çocukların psikiyatrik tedavilerinin sağlanması ve rehabilitasyonu amacı ile çeşitli üniversite hastaneleri ile de işbirliği halinde çalışılmaktadır.

Çocukların rehabilitasyon hizmetlerinde sosyal ve kültürel etkinlikler önemli bir yere sahip olduğundan çocuklarımızın her birinin en az bir sosyal ve sportif faaliyette yer alması amaçlanmıştır. Bu çerçevede Genel Müdürlüğün çeşitli federasyonlarla yapmış olduğu işbirlikleri çerçevesinde çocukların bu etkinliklerden yararlanması sağlanmaktadır.

Kuruluşlarda rehabilitasyon hizmetlerini sunarken aileyi de hizmetin merkezine almak gerektiği anlayışı ile ailelerle de çalışmalar yapılmaktadır.

Kuruluşlarda, çocukların güçlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak amacı ile psiko-sosyal yönden çocukların gelişmesi ve desteklenmesine ilişkin destekleyici eğitimler de verilmektedir.

Tablo 26 - 2011 Yılında Hizmet Türüne Göre Sosyal Rehabilitasyon Kuruluşları, Sayıları ve Hizmetten Yararlananlar

HİZMET TÜRÜ	KURULUŞ SAYISI	YARARLANAN		
		Kız	Erkek	Toplam
Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	9	19	99	118
Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezi	29	405		405
Çocuk ve Gençlik Merkezi	37	1559	6865	8424

Sokakta Yaşayan/Çalıştırılan Çocuklara Yönelik Yürütülen Faaliyetler

Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklara ve ailelerine yönelik hizmetler Genel Müdürlüğe bağlı Çocuk ve Gençlik Merkezleri; eşler arası anlaşmazlık, ihmal, hastalık, kötü alışkanlık, yoksulluk, terk ve benzeri nedenlerle sokağa düşerek sosyal tehlike ile karşı karşıya kalan veya sokakta çalıştırılan çocuk ve gençlerin geçici süre ile rehabilitasyonlarını ve topluma yeniden kazandırılmalarını sağlamak amacıyla kurulan yatılı ve gündüzlü sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Kuruma bağlı 37 Çocuk ve Gençlik Merkezi ve bu merkezlere bağlı 4 Gözlemevi hizmet vermektedir.

Kurumca geliştirilen ve 2005 yılında Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan Sokakta Yaşayan/Çalıştırılan Çocuklara Yönelik Hizmet Modeli ile sokakta çalıştırılan, sokakta 24 saatini geçirip her türlü istismara açık olan, madde kullanan çocukların sokaktan çekilmesi, sosyal rehabilitasyonu sağlanarak aile yanına döndürülmesi, örgün veya mesleki eğitime yönlendirilmesi, madde bağımlılığı tedavilerinin yapılması, barınma, beslenme, giyim,

sağlık, eğitim vb. tüm ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmaktadır.

Bununla birlikte sokakta yaşayan çalıştırılan çocukların ailelerine yönelik psiko-sosyal destek ve bilinçlendirme çalışmaları, meslek edindirme faaliyetleri, ekonomik yoksunluk içinde olduğu belirlenen ailelere sosyal yardım hizmetleri, çocukların aileye dönüşlerinin mümkün olduğu durumların tespiti halinde aile ve çocuğun bir arada yaşamasına ilişkin uyum çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Çocuk ve Gençlik Merkezleri aracılığıyla 2011 yılı sonu itibari ile sokakta yaşayan/çalıştırılan 1.559 kız, 6.865 erkek olmak üzere toplam 8.424 çocuğa hizmet verilmiştir. Bu çocuklardan 2.277'si eğitim ve öğretim sistemi içerisinde desteklenmiş olup; sokaktan ve iş yaşamından çekilen 271 çocuk ile sokakta çalıştırılma riski altında olan 906 çocuk eğitim-öğretim sistemine kazandırılmıştır. 59 çocuk madde bağımlılığı tedavisine yönlendirilerek tedavisi sağlanmıştır. 168 çocuk meslek edindirilerek korumalı işe yerleştirilmiştir. 1.097 çocuğun ailesine sosyal yardım bağlanırken aile bağları zayıf olan 906 çocuk ailesi yanına döndürülmüştür. 5.153 çocuğun sosyo-kültürel etkinliklere katılımı sağlanmıştır.

12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü; Çocuk işçiliğinin önlenmesi konusunda toplumsal

bilincin artırılması ve herkese sorumluluklarının hatırlatılması için her yıl "12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü" kutlanmaktadır. 2011 yılı 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında, sokakta çalıştırılan çocukların yoğun olarak görüldüğü ve Çocuk ve Gençlik Merkezlerinin bulunduğu illerde çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı bünyesinde Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) koordinesinde 2010 yılı verileri ile kurum çalışmalarını ve verilerini de içeren "Bağımlılık Yapıcı Maddeler ve Bağımlılık İle Mücadele 2011 Yılı Türkiye Raporu" hazırlık çalışmalarına Bakanlık adına katılım sağlanmıştır. Ulusal rapor hazırlanmış olup Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezine gönderilmiş ve yayımlanmıştır.

Sokakta yaşayan ve /veya çalıştırılan çocuklara yönelik Hizmet Modeli, Avrupa'da gerçekleştirilen en iyi uygulamaların yer aldığı Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezinin veri tabanı olan EDDRA'da önleme alanında Türkiye'nin örnek projesi olarak 2011 yılında yer almıştır. Türkiye'nin EDDRA'da iki projesi yer almaktadır.

Çocuk Haklarına Yönelik Çalışmalar

Çocuk Hakları Sözleşmesinden doğan yükümlülükler doğrultusunda, Bakanlığımız koordinatörlüğünde; ilgili kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katkıları ile ulusal raporlar hazırlanmaktadır. BM Çocuk Hakları Komitesine gönderilmiş ülke raporları Bakanlığın internet sitesinde yayınlanmaktadır.

BM Çocuk Hakları Komitesine sunulan birleştirilmiş ikinci ve üçüncü Ulusal Raporu 59. Oturum çerçevesinde 10-14 Ekim 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen çalışma grubu toplantısında incelenmiştir. Komite Raporu ilişkin ek sorular talebinde bulunmuştur. Bu sorular ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliğinde hazırlanarak Dışişleri Bakanlığına gönderilmiştir. Taraf Devletlerin taahhüt ettiği üzere, sözleşmede

tanınan hakları yürürlüğe koymak için gerekli önlemleri almak ve çocuk haklarının yaşama geçirilmesini sağlamak, çocukla birebir ve dolaylı olarak çalışan tüm kurumların yükümlülüğüdür. Bu nedenle, çocuk haklarının hayata geçirilmesi için çocuklar, yetişkinler ve ilgili tüm sektör temsilcilerinin katılımı ile çalışmalar düzenlenmektedir.

Bu kapsamda, Dünya Çocuk Hakları gününde 81 ilden gelen çocuk temsilcilerin katılımıyla, 20 Kasım 1999 yılında Çocuk Hakları Kampanyası, Cumhurbaşkanlığı Köşkünde başlatılmıştır.

Bakanlığımız bünyesindeki Çocuk Hakları İl Komiteleri, 2000 yılından bu yana çalışmalarını sürdürmekte olup ülke çapında çocuk katılımını sağlayan bir örgütlenme oluşturmaktadır.

Her il komitesinde, üye çocukları temsilen bir kız ve bir erkek olmak üzere iki çocuk delege vardır. Komite üyeleri toplumun tüm kesimlerinden gelmekte olup böylece ulusal çapta geniş bir katılım sağlanmaktadır. Çocuk Temsilciler, ulusal çocuk forumlarına katılım sağlamaktadır. Komiteler bünyesinde çeşitli eğitim, seminer, toplantı, sergi vb. etkinlikler gerek yerel gerekse ulusal çapta gerçekleştirilmektedir. Komiteler bünyesinde çocuklara yönelik eğitimler akranlardan akranlara tekniğiyle uygulanmaktadır. ÇHS uyarınca hazırlanan ulusal raporlara komite üyelerimizin görüşleri alınarak "ÇOCUK KATILIMI" sağlanmaktadır.

Kültürel Miras Projesi Kapsamında; çocuk haklarının tanıtılması amacıyla, İl Çocuk Hakları Komitelerinden çocuk temsilcilerimizin katılımıyla 18-22 Nisan 2011 tarihleri arasında İstanbul'dan Kars'a kadar özel bir "Dostluk Treni" seferi düzenlenmiştir. Dostluk Treni seferinde, Erzurum Çocuk Müze Odası Açılışı yapılmıştır. Proje kapsamında Kars Çocuk Müze Odası açılmıştır. Müze odaları eğitim modülü oluşturulmuş ve çocuk müze eğitimleri tamamlanmıştır. Dostluk treni faaliyetine katılan ve proje kapsamında eğitim alan çocuk temsilcilerin katılımıyla "Kültürel Miras Projesi ve Dostluk Treni Değerlendirme Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir.

Çocuk haklarına yönelik hizmetlerde önceliklerinden birisi de, çocuk ve gençler ile dezavantajlı grupların, karar alma süreçlerine katılımlarının mümkün olduğunca sağlanmasıdır. Bu kapsamda, her yıl düzenlenen forumlarda, çocukları ilgilendiren güncel konulara ilişkin çocuk görüşleri Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde milletvekilleri ve yetkililerle paylaşılmaktadır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi uyarınca Çocuk Hakları İl Çocuk Komitesi çocuk temsilcilerinin katılımı ile UNICEF ile işbirliğinde Dünya Çocuk Hakları Günü kapsamında her yıl olmak üzere bu zamana kadar 12 Ulusal Çocuk Forumu gerçekleştirilmiştir.

2011 yılı 12. Çocuk Forumu 21-23 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ankara İlinde gerçekleştirilen forum doğrultusunda "Türkiye' de Bilgi İletişim Teknolojileri ve Çocuk ve Gençlerin İnternet ve İletişim Teknolojileri Kullanımı" konusunda çocuk (her ilden 1 kız 1 erkek çocuk olmak üzere toplam 162 çocuk katılımcı ile) ve yetişkin çalıştayları gerçekleştirilmiştir. Her iki çalıştay sonuç bildirgeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, TBMM Başkanlık Makamı, milletvekilleri ve yetkililerle paylaşılmıştır. Bildirge sunumlarından sonra Meclis

Başkanı tarafından konuya ilişkin bir Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma komisyonu kurulacağı sözü verilmiştir. Söz konusu komisyon kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

İl Çocuk Hakları Komiteleri İzleme Değerlendirme Sistemi kapsamında; Çocuk Komiteleri Web sayfası oluşturulmuştur. "İl Çocuk Hakları Komiteleri İzleme Değerlendirme Sistemi Yazılımı" kurulmuş olup pilot uygulamaya başlanması planlanmaktadır.

2006/17 Sayılı "Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler" konulu Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda 81 ilden ve tüm paydaş kurumlardan gelen bilgiler, üçer aylık dönemler halinde raporlaştırılmaktadır.

Çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için 2012 - 2016 yıllarını kapsayan "I. Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi" hazırlanmıştır. Strateji belgesinin hazırlık aşamasında çocuk görüşünün

alınmasına özel önem gösterilmiştir. Bu süreçte çocuk görüşü alınması amacıyla, 81 ilin demokrasi ve öğrenci meclisleri, çocuk meclisleri ve il çocuk hakları komitelerine üye 9-18 yaş grubuna mensup 6230 çocukla anket çalışması yapılarak bir rapor hazırlanmış ve ayrıca 70 çocuğun katılımıyla bir çocuk çalıştayı gerçekleştirilmiştir. I. Türkiye Çocuk Hakları Stratejisi ve Uygulama Planı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının himayelerinde 25-27 Şubat 2011 tarihinde gerçekleştirilen I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi'nin paydaşları Çocuk Vakfı, (Mülga) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, İstanbul Üniversitesi'nin işbirliği ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu bünyesindeki Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü'nün danışmanlığında son halini almıştır. Kongrede, çocuk ve yetişkin temsilciler strateji belgesini müzakere etmişlerdir. Kongrenin bütün sürecinde çocuk görüşü alınmış ve kongre kapsamında çocuk hakları alanında yaşanan pek çok soruna ilişkin çocuk ve yetişkin bildirimleri yayınlanmıştır. Konuya ilişkin bildiri, poster, proje ve kısa filmler yayınlanmıştır. Söz konusu

Kongre çalışmaları kapsamında, çocuğa yönelik hak alanlarını esas alan, çocuk haklarının hayata geçirilmesi, standartların belirlenmesi, uygulanması ve izlenmesine yönelik yol haritasının belirlenmesi amacıyla, çocukların yanı sıra ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, çocuk hakları alanında faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşları ve uzmanların görüşleri alınmıştır. Strateji Belgesinin her aşamasında çocukların görüşüne yer verilmesine özel önem gösterilmiştir. Çocuk Hakları Strateji Belgesinin yayınlanma süreci devam etmektedir.

Çocuk haklarına yönelik çalışmaların sistematik ve uyumlu tutum çerçevesinde ele alınabilmesi için

Çocuklara Yönelik Proje ve Protokol Çalışmaları

Uluslararası İlham Projesi

Londra 2012 Olimpiyat Oyunları ve Paralimpik Oyunları kapsamında kısa adı "Uluslararası İlham" olan bir sosyal sorumluluk programı oluşturulmuştur. Çocuk ve Gençlerin Oyun, Beden Eğitimi Spor ve Fiziksel Etkinlik Yoluyla Gelişimlerini Desteklemeyi amaçlayan proje Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü Koordinatörlüğünde; Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi, Türkiye Milli Paralimpik Komitesi, UNICEF, British Council ve kurum temsilcilerinin katılımları ile yürütülmektedir.

Projenin Türkiye özelindeki ana amacı, engelliler dâhil olmak üzere tüm dezavantajlı çocuklar ve her türlü yetenek düzeyinden çocuk ve gençlerin hayatlarını zenginleştirmektir. Genel Müdürlük adına Ankara (Saray Sevgi Evleri Çocuk Yuvası), Mersin ve Trabzon Yetiştirme Yurdu Müdürlükleri pilot kuruluşlar olarak seçilmiştir ve çalışmalar sürdürülmektedir.

Nar Taneleri; "Güçlü Genç Kadınlar, Mutlu Yarınlar" Projesi

Yetiştirme yurtlarında yetişen/yetişmiş olan 18-24 yaş grubu genç kızların sosyo-ekonomik açıdan güçlenmesi yoluyla Türkiye'nin kalkınmasına ve kadınların işgücü piyasasına dâhil olmalarına destek vermek amacıyla, Nar Taneleri "Güçlü Genç Kadınlar, Mutlu Yarınlar" Projesine ilişkin Protokol, 04 Mart 2009 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Proje

eşgüdüm ve denetim faaliyetlerini merkezi ve yerel düzeyde güçlendirmeye yönelik "Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Üst Kurulu ve İl/İlçe Kurulları" Taslak Başbakanlık Genelgesi hazırlanarak, Başbakanlığın görüşlerine sunulmuştur.

BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesinin uygulanmasını iyileştirmek amacıyla Çocuk Hakları Komitesine bireysel bildirim inceleme yetkisi tanıyacak ek protokol hakkında kamu kurumlarına bilgi verilerek görüşleri alınmıştır. Gelen görüşler Dışişleri Bakanlığına bildirilmiştir. Bahse konu protokole ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliğinin teknik desteği ile Genel Müdürlük, İş ve İşçi Bulma Kurumu ile Türkiye Personel Yöneticileri Derneğinin işbirliği ve Boyner Holdingin mali desteğinde yürütülmektedir.

Proje süresi 5 yıl (2009-2013) olarak belirlenmiştir. Proje Türkiye'nin tüm illerini kapsamaktadır. Projede; genç kızların kişisel gelişim, kariyer planlama ve güçlendirme eğitimleri (Kendini Tanıma, Motivasyon, Olumsuz Duygu ve Stres Yönetimi, Çatışma Yönetimi, İletişim, Kendini İfade Etme, Dış Görünüş ve Beden Dili, Meslek Seçimi ve Kariyer Planlama, CV Hazırlama ve Yazma, Uygulamalı Mülakat Teknikleri, İş Kanunu ve Çalışan Hakları, Toplumsal Cinsiyet ve Güç ilişkileri, Kadın Hakları) almaları ve sosyal içerme aktivitelerine katılımlarının sağlanması, söz konusu eğitimle iş hayatına hazırlanmaları ve iş hayatı sürecine katkı sağlamaları ve genç kızlara yönelik Mentorluk (koç/ablalık) çalışmalarının yapılması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında; geçen üç yıllık süre zarfında 48 ilde toplam 387 kızımızla mülakat yapılmış ve belirlenen 121 genç kızımıza güçlendirme eğitimi verilmiştir.

Protokolün imzalanmasının ikinci yıl dönümü nedeniyle 13 Nisan 2011 tarihinde İstanbul'da basın toplantısı düzenlenerek iki yıldır projede görevli sosyolog tarafından hazırlanan raporun sunumu yapılmış ve köşe yazarlarının proje hakkındaki soruları çerçevesinde proje faaliyetleri tartışılmıştır.

24-25 Eylül 2011 tarihleri arasında Gaziantep İlinde PERYÖN, SHÇEK, Boyner Holding ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilcilerinin katılımı ile mentor eğitimi toplantısı yapılmıştır.

Ebeveyn Bakımından Yoksun Çocuklar Minimum Standartlar İzleme ve Değerlendirme Sistemi Projesi

Avrupa Birliğinin mali katkıları, UNICEF'in teknik desteği ile yürütülen projeye ilişkin verilerin Yönetim Bilgi Sistemi (YBS) ile uyumlandırılması ve pilot uygulamaya geçilmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Sistemin uygulamaya geçilmesine yönelik yönerge taslak çalışması tamamlanmıştır. 2012 yılı sonuna kadar tamamlanması ve tüm illerde uygulamaya geçmesi planlanmaktadır.

Emekliyiz Gönüllüyüz Projesi

Cumhurbaşkanımızın Eşi Sayın Hayrünnisa Gül'ün himayelerinde Genel Müdürlük ve MEB işbirliğiyle, 2010 yılında 6 pilot ilde başlatılan "Emekliyiz Gönüllüyüz" Projesinin çalışmalarından olumlu sonuçlar alınması nedeniyle 2011-2012 Eğitim Öğretim döneminde 12 ilde uygulanmasına başlanmıştır.

Önce Çocuklar-Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi

Eğitime katılımları düşük olan çocuklar ile çalışan ve sokaklarda yaşayan, kanunla ilişkili hale gelmiş olan çocukların yaygınlığı göz önünde tutularak seçilmiş öncelikli illerde etkili ve bütüncül çocuk merkezli önleme, koruma ve izleme hizmetlerinin verilebilmesi için durum takip ve değerlendirmeyi de içeren etkili ve eş güdümlü çalışma mekanizmalarının oluşturulması amaçlanmaktadır. Adana, Ankara, Batman, Bursa, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Mersin, Samsun, Şanlıurfa, Trabzon seçilen öncelikli illerimizdir.

Çocuk Koruma Sisteminde Kurumlararası İşbirliği ve Koordinasyonun Geliştirilmesi Projesi

Projenin amacı, çocuğun korunması konusunda kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu geliştirerek, çocuğun daha etkin korunmasını sağlayarak, bu alanda ulusal bir stratejinin oluşturulmasını

desteklemektir. Projenin pilot illerde gerçekleşen uygulama sonuçları çocuğa ilişkin hizmet veren tüm kurumlar için önemli çıktılar sağlamıştır. Proje sonunda hazırlanan el kitabı tüm illere ve merkezi koordinasyonda yer alan Bakanlıklara çalışmalarında örnek almaları amacıyla gönderilmiştir.

Kültür Köprüsü Projesi

Genel Müdürlük bağlı kuruluşlarda korunma altında bulunan 13-18+ yaş çocuklarımızın katkı ve katılımlarıyla kardeşliğin ve dayanışmanın tesis edilmesi ve iller arası kültür köprüsü inşa edilerek ülke başına hizmet etmeyi amaçlayan "Kültür Köprüsü" isimli projenin 2011 yılı için Tokat İl Müdürlüğüne organize edilmiştir. Proje türkü, şiir ve stant dallarında; yarışma formatında, eleme ve final yarışmalarını içeren iki aşamadan oluşmaktadır. Projenin ön elemeleri gerçekleştirilmiş olup final aşaması 19 - 21 Mayıs 2011 tarihleri arasında Tokat ilinde gerçekleştirilmiştir.

Spirit Vakfı ve Genel Müdürlük Arasında Yapılan İşbirliği Çalışmaları

Aileye Aile İçinde Yardım: Projenin amacı ailesi yanında kalarak desteğe ihtiyaç duyan çocukların aile ilişkilerinin, yapılacak rehberlik ve danışmanlık hizmetleri ile sağlıklı hale getirilerek, ailede var olan problemlerin giderilmesine yardımcı olup çocuğun ailesi ile birlikte yaşamasını sağlamaktır.

Aileye Dönüş Çocuk Evi (ADÇE): Proje kapsamında hizmet verilen çocuklar, eşler arası anlaşmazlık, aile içinde bakım ihtiyacı sağlıklı olarak karşılanamayan, ekonomik yoksulluk ve benzeri nedenlerle gelen ancak yapılan ön incelemede aile yanına dönme ihtimali yüksek görülen çocuklar olarak belirlenmiştir. Çalışmaların 2012 yılında da sürdürülmesi planlanmaktadır.

Kurumumuz ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında 2011 yılında yapılan protokolle korunma altındaki çocuklarımızın manevi değer ve ahlak gelişimi konusunda desteklenmesi çalışmalarının sistemli ve programlı olarak yürütülmesi amacıyla düzenlenen çalışmaya katılım sağlanmış bu kapsamda 2011 Diyanet İşleri Başkanlığı personeline yönelik Hizmet İçi Eğitim seminerlerinde "Korunmaya Muhtaç Çocukların Özellikleri ve Beklentilerimiz" konulu sunum yapılmıştır.

Adalet Bakanlığı koordinesinde suça sürüklenen çocuklar ve rehabilitasyon hizmetleri konusunda Hollanda'ya 14-15 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirilen ziyarete katılım sağlanmıştır. Ülkemiz ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında 1994 yılında imzalanan Gençliğe Yönelik Politikalarda İşbirliği Protokolü Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün koordinesinde gerçekleştirilmekte olup, Kurumumuz paydaş olarak Komisyon çalışmalarına katılmaktadır. Komisyon toplantısı 2011 yılında Almanya'da gerçekleştirilecektir.

2011 yılında Türkiye Futbol Federasyonu ve SHÇEK işbirliğinde düzenlenen 2.SHÇEK-TFF Çocuk Yuvaları arası Futbol Şenliği Eskişehir ilinin ev sahipliğinde final karşılaşmaları ile sona ermiştir.

Çocukların yaz tatillerini en iyi şekilde değerlendirmelerine, hoşça vakit geçirmelerine,

Uygulamalar

Ücretsiz Bakım Hizmeti

Koruyucu ve önleyici bir hizmet modeli olarak geliştirilen "Ücretsiz Bakım Hizmeti" ile ekonomik güçlük içinde bulunan ailelerin çocuklarına, Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ve Özel Çocuk Kulüpleri Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin

toplumla bütünleşmelerine ve hayatı öğrenmelerine olanak sağlayan çalışmalar 2011 yılında devam etmiştir. Çocuklarımız 2011 yılı yaz döneminde Haziran-Ağustos ayları arasında iller arasında yapılan yazışmalar sonucu özellikle deniz kıyısındaki illere deniz kamplarına, izcilik kamplarına, çeşitli illere yapılan tarihi ve kültürel gezilere, çocukların milli duygularını geliştirmek amacıyla Çanakkale ili Eceabat kampına, değişik kamu kurum ve kuruluşlarının yaz kamplarına, günü birlik pikniklere, gönüllüler ve Sivil Toplum Kuruluşları tarafından düzenlenen yaz kamplarına götürülmüştür. Ayrıca kuruluşlarımızda çocuklarımız serbest zamanlarında doğum günü, milli ve dini bayram kutlamaları ile belirli gün ve haftaları kutlamalarına, ayrıca il düzeyinde yapılan tören, kutlama ve şenliklere katılımları sağlanmıştır. 2012 yılında da bu çalışmaların sürdürülmesi planlanmaktadır.

27. maddesi gereği ücretsiz bakım ve eğitim hizmeti verilmektedir.

Söz konusu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, Genel Müdürlükten izin alınarak açılan özel kreş ve gündüz bakımevleri ile çocuk kulüplerinde en az 2 çocuk olmak üzere %5 kontenjan ayrılarak ücretsiz bakım hizmeti verilmektedir. Bu bakım türünden;

- Ekonomik gücü yeterli olmayan ailelerin çocukları,
- Ekonomik gücü yeterli olmayan, anne ve babası ölü olup, bir yakını tarafından bakılan çocuklar,
- Ekonomik gücü yeterli olmayan tek ebeveyni ile yaşayan çocuklar,
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı Kadın Konukevlerinde bulunan kadınların çocukları,
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı kuruluşlarda korunma altında bulunan çocuklar,
- Şehit ve malûl gazi çocukları,
- Ekonomik gücü yeterli olmayan engelli ebeveyni olan çocuklar yararlanmaktadır.

"Ücretsiz Bakım Hizmeti" ile ekonomik yetersizlik içinde olan ailelerin çocuklarının korunma altına alınmadan, aile yanında desteklenerek gündüzlü olarak kreş hizmetinden yararlanmaları sağlanmaktadır. Ücretsiz bakım hizmetinden, 2011 yılında 1002 çocuk yararlanmıştır.

Sevgi Zinciri Uygulaması

Çocuk Yuvaları ve Çocuk Evlerinde korunma altında bulunan 0-6 yaş grubu çocukların, belli bir zaman diliminde kurum bakımı ortamından uzaklaştırılarak, farklı bir ortamda eğitim, bakımlarının sağlanması, çocukların fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerine yardımcı olunması ve onlara temel değer ve alışkanlıkların kazandırılmasının sağlanması amacıyla, "Sevgi Zinciri Projesi" oluşturulmuştur. Bu uygulama kapsamında, çocuk yuvalarında korunma altında olan 0-6 yaş grubu çocuklarımız, özel kreş ve gündüz bakımevleri ile diğer resmi kuruluşlar bünyesindeki anasınıfı-anaokulu hizmetlerinden yararlanmaktadır.

"Sevgi Zinciri Uygulaması"nın, yuva ortamında kalan çocuklarımızın, sosyal, duygusal, fiziksel, zihinsel, dil gelişimlerine, aile yanından gelen çocuklarla sosyal ilişki kurma ve sürdürme becerilerine oldukça yardımcı olduğu görülmektedir.

Tablo 27 - Yıllara Göre Sevgi Zinciri Uygulamasından Yararlanan Çocuklara İlişkin Dağılım

YILLAR	2009	2010	2011
Çocuk Sayısı	351	383	491

Uçurtmayı Vurmasınlar Uygulaması

Adalet Bakanlığına bağlı, Ceza İnfaz ve İslah Kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların, 0-12 yaş grubu çocuklarının, bilişsel, duygusal olarak sağlıklarının korunması, gelişimi, topluma uyumu, cezaevi yaşamının olumsuz koşullarından bir ölçüde uzaklaştırılarak kreş ve gündüz bakımevleri ve çocuk kulüplerinde bakımlarının sağlanması amacıyla, Mülga SHÇEK Genel Müdürlüğü ile Adalet Bakanlığı arasında imzalanan Protokol 01.12.1997 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Protokol 23.07.2002 tarihinde güncellenmiştir.

Uçurtmayı Vurmasınlar Uygulaması, Ceza İnfaz ve İslah Kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların 0-12 yaş grubu çocuklarının, özel kreş ve gündüz bakımevlerinden yararlandırılmaları, gerektiğinde korunma altına alınarak çocuk yuvalarına yerleştirilmeleri, çocuğun dışarıda bakımını sağlayabilecek yakınının bulunması durumunda sosyal ve ekonomik destek hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamaktadır.

Tablo 28 - Uçurtmayı Vurmasını Uygulaması Çerçevesinde Sunulan Hizmet Türleri ve Yıllara Göre Bu Hizmetlerden Yararlanan Çocuk Sayıları (2009 - 2011)

YILLAR	ÖZEL KREŞ VE GÜNDÜZ BAKİMEVİ	DiĞER KREŞ VE GÜNDÜZ BAKİMEVİ	KORUNMA ALTINA ALINAN	SOSYAL VE EKONOMİK DESTEK	TOPLAM
2009	8	1	25	116	150
2010	10	0	21	134	165
2011	15	0	18	207	240

Uçurtmayı Vurmasını Uygulaması kapsamında 2011 yılında 240 çocuk yararlandırılmış olup, 1998-2011 yılları arasında toplam 1419 çocuk uygulamadan yararlandırılmıştır.

Protokoller

2011 Yılı'nın İkinci Yarısında İmzalanan Çocuklara Yönelik Protokoller

18.07.2011 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti arasında "Kadının, Ailenin ve Çocukların Statülerinin Geliştirilmesi" işbirliği protokolü imzalanmıştır.

12.08.2011 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Batman İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü arasında; "Eski Kültür Merkezi Binasının İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü ile 80.Yıl Çocuk ve Gençlik Merkezi Müdürlüğü tarafından Ortak Kullanımı" işbirliği protokolü imzalanmıştır. Protokol herhangi bir süre ile sınırlandırılmamıştır.

26.09.2011 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında "eğitime erişimi sağlanamamış dezavantajlı çocukların örgün ve yaygın eğitim süreçlerine katılmalarının sağlanması, akademik başarılarının artırılması" işbirliği protokolü imzalanmıştır. Protokolün geçerlilik süresi 3 yıldır. Taraflarca iptal edilme talebinde bulunulmadıkça protokol 3 yıl daha yenilenmiş sayılacaktır.

25.10.2011 tarihinde T.C. Hükümeti ve Azerbaycan Hükümeti arasında "Aile, Kadın ve Çocuk Politikaları" alanında imzalanan işbirliği Protokolünün geçerlilik

süresi 5 yıldır. Taraflarca iptal edilme talebinde bulunulmadıkça protokol 5 yıl daha yenilenmiş sayılacaktır.

26.10.2011 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında "aile yapısının ve değerlerinin korunması, güçlendirilmesi, aileyi ve aile içinde bireyi tehdit eden problemler hakkında toplumun duyarlı kılınması, koruyucu önleyici hizmetlerin etkinliğinin artırılması" işbirliği protokolü imzalanmıştır. Protokol herhangi bir süre ile sınırlandırılmamıştır.

25.11.2011 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Muş Valiliği arasında "bina tahsisi ve işletme" konulu işbirliği protokolü imzalanmıştır. Protokolün geçerlilik süresi 10 yıldır.

Gönüllü ve Toplumsal Bilinç Artırıcı Hizmetlere İlişkin Faaliyetler

2011 Yılında kuruluşlarda 1377 kişi gönüllü çalışmalarda bulunmuştur. Kurumumuza 2011 yılında toplam 10.925.352,00 TL tutarında aynı bağış yapılmıştır.

2011 Yılında Kurum ve bağlı kuruluşlara katkı sağlayan kişi ve kuruluşlardan onurlandırılması gereken kişi ve kuruluşlara ilişkin işlemler devam etmektedir.

İllerde bulunan gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği sağlanması, sosyal hizmet ve sosyal yardım amaçlı gönüllü kuruluşların kaynaklarının kuruluşlarımıza kanalize edilmesi yanında, gönüllü kuruluşlar arasındaki iletişimin sağlanması, hizmetlerin tanıtılarak işbirliği ve ortak amaçların oluşturulması, İl düzeyinde kurumumuzun hizmet alanı dışındaki sosyal hizmet etkinliklerinin planlanması ve

düzenlenmesi çalışmalarının gerçekleştirilmesi amacı ile İl Müdürlüklerinin koordinasyonu ile yılda bir kez "Gönüllü Kuruluşlar Koordinasyon Toplantıları" düzenlenmektedir.

2011 yılında illerimizde yapılan toplantılara ilişkin 49 ilimizden raporlar Bakanlığımıza ulaşmış olup, diğer illerimizden bilgi akışı devam etmektedir.

1.3. Kadına Yönelik Hizmetler

2011 yılında aşağıda belirtilen faaliyet ve projeler gerçekleştirilmiştir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi kapsamında düzenlenen Kadın ve Ekonomi, Kadın ve Yoksulluk, Kadın ve Çevre, Kadın ve Medya, Kadın ve

Sağlık, Kadın ve Eğitim ile Yetki ve Karar Alma Mekanizmalarında Kadın Toplantılarına ilişkin raporlar hazırlanmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Kamu Plan ve Politikalarına Yansıtılması İçin İlgili Taraplara Dönük Çalışmalar

2011 yılında İlçe Milli Eğitim Müdürleri ve İlçe Sosyal Hizmetler Müdürlerine yönelik olarak düzenlenen "Kadın Erkek Eşitliği ve Toplumsal Cinsiyet Eğitim Programları" gerçekleştirilmiştir.

2011 yılında İŞKUR'un merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapan İŞKUR İl Müdür Yardımcıları, Şube Müdürleri, Uzman ve Uzman Yardımcılarına yönelik olarak düzenlenen "Kadın Erkek Eşitliği ve

Toplumsal Cinsiyet Eğitim Programları" Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu eğitimlere toplam 595 kişi katılım sağlamıştır.

27-28 Aralık 2011 tarihlerinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nda görev yapan Denetçi Yardımcılarına yönelik verilen eğitime eğitici olarak katılım sağlanmıştır.

Kadına Yönelik Şiddet Konusunda Yasal Çalışmalar ve Farkındalık/Duyarlılık Çalışmaları

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan bireylerin çok yönlü korunması amacıyla, ilgili kurum ve kuruluşların katkı ve katılımları "Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı" hazırlanmıştır.

Ayrıca 22 Ekim 2011'de, İstanbul'da 211 Kadın STK'yı temsilen eden ekip ile bir araya gelinmiştir.

Tasarı Kasım 2011'de Başbakanlığa sevk edilmiştir. Tasarı Taslağı üzerindeki çalışmalar, halihazırda Başbakanlık bünyesinde devam etmektedir. Bu kapsamda 27.12.2011, 12.01.2012, 15.01.2012 tarihlerinde sivil toplum kuruluşları ve akademisyenlerin katılımlarıyla toplantılar gerçekleştirilmiştir.

"Aile İçi Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Uzman Eğitici Yetiştirme Projesi"nin son aşaması olan 4. Ortam Eğitimi 21-25 Şubat 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup, söz konusu eğitime 23-25 Şubat 2011 tarihleri arasında katılım sağlanmıştır. Proje 25 Şubat 2011 tarihinde gerçekleştirilen Kapanış ve Sertifika Töreni ile tamamlanmıştır.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konusunda hazırlanması öngörülen Genelgeye ilişkin olarak Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından 11 Mart 2011 tarihinde kamu kurum ve kuruluşlarının katılımlarıyla toplantı gerçekleştirilmiştir.

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi'nde yer alan tedbirler gereğince, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda; ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum

kuruluşlarının temsilcilerinin katılımı ile oluşturulan Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi'nin 5. Toplantısı, 6 Nisan 2011 tarihinde, dönemin Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı başkanlığında gerçekleştirilmiştir. Başbakanlık Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıya farklı kurum ve kuruluşlardan toplam 62 temsilci katılım sağlamıştır.

18 Nisan 2011 tarihinde Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından düzenlenen "Ailenin Korunması" konulu sempozyumda "Kadına Yönelik Şiddet"e ilişkin bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'nın 2011-2015 dönemi için güncellenmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile 8 Nisan ve 21 Mart 2011'de iki toplantı düzenlenmiştir.

"Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Din Görevlilerinin Katkısının Sağlanması Projesi Protokolü" dönemin Diyanetten Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Faruk ÇELİK ile dönemin Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Selma Aliye KAVAF tarafından 12 Nisan 2010 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Protokol çerçevesinde düzenlenecek hizmet içi eğitim faaliyetleri aracılığıyla, toplumda öncülük rolü bulunup vatandaşlarla sürekli diyalog halinde olan Aile İrşat ve Rehberlik Bürosu Görevlileri ile vaizlerin, "kadına karşı şiddet, aile içi şiddet, toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi, şiddet mağdurlarına yaklaşım tarzı, 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun ve ilgili diğer kanunların uygulanması" konularında farkındalık ve duyarlılığının artırılması amaçlanmaktadır. Bu

kapsamda, Protokol kapsamındaki 2011 yılında eğitici eğitim programları gerçekleştirilmiştir.

21-22 Eylül 2011 tarihlerinde Bakanlık ve İl Müdürlüklerinin yöneticileri ile Sığınma Evi hizmeti veren belediye ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla Sığınma Evlerinin Yeniden Yapılandırılması İstişare Toplantısı ve İstişare Toplantısının çıktılarını değerlendirmek üzere Yuvarlak Masa Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Ardahan'da gerçekleşen intiharları araştırmak üzere, Genel Müdürlüğümüz ile Denetim Hizmetleri Başkanlığı ve Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü personelinin oluşan Araştırma Komisyonu tarafından 05-14 Aralık 2011 tarihleri arasında Ardahan'a bir ziyaret gerçekleştirilmiş, yapılan araştırma sonrasında bir rapor hazırlanarak Bakanlık Makamına sunulmuştur.

"Kadına Yönelik Şiddet ve Aile Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi"nde yer alan tedbirler çerçevesinde Aralık 2011'de Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı tekrar gözden geçirilmiş, ilgili kurumların görüşüne sunulmuştur. Gelen görüşler ışığında redakte edilecek Plan, 2012-2016 yılları için yürürlüğe konacaktır.

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında sorumlu/ilgili kurum ve kuruluşları tarafından Genel Müdürlüğümüze iletilen on dokuz, yirmi, yirmi bir, yirmi ikinci üç aylık döneme ilişkin faaliyet raporları hazırlanarak Başbakanlığa sunulmuş, Genel Müdürlüğün Web sayfasında yayımlanmıştır.

Müslüman Toplumlarda Değişim ve Kadının Rolü Toplantısı

22-24 Aralık 2011 tarihleri arasında İstanbul'da Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın himayelerinde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma ŞAHİN'in ev sahipliğinde, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Genel Sekreteri Ekmeleddin İHSANOĞLU ve İKOPAB Genel Sekreteri Mahmut Erol KILIÇ'ın katkılarıyla "Müslüman Toplumlarda Değişim ve Kadının Rolü" toplantısı düzenlenmiştir. Söz konusu Konferans'ta, İİT üyesi 43 ülkeden 20 bakan ve bakan yardımcısı, 230 parlamento üyesi, akademisyen, sivil toplum örgütü temsilcisi bir araya gelmiştir.

Söz konusu Konferans kapsamında "Etkili Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Mekanizmalarının Kurulması: İİT Üyesi Ülkelerin Deneyimlerinin Paylaşılması" başlıklı İİT üyesi ülkelerin bakanlarının konuşmacı olduğu bir üst düzey toplantı düzenlenmiştir. Üst düzey toplantı

kapsamında Parlamentoda kadın, toplumsal cinsiyet politikalarından sorumlu kamu kurumları, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında erkeklerin ve sivil toplum kuruluşlarının rolü konularından oluşan sorulardan ülke bakanları tarafından seçilenler kapsamında sunumlar yapılmıştır.

Üst düzey toplantının ardından Konferans'a "Kadınların Siyasete Katılımları Yoluyla Demokrasinin Güçlendirilmesi", "Değişen Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da Kadın Hakları", "İslam ve Demokrasi" ve "Sivil Toplum ve Bölgesel İşbirliğinin Etkinleştirilmesi: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü'nün Kurulması" konularının tartışıldığı 4 farklı oturum ile devam edilmiştir.

Konferans sonrasında Konferans Sonuç Bildirgesi açıklanmış ve kamuoyuna duyurulmuştur.

1.4. Özürlülere Yönelik Hizmetler

Evde Bakım Hizmeti

Ailede bakmakla yükümlü olunan birey başına ortalama aylık gelir tutarı, bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olan bakıma muhtaç özürlülerin isteklerine göre ikametgâhlarında bakımları sağlanmaktadır.

Bakıma muhtaç özürlüye ikametgâhında bakım hizmeti veren akraba veya vasisine her ay bir aylık net asgari ücret tutarı ödenmektedir. 2011 yılı sonu itibarıyla bu hizmetten faydalanan özürlü sayısı 352.859, bu kapsamda yapılan toplam ödeme de 2.197.408.410 TL olarak gerçekleşmiştir.

Özel Bakım Merkezleri

Durumları evde bakım hizmeti için öngörülen gelir kriterine uyan bakıma muhtaç özürlülere talepleri halinde özel bakım merkezleri aracılığı ile bakım hizmetleri sunulmaktadır.

Özel bakım merkezinde verilen bakım hizmeti karşılığında her ay iki aylık net asgari ücret tutarı

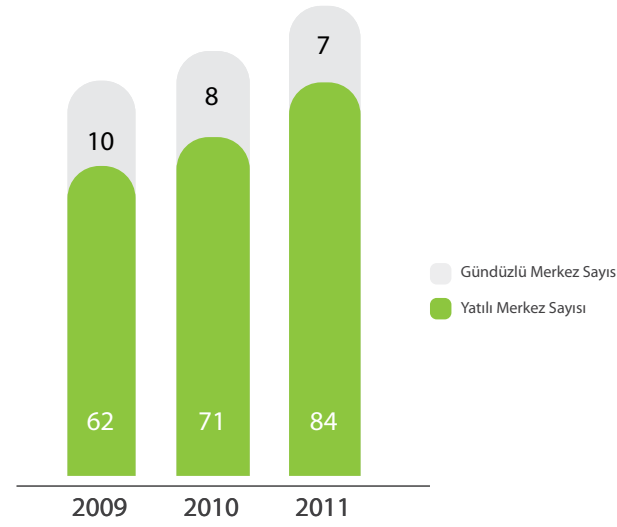
karşılığında ödeme yapılmaktadır. 2011 yılı sonu itibarıyla, bu hizmet kapsamında 104 özel bakım merkezinde toplam 6.872 özürlünün yatılı kurum bakımı hizmeti alması sağlanmış ve toplam ödeme 79.081.624 TL olarak gerçekleşmiştir."

Yatılı ve Gündüzlü Resmi Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri

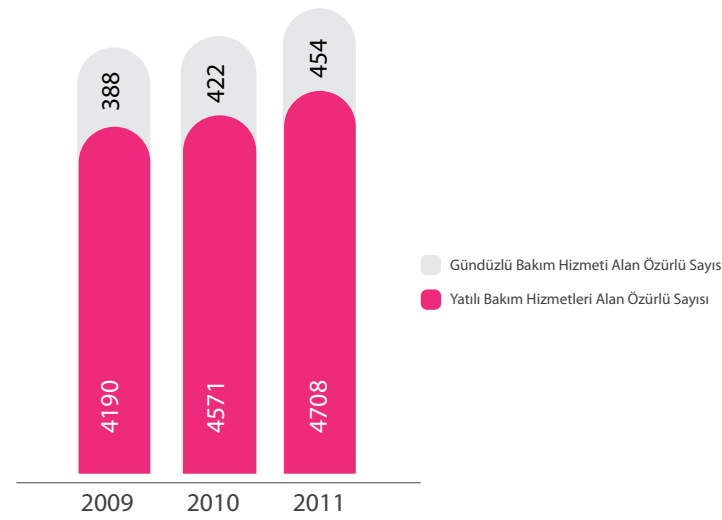
Özürlü bireylere yatılı ve gündüzlü hizmetler veren Bakanlığımıza bağlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri ve sayısı 2011 yılı sonu itibarıyla 12 yeni kuruluşla birlikte 84'e çıkmış ve 5.833 kapasiteye ulaşılmıştır. Halen kurumlarımızda bakım için sıra bekleyen özürlü bulunmamaktadır.

Özürlü bireye sahip ailelerin rahatlatılması hedefi doğrultusunda, gündüzlü hizmet veren resmi kurumlarımızda sunulan hizmetin kapsamı genişletilmiştir. Bu kapsamda 2011 yılı sonu itibarıyla 7 Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezinde 454 özürlüye gündüzlü hizmet verilmektedir.

Grafik 7 - Resmi Rehabilitasyon Merkezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 8 - Resmi Rehabilitasyon Merkezlerinden Hizmet Alan Özürlülerin Yıllara Göre Dağılımı

Engelsiz Yaşam Merkezleri

Özürlü bireylerin daha uygun fiziki imkanlara sahip ev ortamlarında bakımlarının sağlanması amacı doğrultusunda 2009 yılında Engelsiz Yaşam Merkezi uygulaması başlatılmıştır. On iki kişilik, 280 m² alana sahip, müstakil, tek katlı ve bahçeli evlerden oluşan Engelsiz Yaşam Merkezlerinde, özürlü bireylerin rehabilitasyonu için gerekli olan bireysel ve grup çalışması odaları, iş-uğraşı odaları, fizyoterapi salonu, hidroterapi havuzu gibi birimler bulunmaktadır. 2011 yılı sonu itibariyle 14 merkezimizde 93 engelsiz yaşam evinde hizmet verilmektedir.

Umut Evi Projesi

Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde bakılmakta olan özürlülerden durumları uygun olanların bakımlarının toplum yaşamına aktif katılımları sağlanarak gerçekleştirilmesi için "Umut Evi" olarak isimlendirilen ve kuruluşların ek ünitesi konumundaki evlerde hizmete başlanmıştır. İzmir ilinde ilk uygulaması başlatılan Umut Evi Projesi kapsamında 2011 yılı sonu itibariyle 7 umut evi fiilen hizmet vermektedir.

Geçici ve Misafir Bakım Hizmeti

Özürlü bireylere sahip ailelerin (hastalık, ölüm, düğün, seyahat vb.) çeşitli nedenler ile talepleri halinde, bakıma muhtaç özürlülerine Bakım ve rehabilitasyon merkezlerimizde, bir yıl içinde otuz güne kadar kısa süreli ücretsiz bakım hizmeti verilmeye başlanmıştır.

1.5. Yaşlılara Yönelik Hizmetler

Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri

60 yaş üstü kişilere bakım hizmeti verilen bu kuruluşlarda ekonomik yoksulluk içinde olanlara ücretsiz, ekonomik durumu iyi olup sosyal yoksunluk içinde olanlara ücretli bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulmaktadır. 60-65 yaş aralığındaki ücretsiz yaşlılarımıza kurum bütçesinden aylık harçlık ödenmekte, 65 yaş üstü ücretsiz yaşlılarımıza ise 2022 sayılı yasa çerçevesinde maaş bağlanmaktadır. 2011 yılında toplam 496 kapasiteli 7 huzurevi hizmete açılmıştır. Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan toplam 1876 kapasiteli 4 Dinlenme ve Bakımevi devralınmıştır. 2011 yılı Aralık ayı sonu itibariyle 11.659 kapasiteli 106 huzurevinde 10.590 yaşlıya hizmet verilmiştir.

Özel Huzurevleri ile Yaşlı Bakım Merkezleri

55 ve daha yukarı yaşlarda olup sosyal ve veya ekonomik yönden yoksunluk içinde bulunan, kuruluş bakımına ihtiyacı olan yaşlı bireylerin özel huzurevlerinde/ yaşlı bakım merkezlerinde bakım ve korunmaları sağlanmaktadır. 2011 yılı Aralık ayı sonu itibariyle Demek, Vakıf, Azınlıklar, Gerçek ve Tüzel Kişilere ait 165 Huzurevi 9.391 kapasite ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca diğer Bakanlıklara ve Belediyelere bağlı huzurevi sayısı 22 olup, 2.573 kapasite ile hizmet verilmektedir.

Yaşlı Hizmet Merkezleri

Gündüzlü Dayanışma Hizmetleri:

Ev ortamında yaşayan akıl ve ruh sağlığı yerinde olan yaşlıların boş zamanlarını çeşitli sosyal etkinliklerle değerlendirmek, sosyal ilişkilerini ve aktivitelerini artırarak sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürmelerine yardımcı olunması hedeflenmektedir.

Evde Bakıma Destek Hizmeti

Özürlü bakım hizmetleri alanında yeni bir hizmet modeli olan "evde bakıma destek hizmeti" için gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiş olup, bu hizmet modeli ile bakıma muhtaç özürlünün, kuruluşlarımızdan görevlendirilecek bakıcı personel tarafından evinde bakımının sağlanması amaçlanmaktadır hedeflenmektedir.

Gündüzlü Bakım Hizmetleri:

Yaşamını evde ailesiyle, akrabalarıyla veya yalnız sürdüren Alzheimer, Demans vb. hastalığı olan yaşlıların yaşam ortamlarının iyileştirilmesi, boş zamanlarının değerlendirilmesi, sosyal, psikolojik ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasında yardımcı olunması, destek hizmeti verilmesi, sosyal ilişkilerinin zenginleştirilmesi, aktivitelerinin artırılması ve gerekli olduğu zamanlarda aileleri ile dayanışma ve paylaşma sağlanarak yaşam kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

Evde Yaşama Destek Hizmetleri:

Akıl ve ruh sağlığı yerinde olan, tıbbi bakıma ihtiyacı olmayan ve herhangi özürlü bulunmayan yaşlıların evde yaşamlarını devam ettirebilmeleri için yaşam ortamlarının iyileştirilmesi, günlük yaşam faaliyetlerine yardımcı ve destek olunması hedeflenmektedir.

2011 yılında Kırıkkale ilinde 1 Yaşlı Hizmet Merkezi hizmete açılmıştır. 2011 yılı sonu itibariyle 5 Yaşlı Hizmet Merkezimizde, 950 üye yaşlımıza gündüzlü

dayanışma hizmeti sunulmuştur. Ayrıca Özel 2 Yaşlı Hizmet Merkezi faaliyete başlamıştır. Yaşlılara yönelik gündüzlü bakım, destek ve dayanışma hizmetlerini yaygınlaştırmaya yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Özürü ve Yaşlılara Yönelik Proje ve Protokol Çalışmaları

Özürü Bireyler İçin Hizmetlerin Geliştirilmesi Projesi

(AB IPA) Projesi: AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı IPA 1. Kurumsal Kapasite Geliştirme Bileşeni 2008 yılı Programlaması kapsamında kabul edilen Proje, özürürlük ve ruh sağlığı alanında, ülkemizin şartlarına ve ihtiyaçlarına uygun toplum temelli bakım ve destek hizmeti modelini geliştirmeyi; mevcut hizmetlerin kalitesini geliştirmeyi; hizmet standartlarını belirlemeyi; ilgili kurumların rol ve sorumluluklarını açıklığa kavuşturmayı ve merkezi ve yerel düzeyde özürü bireylere hizmet sunan Kurum ve birimler arasında etkin işbirliğini sağlamayı amaçlamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) teknik desteği ile gerçekleştirilen ve 4 Milyon Avro'luk bir bütçesi olan Projenin Doğrudan Hibe Sözleşmesi 28.10.2010 tarihinde imzalanmış olup süresi 2 yıldır."

"İşgücü Piyasasının Özürürlük Açısından Analizi" Araştırma Projesi

"2011 yılı içerisinde gerçekleştirilen proje kapsamında, özürürlük istihdamı konusunda işverenlerin özürürlüğe yönelik beklenti ve tutumlarını belirlemeye yönelik olarak ülkemizde yapılan en kapsamlı araştırma gerçekleştirilmiştir. Türkiye genelinde 50 veya daha fazla işçi çalıştıran 1628 özel sektör yetkilisi ile görüşülerek, işveren ya da işveren temsilcilerinin özürürlük istihdam etme durumu, hali hazırda işyerlerinde ihtiyaç duyulan meslekler, bu mesleklerde özürürlük istihdamına bakışları, özürürlük çalıştırma ve çalıştırmama nedenleri, özürürlük çalıştırma durumunda özür grubu ve özür türü tercihleri, özürürlük istihdamına engel olarak gördükleri durumlar, özürürlük istihdamının artırılması için devletten ve özürürlülerden beklentileri konularında sorular yöneltilerek girişimlerin özürürlük istihdamına bakışı, tutumu ve beklentileri ile özel sektördeki işgücü talebi ve istihdam açığı bulunan mesleklerle yönelik verilerin araştırılmasını amaçlayan proje 2011 yılında sonuçlanmıştır." Özürürlük Destek Programı (ÖDES): ÖDES yerel dinamikleri harekete geçirerek özürürlüğün önlenmesine katkıda bulunmayı, özürürlük konusunda özürürlük ve toplumun özürürlük olmayan kesimlerinde farkındalık

yaratmayı amaçlayan bir destek programıdır. Program kapsamında illerde uygulanacak projeler ile özürürlük eğitim ve istihdamının artırılması; özürürlük konusunda araştırmalar yapılması; toplumun bilinç düzeyi ve duyarlılığının artırılması ile özürürlüğün etkilerinin en aza indirilmesini amaçlayan faaliyetlerin desteklenmesi öngörülmüştür. Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesindeki 11 ilde özürürlükle ilgili duyarlılık ve farkındalığın geliştirilmesine ve özürürlüğün önlenmesine katkıda bulunmayı amaçlayan ve 2011 yılı bütçesi 2.000.000 TL olan ÖDES çerçevesinde, başvuruda bulunan 158 projeden finansmanı uygun bulunan 33 proje için kaynak aktarılmıştır

"Özel Eğitime İhtiyacı Olan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Ücretsiz Sağlanması Projesi Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Özürürlük ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü işbirliği ile yürütülen proje ile, özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere ilişkin olarak; okullara daha kolay erişimin sağlanması, eğitimde sürekliliğin sağlanması, okula gitme oranının artırılması ve eğitim öğretimin teşvik edilmesi ve ekonomik durumu iyi olmayan ağır özürürlük öğrenci velilerinin de taşınması yoluyla özürürlük eğitime aktif katılımı amaçlanmaktadır. Proje kapsamında taşınan öğrenci sayısı 2010-2011 eğitim-öğretim yılı sonunda 36.500'e, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan aktarılan kaynak 45 milyon TL'ye ulaşmıştır

Örnek Engelsiz Kent Projesi

Bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması ve özürürlüklerin ulaşılabilirliğinin sağlanmasına yönelik olarak örnek uygulamalar yapılması yoluyla ulaşılabilirlik konusundaki çağdaş uygulamaların Türkiye kentlerine yaygınlaşması yönünde kamuoyunun bilgilendirilmesi ve kamu duyarlılığının artırılması amacıyla başlatılan "Örnek Engelsiz Kent Projesi" kapsamındaki çalışmalara devam edilmiştir."

Özürürlük Toplumsal Entegrasyonunun Geliştirilmesi Projesi (AB IPA)

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı IPA 1. Kurumsal Kapasite Geliştirme Bileşeni kapsamında yürütülen Projenin birinci amacı, özürürlük alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinin düzenlenecek eğitim programları ve iyi uygulama niteliğindeki projelerinin desteklenmesi yoluyla kapasitelerinin güçlendirilmesi, ikinci amacı ise: Genel Müdürlüğümüz çalışanlarının özürürlük konusunda bilgi ve deneyimlerinin artırılması ve kurumun hem kanuni ve hem de alt yapı yetersizliklerinden kaynaklanan problemlerin giderilmesi yoluyla kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesidir. 3,6 Milyon Avro bütçeli Projenin açılış toplantısı 3 Ekim 2011 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Özürürlük Sorun ve Beklentileri Araştırması Projesi

2011 yılı Resmi İstatistik Programında da yer alan ve TÜİK ile işbirliği içinde yürütülen araştırma ile, Kurumumuz bünyesindeki Ulusal Özürürlük Veri Tabanından seçilen özürürlüklerin, demografik bilgilerinin yanı sıra, eğitim durumları, eğitim süreçlerinde muhatap oldukları ayrımcılıklar, sağlık sistemi konusundaki gereksinimleri, bakım, sosyal güvenlik sistemi konusundaki ihtiyaçları, özür gruplarına göre dağılımları, özür grubuna göre karşılaştıkları farklı sorunlar, özürürlük ve süregen hastalıklara sahip bireyler hakkındaki temel bilgilere, özürürlük bireylerin coğrafik dağılımı ve diğer kurum ve kuruluşlardan gelen ihtiyaç duyulan başlıklarda benzeri verilere ulaşılması amaçlanmıştır. Haber Bülteni yayımlanan proje 2011 yılında tamamlanmıştır.

Engelsiz Türkiye Projesi

2007'de başlayan Projenin temel amacı, kamu, yerel yönetim idarecileri ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının özürürlük kanunu ve ilgili mevzuatı konusunda doğru bilgilendirilerek uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunları gidermek ve düzenlenecek konferanslar ve medya kanalıyla özürürlük bireyler, yakınları ve tüm toplumun bilgilendirilerek özürürlük konusunda

toplumsal bilinç ve duyarlılığı sağlamaktır. 2011 yılında 9 ilde sürdürülen proje kapsamında 71 ile ulaşılmıştır. Ayrıca, Engelsiz Türkiye Projesi Ara Değerlendirme Raporu hazırlanarak web sitemizde yayınlanmıştır.

Ulusal Özürlüler Veri Tabanı Projesi (Özveri)

Temel amacı ülkemizdeki özürli vatandaşlarımızın kişisel ve özürlilikle ilgili bilgilerinin merkezi bir veri tabanında yer almasını sağlamak ve bu bilgileri yine özürli'lere hizmet sunan sosyal taraflarla paylaşmak olan proje kapsamında, ilgili kurumlardan veri aktarımına 2011 yılında devam edilmiştir. Ulusal Özürlüler Veri Tabanındaki bilgiler doğrultusunda kurum içi ve kurum dışında özürlilik konusundaki çalışmalara istatistiki destek verilmiştir.

İller Bazında Özürlüler Veri Tabanı Oluşturulması Projesi

Proje ile uygulandığı illerde yaşayan özürli'lerin aile hekimlerince veya kontrolünde tespitinin yapılarak, Valilik Özürlüler Veritabanı ve Ulusal Özürlüler Veritabanına girişini sağlamak, özürli'lerin sosyal hayata katılmasına yönelik yapılacak proje, politika ve planlamalara yönelik sağlıklı veri oluşturmak amaçlanmıştır. Bu proje ile kamu kurum ve kuruluşlarının özürli'lere sunduğu hizmetler konusunda yeni bir hizmet modeli sunularak özürli bireylere doğrudan ve etkin hizmet sunmaları amaçlanmaktadır. Uygulamalar kapsamında Çorum İli Özürlüler Veri Tabanı projesinin yazılımı tamamlanmış ve veri girişine açılmıştır. Kahramanmaraş ili Özürlüler Veri Tabanı Projesinin yazılımı geliştirilmiştir. Artvin Valiliği ile protokol imzalanmıştır.

TEKNOKAMP Projesi Pilot Uygulaması

Her özürli genç için kişiye özel formüller tasarlama ilkesinden yola çıkarak bedeninin büyük kısmını kullanamayan özürli gençlere aktif yaşamında ve bilgisayar ortamında çözüm fırsatları sunan TeknoKamp Projesinin pilot uygulaması, Genel Müdürlüğümüz himayesinde gerçekleştirildi. Her özürli için ayrı bir çözüm ve tasarım anlamına gelen proje, sadece engelinden dolayı zeka ve yaratıcılığını gösteremeyen tüm özürli gençlerin mesleki donanım ve yeteneklerine rağmen engellerinden dolayı

üretmemesi sorununu ortadan kaldırmayı amaçlayan TeknoKamp Projesi kapsamında 21-25 Kasım 2011 tarihleri arasında Ankara'da 5 günlük pilot bir eğitim ve uygulama süreci gerçekleştirildi.

Protokoller

Yerel Hizmetlerde Ulaşılabilirliği Engellenen Sorunların Çözümüne Yönelik Protokol

Özürlülerin tüm bireylerle aynı koşullarda yaşamlarını sürdürmesi ancak çevrenin ulaşılabilir bir biçimde planlanması, tasarlanması ve uygulanmasıyla sağlanacağından, ulaşılabilirliğin gerçekleştirilmesini engelleyen sorun alanlarında gerekli çözümlerin üretilebilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalara bir bütünlük ve plan çerçevesinde başlamalarının sağlamak üzere 16 Mart 2011 tarihinde Kurumumuz, İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında protokol imzalandı

Engelsiz Şehir Alanya Protokolü

Engelsiz Şehir Alanya çalışmaları kapsamında hayata geçirilmesi planlanan projeler için Bakanlığımız, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Alanya Belediyesi ve Alanya Ticaret ve Sanayi Odası arasında protokol imzalandı.

EASPD Üyeliği

Türkiye'nin uluslararası alanda temsili konusunda yeni ve önemli bir adım daha atıldı. Özürlüler alanında 32 Avrupa ülkesi ve yaklaşık 10.000 hizmet sağlayıcı kuruluşun temsil edildiği, Avrupa Özürlüler Hizmet Sağlayıcıları Birliği'nde (EASPD) Türkiye'nin temsil edilmesi için Türkiye ile Birlik arasında bir protokol imzalandı. BM Engelli Hakları Sözleşmesi temelinde, etkin ve yüksek kalitede hizmet sunulması yoluyla, özürli'lere fırsat eşitliği sağlanması amacıyla çalışan EASPD, Avrupa genelinde özürli'lerin karşılaştıkları sorunların çözümünde, karşılıklı yardım ve işbirliği çerçevesinde, kullanıcı örgütleri, hizmet sağlayıcılar ve kamu otoritelerinin buluşacağı uluslararası bir çözüm platformu geliştirilmesi hedefiyle kurulmuştur. 9 Kasım 2011'de Brüksel'de gerçekleştirilen EASPD Kurultayı Zirvesinde Kurumumuz tarafından imzalanan protokol ile Türkiye EASPD'de artık resmi düzeyde temsil edilecektir.

Uygulamalar

Bakım Hizmetler Stratejisi ve Eylem Planı

Bakım Hizmetler Stratejisi ve Eylem Planı 19 Ocak 2011 tarih ve 27820 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmış olup konu ile ilgili Başkanlığımızda bilgilendirme toplantısı yapılmış ve hazırlık çalışmalarına başlanmıştır. Sorumlu kurumlara, çalışmalara başlanması ile ilgili olarak Sayın Bakan imzalı yazı gönderilmiştir. Bakım Hizmetleri Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2013) kapsamında 04 Şubat 2011 tarihinde basın toplantısı düzenlenmiş, broşür basılmış, eylem planının bazı tedbir maddelerine ilişkin bilgi notları hazırlanmış, "Bakım Hizmetleri Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Kurulunun" oluşturulması ile ilgili olarak SHÇEK, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ve Engelliler Konfederasyonundan söz konusu Kurula üst düzey temsilcilerin belirlenmesi istenmiş olup Planla ilgili çalışmalar sürdürülmüştür.

Bakım Güvence Modeli ve Bakım Sigortası

Özürlüler İdaresi Başkanlığının sorumluluğunda ilgili kuruluşlar olan; Sosyal Güvenlik Kurumu, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği ve İlgili STK'ların davet edildiği toplam 7 toplantı gerçekleştirilmiş olup, yürütülen çalışmalara ilişkin taslak rapor 06.07.2011 tarihinde hazırlanmıştır.

Ulaşılabilirlik Stratejisi ve Eylem Planı

Özürlülerin toplumsal hayata tam ve etkin katılımının sağlanması amacıyla 5378 sayılı Kanun ile getirilen ulaşılabilirliğe ilişkin düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla "Ulaşılabilirlik Stratejisi ve Eylem Planı (2010-2011)" Yüksek Planlama Kurulunun

25.10.2010 tarih ve 2010/35 sayılı Kararı ile kabul edilmiş olup 12.11.2010 tarihli ve 27757 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kurumumuzca bu amaca yönelik olarak yoğun bir şekilde izleme, standart belirleme, bilinçlendirme ve eğitim çalışmalarını yürütülmüş ve "Ulaşılabilirlik Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Kurulu"nun periyodik dört toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bir Engelli de Sen Ağrıla (28-30 Nisan 2011)

Kültür ve Turizm Bakanlığınca; Kurumumuz TÜRSAB, TÜROFED, TUROB, TUREB ve ilgili konfederasyonlar işbirliği ile engelli vatandaşlarımızın toplumsal hayata katılımına katkıda bulunmak, engelli vatandaşlarımıza tatil imkânı sağlamak ve engelsiz turizm açısından konaklama tesislerinin, müze ve ören yerlerinin engelliler açısından uygunluğunu tespit etmek amacıyla; 28-30 Nisan 2011 tarihleri arasında Antalya'da "Bir Engelli de Sen Ağrıla Kampanyası" kapsamında düzenlenen etkinliklere katılım sağlanmıştır.

Diğer Çalışmalar

Dünya Engelliler Günü (3 Aralık 2011)

3 Aralık 2011 tarihinde Bakanımız Sayın Fatma ŞAHİN'in de katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirilen programda, ulaşılabilirlik konusunda başarılı çalışmalar yapmış olan kurum ve kuruluşlara Ulaşılabilirlik Kalite Teşvik Ödülleri verildi. Program öncesinde kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelere yönelik olarak Yerel Yönetimler İçin Ulaşılabilirlik Teknik Eğitimi düzenlendi.

Engelli Memur Seçme Sınavı

657 sayılı Kanunda yapılan değişiklik ile engellilerin devlet memuru olarak istihdamlarında önemli bir dönüm noktasını işaret eden Engelli Memur Seçme sınavı uygulaması getirildi. Engellilerin devlet memurluğuna alınmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen ve Genel Müdürlüğümüzün de katkılarıyla hazırlanan "Engellilerin Devlet Memurluğuna

Alınma Şartları ile Yapılacak Merkezi Sınav ve Kura Usulü Hakkında Yönetmelik" 3/10/2011 tarihinde yürürlüğe girdi. Yönetmelik ile merkezi sınavın soru ve değerlendirmelerinin engellilerin eğitim durumları ve engeli grupları göz önünde bulundurularak yapılması, sınavda ulaşılabilirlik şartları da göz önünde bulundurulması ve talep halinde adaylara engeli gruplarına uygun refakatçi temin edilmesi hükme bağlandı.

Akıl ve Ruh Sağlığı Toplantısı (18 Kasım 2011)

Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü işbirliği ile yürütülen "Engelli Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında 18 Kasım 2011 Cuma günü İstanbul'da akıl ve ruh sağlığı alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarının katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Engeli gruplarına yönelik hizmetlerin ve üretilecek politikaların engeli grubunun kendine özgü nitelikleri doğrultusunda ve engellilerin de görüşü alınarak ayrı ayrı çalışması düşüncesi doğrultusunda gerçekleştirilen toplantı Bakanımız Sn. Fatma ŞAHİN'in de katılımıyla gerçekleştirildi.

29. Engelliler Yüksek Kurulu toplantısı(16 Mart 2011) "Engellilerin Mesleki, Teknik ve Yaygın Eğitimleri" ve "Zihinsel Engelli Çocuklar ve Gençler ve Aileleri İçin Daha İyi Sağlık, Daha İyi Yaşamlar Eylem Planı" gündemiyle 16 Mart 2011 tarihinde gerçekleştirilmiş ve gündeme ilişkin sunumlar yapılmıştır. Bu kapsamda; ülkemizde engellilerin mesleki, teknik ve yaygın eğitim durumlarının araştırılması amacıyla Kurumumuz bünyesinde oluşturulan Komisyon tarafından yürütülen faaliyetler sonucunda yürürlükte olan mevzuat, mevcut durum ile ilgili sorunlar ve çözüm önerilerini içeren bir rapor hazırlayarak Yüksek Kurul'a sunmuştur.

Engelsiz Hizmet Sempozyumu

Ulaşılabilirlik Bölgesel Paylaşım Toplantılarının ilki Çayırova Belediyesi işbirliğinde "Engelsiz Hizmet Sempozyumu" adıyla Marmara Bölgesindeki Belediyeler ve kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla düzenlendi.

Görme Engelli Kadınlar Sempozyumu (14 -16 Ekim 2011)

Genel Müdürlüğümüz ve Türkiye Körler Federasyonu işbirliğiyle, görme engelli kadınların sorunlarına sivil toplum örgütleri, akademisyenler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının da dahil olduğu bir platformda çözüm yolları aramak üzere, 14 -16 Ekim 2011 tarihleri arasında Ankara'da "Uluslararası Kör ve Az Gören Kadınların Mesleki Eğitimi, Mesleki Rehabilitasyonu, İstihdamı ve Sosyal Hayata Uyumu" konulu bir sempozyum düzenlendi.

Yılın En İyi Kurumu Ödülü (25.05.2011)

Her yıl geleneksel olarak düzenlenen "Kapadokya Yılın Enleri Anadolu Kent Ödülleri Zirvesi" törenlerinin beşincisinde, yıl boyunca yapılan anketler ve seçici komite tarafından verilen oylarla belirlenen "Yılın En İyileri" ödülleri verildi. Başbakanlık Engelliler İdaresi Başkanlığı'nın "Yılın En İyi Kurumu" seçildiği ödül töreni Nevşehir Kapadokya Lykia Lodge Otel'de 25 Mayıs tarihinde yapıldı.

BM Asya-Pasifik Engelliler On Yılı Değerlendirme Raporu

2003-2012 yıllarını kapsayan Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın ülkemizde uygulanmasına ilişkin değerlendirme raporu hazırlanarak 2011 yılında Birleşmiş Milletlerin Asya Pasifik ülkeleri Ekonomik ve Sosyal Komisyonuna sunuldu.

Engellilerin oy kullanmasında yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'da yapılan değişiklik önerileri Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. Ayrıca engellilerin oy kullanmasında yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla hazırlanan Genelge taslağı Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne iletilmiş ve uygulamaya ilişkin yazı Devlet Bakanı imzasıyla 81 il valiliğine gönderilmiştir.

Ulaşılabilirlik konusunda mevzuattan kaynaklanan sorunların tespiti amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuatların incelenmesine ve teşvik ve müeyyide konularının değerlendirilmesine ilişkin 15 toplantı gerçekleştirildi.

Ortopedik özürlülerin, görme özürlülerin ve işitme özürlülerin ortez, protez ve yardımcı araç gereçlerden yararlanmalarında karşılaştıkları problemlerin çözümü ile ilgili önerilerin geliştirilmesi için, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve üniversitelerin ilgili bölümleri, üretici ve dağıtıcı firmalar ile sivil toplum örgütlerinin katılımı ile seri toplantılar ve çalıştay gerçekleştirmiştir. 07.12.2011 tarihinde ortopedik özürlülerin SUT kapsamında yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri Hacettepe Üniversitesinde gerçekleştirilen bir çalıştayda tartışılmış ve sorunlar ile çözüm önerileri raporlaştırılmıştır.

Ülkemizde ICF'in özürlülüğün değerlendirilmesinde kullanımının yaygınlaştırılması konusunda gerçekleştirilecek çalışmaların planlanması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri ve akademisyenlerin katılımı ile bir toplantı gerçekleştirilmiştir. 14 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da düzenlenen 3. Ulusal Fizyoterapi Kongresi'nde "ICF'in Türkiye Uygulaması" hakkında sunum yapılmıştır.

Özürlüler İdaresi Başkanlığının süreli yayını Öz-Veri dergisinin 7. cilt 2. sayısı 3.000 adet basılmış ve dağıtımı yapılmıştır.

Özürlüler Kanunu ve İlgili Mevzuat", "Yerel Yönetimler İçin Ulaşılabilirlik Temel Bilgiler Teknik El Kitabı", "Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme" ve "Bilgilendirme Rehberi" kitap ve kitapçıklar güncellenerek basılmıştır. Kitap ve kitapçıklar ve talep eden kamu kurum ve kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, akademisyenler ve vatandaşlara iletilmiştir.

Ceza ve infaz kurumlarında bulunan özürlü bireylerin UYAP sisteminde yer almasına yönelik olarak hazırlanan formlar Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiştir.

AB PROGRESS programı kapsamında gerçekleştirilen "Türkiye'de Özürlülüğe Dayalı Ayrımcılıkla Mücadele Projesi'nin sonuç raporu hazırlanarak Avrupa Komisyonuna gönderilmiştir.

Türkiye Omurilik felçlileri Derneğine "Ortopedik Özürlü Bireylerin İşgücüne Katılımı" projesi kapsamında veri tabanı oluşturulmasına uzman desteği sağlanmıştır.

Kurumumuz ve Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı işbirliğiyle gerçekleştirilen "Türkiye Özürlülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması" Haber Bülteni yayınlanmıştır.

Kurumumuz ile Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü arasında Özürlü Bireylere Ait Bilgilerin Paylaşımı Hakkında Protokol üzerine toplantılar yapılmış ve şartname imzalanarak MEB'e gönderilmiştir.

Ülkemizdeki ve çeşitli Balkan ülkelerinden gelecek engelli ve engelsiz gençlerin sportif, sosyal ve kültürel etkinlikler eşliğinde kardeş kültürlerle tanışmalarını ve kaynaşmalarını sağlamak amacıyla proje hazırlanmıştır.

Kamu kurumlarının, yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının özürlüler veri tabanı oluşturmalarına destek verilmiştir.

Farkındalık oluşturma amacına yönelik olarak, PTT Genel Müdürlüğü işbirliğiyle "Herkes İçin Ulaşılabilir Türkiye" ve "Engelsiz Türkiye" konulu Anma Pulu ve İlkün Zarfı hazırlanmıştır.

Türk Standartları Enstitüsü işbirliği ile tst 9111'in revizyon çalışması tamamlanarak "TS 9111: Özürlüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere" yürürlüğe girdi. Revizyon çalışması yürütülmekte olan TS 12576 standardına ilişkin bilgi desteği verildi. Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO)'nün ISO/DIS 23599 sayılı ve "Hissedilebilir Zemin Uygulamaları" konulu standardı dilimize çevrildi.

Ulaşılabilir uygulamaların teknik açıdan niteliğinin geliştirilmesi amacıyla yapıları çevrede ve hizmetlerde ulaşılabilirlik düzeyinin ülke genelinde standart biçimde belirlenmesi için ilgili kurumların katılımı ile yapılan 19 toplantı sonucunda oluşturulan Açık Alanlar ve Binalar Tespit Formları web sayfamızda yayımlanmış ve kurumlar bilgilendirilmiştir.

Görme özürlülere yönelik olan hissedilebilir yüzeylerin standardının oluşturulması amacıyla Ankara ve İstanbul'da Hissedilebilir Yüzey Çalıştayları düzenlenmiştir. Bu çalıştaylar sonrasında yapılan toplantılarda elde edilen rapor, hazırlanacak standart çalışması için Türk Standartları Enstitüsü ile paylaşılmış ve web sitemizde de yayımlanmıştır.

BM Engellilerin Haklarıyla İlgili Sözleşmeye İlişkin Çalışmalar (7-9 Eylül 2011)

Sözleşmenin gereklerinin yerine getirilmesi için alınan önlemleri ve kaydedilen gelişmeleri içerecek şekilde BM Engelli Hakları Komitesine taraf devletlerce hazırlanacak ulusal raporun koordinasyonu Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olup kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin rapora sunacakları katkılar beklenmektedir. 7-9 Eylül 2011 tarihinde New York'ta gerçekleştirilen 4. Taraf Devletler Konferansında Türkiye, Bakanlığımız tarafından temsil edilmiştir. BM Engelli Hakları Komitesi tarafından Sözleşmenin uygulanması konusunda rehberlik üzere hazırlanan ve yayın hakkı alınan Parlamenteler El Kitabı'nın basımına ilişkin çalışmalara Türkiye Belediyeler Birliği ile işbirliği devam edilmiştir.

TAIEX Çalıştayı (21 Mart 2011)

Kurumumuz koordinasyonunda, Avrupa Komisyonu Adalet ve Temel Haklar Genel Müdürlüğü ve Avrupa Komisyonu Teknik Yardım ve Bilgi Değişim Ofisi (TAIEX) işbirliğinde BM Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin 33. maddesi ile öngörülen uygulama ve izleme mekanizmaları ve AB ülkelerindeki uygulamaların ele alındığı "AB Ülkelerinde BM Engellilerin Hakları Sözleşmesi Ulusal Uygulamaları" konulu TAIEX çalıştayı 21 Mart 2011 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Eğitimler

Türkiye Bilişim Derneği tarafından düzenlenen Kamu Bilişim Platformu 13. Kamu-BİB toplantısına katılım sağlanarak, "Özürlü Bireylerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Erişimi" konusunda seminer verilmiştir.

17 Ocak 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde düzenlenen Kanun Yapım Süreci Sempozyumuna katılım sağlanmıştır. 02 Nisan 2011 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "Türk Sosyal

Hukukunda Özürlüler/Engelliler BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmeye Uyum" sempozyumunda sunum yapılmıştır.

24-25 Ocak 2011 tarihinde Samsun İlinde Samsun Ticaret ve Sanayi Odasınınca düzenlenen "Engellilerin Toplumsal Entegrasyonu: Türkiye ve AB Örnekleri" konulu konferansa Kurumumuz adına katılım sağlanmıştır.

Ulaşılabilirliğe Yönelik Eğitim ve Teknik Destek Çalışmaları

Marmara Belediyeler Birliği ile işbirliği içinde 5 ilde teknik elemanlara yönelik ulaşılabilirlik konulu eğitimler gerçekleştirildi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 3 ilde düzenlenen "İmar, Kıyı, Yapı Uygulamaları Bölgesel Seminerleri"nde özürlüler için ulaşılabilirlik konulu eğitim verildi. Adalet, İçişleri, Ulaştırma ve Gençlik ve Spor Bakanlıkları bünyesinde talep eden birimlerin teknik personeline yönelik olarak ulaşılabilirlik eğitim programları düzenlendi. Teknik meslek odalarının bilgilendirilmeleri amacıyla iki toplantı düzenlendi.

Uygulamaları yönlendirmek amacıyla "Planlama Ölçütleri", "Açık Alanlar" ve "Binalar" konulu broşürler basıldı. Teknik personel öğretimine yönelik müfredata ulaşılabilirlik konusunun eklenmesi amacıyla Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tarafından düzenlenen "Herkes İçin Tasarım Müfredat Çalıştayı"na katkı sağlandı. Sivil Havaçılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Engelsiz Havaalanı Projesi"ne, Türkiye Bankalar Birliğince yürütülen ulaşılabilir bankacılık hizmetlerine yönelik çalışmalara ve Sağlık Bakanlığınca önerilerimiz doğrultusunda hazırlanan sağlık yapılarında ulaşılabilirliğin sağlanması rehber kılavuzuna teknik bilgi desteği verildi. Konut projelerinde ulaşılabilirlik sağlanması amacıyla ilgili kurumlarla toplantılar yapıldı. Örnek Engelsiz Kent Projesi kapsamında Keçiören Belediyesi ile uygulama protokolü imzalandı ve uygulamalara teknik bilgi desteği sağlandı.

1.6. Sosyal Yardım Hizmetleri

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Aracılığı ile Sosyal Yardım Kapsamında Yürütülmekte Olan ve Kaynağı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan Karşılanan Proje Destekleri ve Yardım Faaliyetleri

Proje Destekleri

Bakanlık tarafından 3294 sayılı Kanun kapsamındaki vatandaşların üretken duruma geçirilmesine ve sosyal hayata entegrasyonuna yönelik proje destekleri verilmektedir.

Bu kapsamda bir yandan 3294 sayılı "Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu"nun ikinci maddesinde belirtilen "geçici olarak küçük bir yardım veya eğitim ve öğrenim imkânı sağlanması halinde topluma faydalı hale gelebilecek, üretken duruma geçebilecek kişilere" yönelik Gelir Getirici Proje Destekleri verilmektedir. Diğer yandan dezavantajlı konumdaki vatandaşlarımızın sosyal hayata katılımlarını artırıcı Sosyal Hizmet Projeleri de desteklenmektedir.

Böylelikle Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nda toplanan kaynaklar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları eliyle yoksul vatandaşlarımıza aktararak, yoksul vatandaşlarımızın asgari yaşam standartlarını sağlamaya yönelik sosyal yardımların yanı sıra, sürdürülebilir gelir elde etmeleri de sağlanmaktadır.

Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi (KASDEP)

2003 yılında başlatılan Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi 10.06.2010/4 sayılı Fon Kurulu kararı ile 2010 yılı itibarıyla sona erdirilmiştir. Proje ile kırsal alanda ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan kişi ve ailelerin en uygun organizasyonla üretime katılmaları, üretilen tarımsal ürünleri mahallinde değerlendirme ve pazarlamaları, gelir seviyelerini yükseltmeleri ve üretimde sürekliliklerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Projeden yararlanacak vatandaşlarımız, ilgili SYD Vakfı tarafından belirlenmekte, kooperatif şeklinde koordine edilmesi ise İl Tarım Teşkilatı tarafından gerçekleştirilmektedir.

Proje uygulamaları ve izlenmesi, merkezde Bakanlığımız, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, yerelde ise ilgili Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, Tarım İl Müdürlükleri ve Ziraat Bankası Mahalli Şubeleri tarafından yürütülmektedir.

Proje kapsamında; 2011 yılında 235 Süt Sığırcılığı Projesi için toplam 269.041.114,63 TL, 14 Damızlık Koyun Projesi için toplam 10.080.074 TL, kaynak aktarılmıştır.

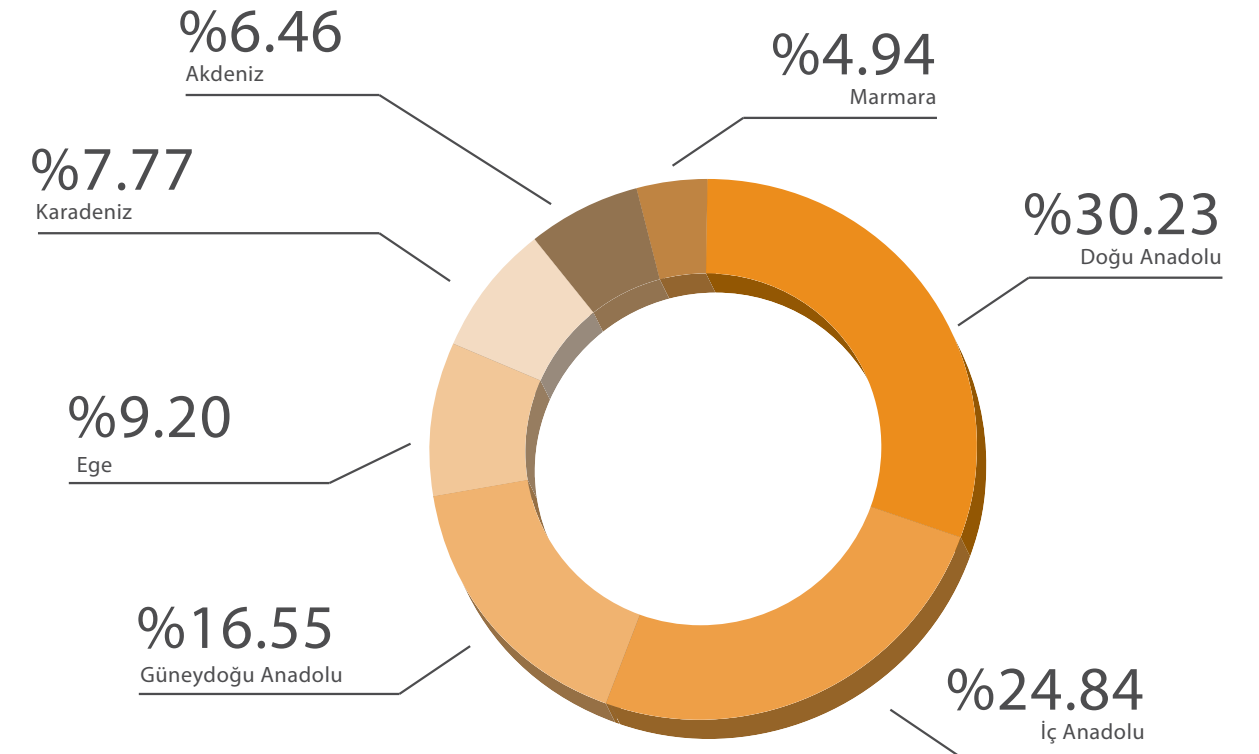
Tablo 29 - Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi (2011 Yılı)

	Proje Sayısı	Aile Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)
Damızlık Koyun	14	700	10.080.074,00
Süt Sığırcılığı	235	12.877	269.041.114,63
Seracılık	-	-	-
Toplam	249	13.577	279.121.188,63

Tablo 30 - Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

Bölgeler	Proje Sayısı	Aile Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)
AKDENİZ	29	1.218	18.044.661,12
DOĞU ANADOLU	54	3.421	84.383.889,00
EGE	22	1.101	25.687.661,00
GÜNEYDOĞU ANADOLU	49	2.909	46.190.016,54
İÇ ANADOLU	58	2.933	69.327.684,70
KARADENİZ	22	1.348	21.699.507,49
MARMARA	15	647	13.787.768,78
Toplam	249	13.577	279.121.188,63

Grafik 9 - KASDEP Kapsamında Aktarılan Kaynağın Bölgelere Göre Yüzdelerle Dağılımı (2011 Yılı)

Genel Proje Destekleri

Gelir Getirici Projeler

Sosyo-ekonomik yoksunluk içinde bulunan vatandaşlarımızın toplumsal ihtiyaçları karşılanarak topluma entegre olmaları ve ekonomide aktif üretken duruma geçerek, sürdürülebilir gelire ulaşmaları amacıyla, kentsel alanda iş kurmaya yönelik, kırsal alanda yöre şartlarına uygun, üretim içerikli sürdürülebilir faaliyetlere yönelik gelir getirici proje desteklerine özel önem verilmektedir.

Gelir getirici projelerin amacı, yoksul birey ya da hanelerin kendi geçimlerini sağlayacak işleri kurmaları, gelir elde etmeleri ve başlattıkları çalışmaların uzun süre devam ettirebilmeleridir. Uygulanacak projelerin teknik ve ekonomik olarak yerel koşullara uygunluğunun yanında, proje konusunun üretime yönelik bir alanda, emek yoğun ve beceri gerektiren konularda olması ve üretilecek ürün veya hizmetin yöresel satış ve pazarlama olanaklarının bulunması da gerekmektedir.

Bitkisel - hayvansal üretim, tarımsal ürün işleme, kuaförlük, terziilik, lokantacılık, tomacılık, doğalgaz sıhhi tesisatçılık vb. konulardaki projelere destek verilmektedir.

Gelir getirici projeler için kırsal ve kentsel ayrımı gözetmeksizin kişi başına 15.000 TL destek sağlanmaktadır. Gelir getirici projelerde geri dönüşler; ilk iki yıl ödemesiz, geri kalan altı yılda altı eşit taksit şeklinde 8 yıl vade ile faizsiz olarak gerçekleştirilmektedir. Gelir getirici projeler kapsamında desteklenen meyvecilik projelerinde ise, proje konusu faaliyetin uzun vadede gelir getirecek türden bir ekonomik faaliyet alanı olması nedeniyle geri ödemeler, ilk beş yıl ödemesiz, geri kalan altı

yılda altı eşit taksit şeklinde 11 yıl vade ile faizsiz olarak düzenlenmiştir.

Gelir Getirici Projeler kapsamında hayvancılık (Süt sığırcılığı, koyunculuk) projeleri önemli bir yer tutmaktadır. Söz konusu projelerin grup bazlı olması ve proje toplam tutarının koyunculuk projelerinde 50.000 TL'yi, süt sığırcılığı projelerinde 150.000 TL'yi aşmaması gerekmektedir. Süt sığırcılığı projeleri, hayvansal ürün sanayi gelişme potansiyeli olan bölgelerde talep edilmesi halinde, ahır olan kişiler için 2-5 baş kültür ırkı en az 3 aylık gebe düve, bir yıllık yem ihtiyacı ve 1 yıllık hayvan hayat sigorta bedeli karşılığında İl/İlçe Tarım Müdürlüğünden projeye teknik destek sağlanacağına ilişkin taahhüt alınması şartıyla desteklenmektedir. Koyunculuk projelerinde ise 1 yıllık hayvan hayat sigorta bedeli karşılığında İl/İlçe Tarım Müdürlüğünden projeye teknik destek sağlanacağına ilişkin taahhüt alınması şartıyla 10-25 baş koyun ve 1 koç desteği verilmektedir. Projeden yararlananların sürdürülebilir gelir elde edebilmelerinin sağlanması amacıyla projelerin grup bazlı olarak oluşturulmaları ve vatandaşların müteselsil kefalet yoluyla birbirlerine bağlanmaları gerekmektedir.

Ayrıca 50.000 TL ve altı proje destekleri kapsamında Saanen Keçi Yetiştiriciliği Projelerine destek verilmektedir.

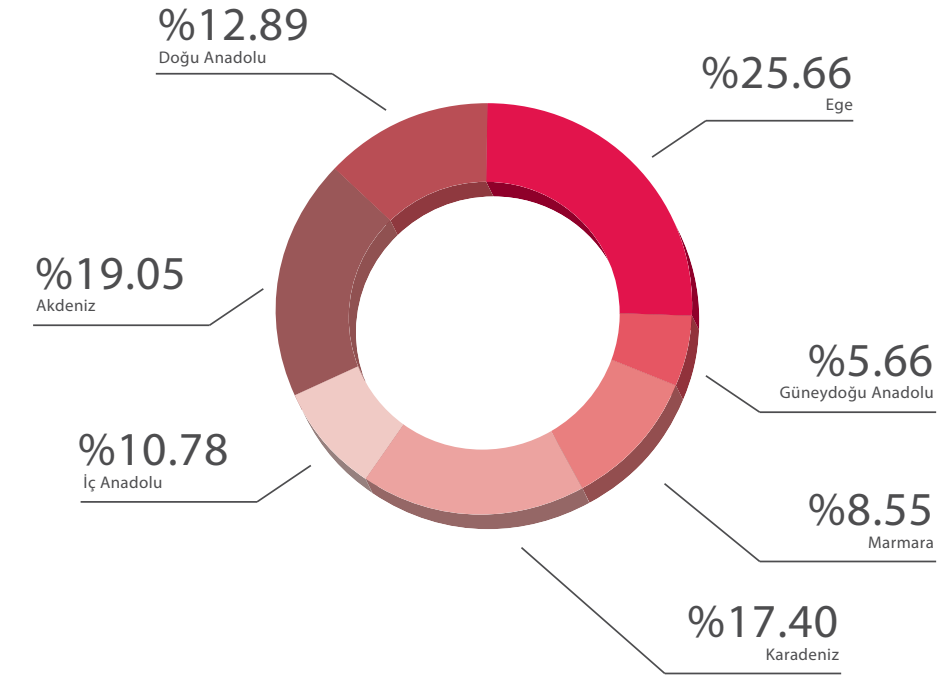
Söz konusu projeler Fon Kurulu'nun 2011/4 sayılı kararıyla uygulamaya giren "Proje Destek Esasları" ve ilgili genelgeler çerçevesinde uygulanmaktadır.

2011 yılında 538 projeye 1.156 kişi için toplam 66.483.065,80 TL kaynak aktarılmıştır.

Tablo 31 - Gelir Getirici Projelere Yönelik Aktarılan Kaynağın Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

Bölgeler	Aktarılan Kaynak (TL)
AKDENİZ	12.668.218,17
DOĞU ANADOLU	8.566.358,40
EGE	17.061.648,84
GÜNEYDOĞU ANADOLU	3.764.693,00
İÇ ANADOLU	7.169.872,56
KARADENİZ	11.570.931,72
MARMARA	5.681.343,11
Toplam	66.483.065,80

Grafik 10 - Gelir Getirici Projelere Yönelik Aktarılan Kaynağın Bölgelere Göre Yüzdelerle Dağılımı (2011 Yılı)

Sosyal Hizmet Projeleri

Sosyal hizmet projelerinin amacı, dezavantajlı grupların dışlanma riskinin azaltılması, sosyal adaletin sağlanmasına katkı sağlanması, sokakta çalışan/yaşayan çocuklara, engellilere, yaşlılara, korunmasız kadın ve erkeklere, işsiz gençler ve yoksullara sağlanan düşük maliyetli sosyal hizmetlerin yaygınlaştırılmasıdır. Sosyal hizmet projeleri geri ödemesiz olarak uygulanmaktadır.

Sosyal Hizmet Projeleri kapsamında desteklenen proje konuları:

- Engellilere yönelik projeler.
- Sokak Çocuklarının Rehabilitasyonu.
- Yaşlı ve Hastaların Evde Bakımı.
- Sosyal Market projesi.

2011 yılında 126 projeye 53.887 kişi için toplam olarak 7.924.841,19 TL kaynak aktarılmıştır.

Toplum Kalkınması Projeleri

Toplum kalkınması projelerinin amacı, entegre bir yaklaşımla geniş alanlarda birbirini tamamlayıcı birden fazla projenin birlikte uygulanması ve bu kapsamda toplum kalkınmasına yönelik çalışmalar ile gelir getirici, eğitim içerikli ve sosyal hizmet projelerinin birlikte uygulanabilmesine olanak tanınmasıdır.

Tablo 32 - Genel Proje Destekleri

YILLAR	ALT BİLEŞEN	PROJE SAYISI	KİŞİ SAYISI	AKTARILAN KAYNAK (TL)
2011	Gelir Getirici	538	1.156	66.483.065,80
	Sosyal Hizmet	126	53.887	7.924.841,19
	Toplum Kalkınması	18	18.635	28.777.253,00
	Geçici İstihdam	4	1.120	3.110.436,00
	Toplam	686	74.798	106.295.595,99

Sosyal Konut Projesi

Bakanlığımız ile T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yürütülen "Sosyal Konut Projesi"nde 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında bulunan sosyal güvenceden yoksun fakir ve muhtaç durumdaki vatandaşlara yönelik, geri ödemeli olarak sosyal konut yapımı hedeflenmiştir.

Amaç, fakir ve muhtaç vatandaşlarımızın en temel ve zaruri ihtiyaçlarından biri olan barınma ihtiyacının karşılanması ve onlara insanca yaşam standartları çerçevesinde "barınma" imkanı sunulmasıdır. Söz konusu konutların 1+1 ve 45 m² olması planlanmaktadır. "Sosyal konut" projesinin maliyeti (tahmini) 1.000.000.000 TL olup, finansmanı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan (SYDTF) karşılanacaktır. TOKİ, protokol konusu "Sosyal konutları" yer teslimine müteakip en geç 30 ay

Bu kapsamda 2011 yılında 18 projeye 18.635 kişi için toplam 28.777.253 TL kaynak aktarılmıştır.

Geçici İstihdam Projeleri

Bakanlığımız tarafından desteklenen projeler arasında bulunan geçici istihdam projelerinde, 2011 yılında 4 projeye 1.120 kişi için toplam 3.110.436 TL kaynak aktarılmıştır.

içerisinde Bakanlığımıza teslim edecek, karşılığında konut bedelleri 5 yıl içerisinde TOKİ'ye ödenecektir.

Proje yararlanıcıları, 3294 sayılı kanun kapsamındaki vatandaşlardan seçilecektir. 3294 kapsamında olup da %50 özürlü olan vatandaşlara %10 oranında kontenjan ayrılacaktır. Hak sahiplerinden kefil istenmeyecek ve proje başlangıcında peşinat veya herhangi bir isim altında bedel talep dilmeyecektir.

Geri ödemeler 270 ayda tamamlanacak ve hak sahipleri konutlarını (borçlarının tamamını ödeseler bile) 10 yıl geçmedikçe konutları bir başkasına devredemeyecek ve kiraya veremeyeceklerdir.

"Sosyal Konut Projesi" kapsamında ihalesi yapılan ve kurası çekilen projeler şu şekildedir.

Tablo 33 - Ana ve 1. Ek Protokol Kapsamında Kurası Çekilen Konutlar

KURASI ÇEKİLENLER	KONUT SAYISI	GAZİANTEP ŞAHİNBEY	592
ADANA AKKUYU	752	KARAMAN KIRBAĞ	64
ADANA AKKUYU 2. ETAP	96	KAYSERİ MERKEZ	224
AFYONKARAHİSAR MERKEZ	96	KIRIKKALE MERKEZ	448
AĞRI SUÇATAĞI	224	KİLİS MERKEZ	96
AKSARAY MERKEZ	192	KONYA MERAM	688
ANKARA MAMAK KUSUNLAR	1176	KONYA MERAM 2. ETAP	192
ANTALYA ÇIPLAKLI	448	KÜTAHYA MERKEZ	128
BİNGÖL MERKEZ	96	MALATYA MERKEZ	360
BURSA KARACABEY	36	NİĞDE MERKEZ	128
ÇANKIRI MERKEZ	384	SAKARYA KORUCUK	496
ÇORUM MERKEZ	160	SİVAS MERKEZ	160
DÜZCE MERKEZ	128	TEKİRDAĞ MERKEZ	128
EDİRNE MERKEZ	176	TEKİRDAĞ MALKARA	160
ELAZIĞ MERKEZ ZAFRAN	136	VAN KEVENLİ	800
ERZİNCAN MERKEZ	256	VAN BOSTANIÇI	96
ERZURUM KAZIM KARABEKİR	456	YOZGAT MERKEZ	538
ESKİŞEHİR AŞAĞISÖĞÜTÖNÜ	928	TOPLAM	11038

Söz konusu proje kapsamında, 2011 yılında Fondan toplam 200.000.000 TL kaynak Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarılmıştır.

Periyodik Aktarmalar

Vakıfların cari harcamaları ile vatandaşlarımızın her türlü ihtiyaçlarının mahallinde karşılanması amacıyla il/ilçe SYD Vakıflarına periyodik olarak, Fon'dan her ay yapılan aktarımlardan oluşmaktadır.

Bu kaynağın kullanım inisiyatifi Vakıf Mütevelli Heyetindedir. Böylece, vatandaşlarımız bürokratik süreçlere takılmadan hızlı bir şekilde destek alabilmektedir.

Aylık periyodik pay tutarı 2008 yılı Ağustos ayına kadar 40 Milyon TL iken, Ağustos ayından itibaren 50 Milyon TL olarak tahsis edilmektedir.

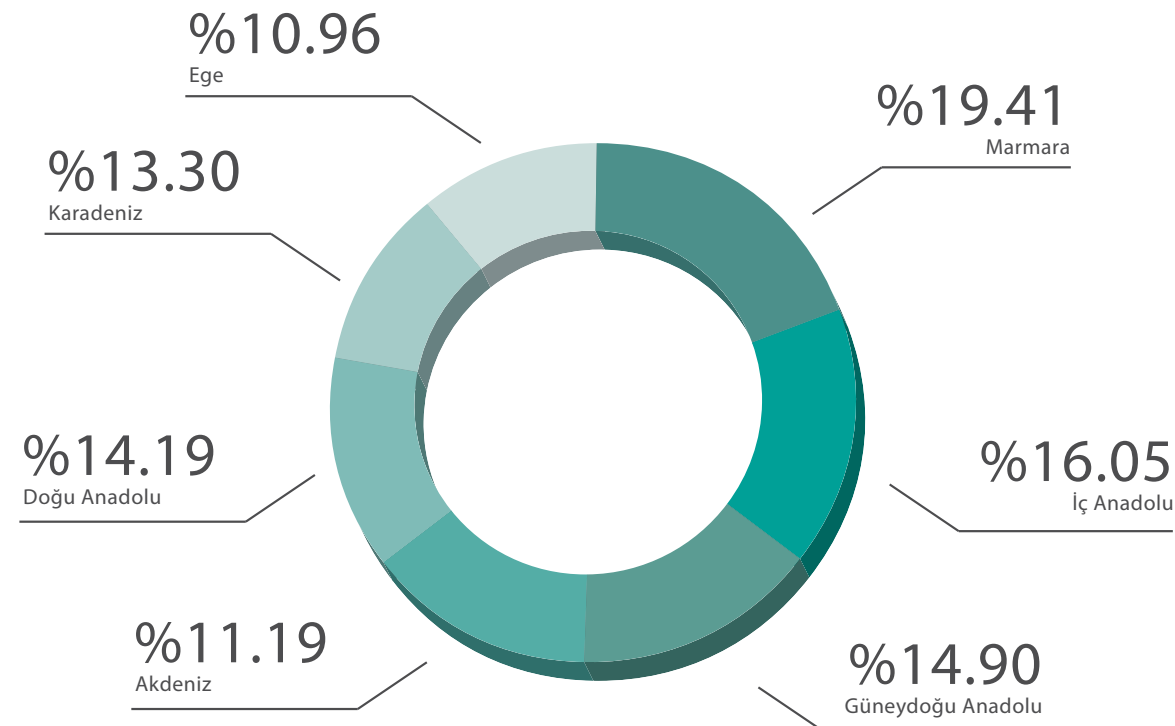
Vakıflara 2011 yılı içerisinde, 2010 yılında tahakkuk edip 2011 yılında aktarımı gerçekleşen tutarlarla birlikte 595.209.000,00 TL + 1.426.200,00 TL - 596.635.200 TL Periyodik Transfer aktarılmıştır.

Tablo 34 - Periyodik Transferlerin Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

BÖLGELER	PERİYODİK TRANSFERLER (TL)
Marmara	115.821.800
Ege	65.378.800
Akdeniz	66.778.800
İç Anadolu	95.733.400
Karadeniz	79.357.500
Doğu Anadolu	84.650.400
G.Doğu Anadolu	88.914.500
Genel Toplam (*)	596.635.200

(*) Vakıflara 2011 yılı içerisinde, 2010 yılında tahakkuk edip 2011 yılında aktarımı gerçekleşen tutarlarla birlikte 595.209.000,00 TL+1.426.200,00 TL = 596.635.200 TL Periyodik Transfer aktarılmıştır.

Grafik 11 - Periyodik Transferlerin Bölgelere Göre Yüzdelerle Dağılımı (2011 Yılı)

Sağlık Yardımları

Tedavi Giderlerine Yönelik Destekler

Yeşil Kartlı vatandaşlarımız "5510 Sayılı Kanun Gereğince Genel Sağlık Sigortalısı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılığının Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi Hakkında Tebliğ" in (D) maddesinin (a) bendi uyarınca 01.10.2010 tarihine kadar genel sağlık sigortasından yararlanamayacakları için, yeşil kart uygulaması dışında kalan sağlık giderlerinin Fondan karşılanmasına devam edilmiş olup, 16.6.2010 tarihli ve 5997 sayılı Kanununun 8. Maddesi ile bu tarih 01.01.2012'ye ertelenmiştir. Bu nedenle, söz konusu giderler halen Fondan karşılanmaktadır.

2011 yılında Tedavi Destek Yardımları kapsamında, Hastane Borcu Yardımı kapsamında 3 kişi için toplam 28.408,00 TL, İlaç Yardımları kapsamında 153 kişi için 10.701.553,82 TL, Tıbbi Malzeme ve Cihaz Yardımları kapsamında 55 kişi için 433.100,00 TL, ve Diğer Sağlık Yardımları kapsamında 4 kişi için 72.630,00 TL olmak üzere toplam 215 kişi için 11.235.691,82 TL kaynak aktarılmıştır.

Şartlı Sağlık Yardımı (ŞSY)

Nüfusun en muhtaç kesimine dahil olan ailelerin çocuklarının temel sağlık hizmetlerine tam olarak erişimini hedef alan, 2003 yılından bu yana, Şartlı Nakit Transferi Sağlık Yardımı adı altında yürütülmekte olan yardım programının adı 15 Eylül 2010 tarihli Bakan Olur'u ile Şartlı Sağlık Yardımı (ŞSY) olarak değiştirilmiştir. Söz konusu yardım programına ilişkin işlemler 15 Eylül 2010 tarihine kadar Şartlı Nakit Transferi Sağlık Yardımı olarak

kaydedildiğinden Fona ilişkin tüm tablolarda bu başlık altında yer almıştır.

Şartlı Sağlık Yardımlarının amacı; 0-6 yaş grubu çocukları, gebe kadınları ve lohusalık dönemindeki anneleri kritik dönemlerinde temel sağlık hizmetlerinden faydalandırmak ve ailelerin bu konuda olumlu davranış değişikliği göstermelerini sağlamaktır. Yardım kapsamında verilen paralar ise bu yardımı almaya uygun çocuk ya da kişi sayısına göre sağlık muayenelerinin yapılması şartıyla doğrudan annelere verilmekte ve ailelerin daha sağlıklı bir yaşam için temel beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Sağlık Bakanlığı ile koordineli yürütülmekte olan bu yardım programı ile çocuk ölümlerinin ve çocukların hastalanma oranlarının azaltılması hedeflenmektedir.

Fon Kurulu'nun 23.12.2010 tarihli kararı ile Ocak 2011'den geçerli olmak üzere aylık ödeme miktarları artırılmıştır. Buna göre aylık ödeme miktarları;

- Sağlık yardımı alan çocuklar için 30 TL,
- Gebelik yardımı alan anne adayları için 30 TL,
- Doğumun hastanede yapılması halinde bir kereye mahsus 70 TL,

olarak uygulanmaya başlamıştır.

2011 yılında, Şartlı Sağlık Yardımı kapsamında 757.757 kişiye toplam 143.303.400,00 TL kaynak aktarılmıştır.

Tablo 35 - Sağlık Yardımları (2009-2011)

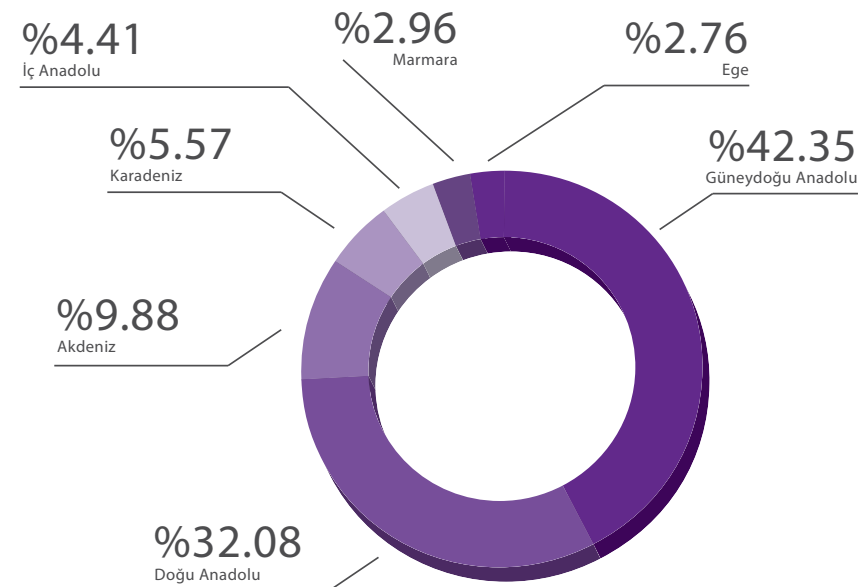
Sağlık Yardımları	2009		2010		2011	
	Kişi / Çocuk Sayısı	Aktarılan Kaynak(TL)	Kişi / Çocuk Sayısı	Aktarılan Kaynak(TL)	Kişi / Çocuk Sayısı	Aktarılan Kaynak(TL)
Tedavi Giderlerine Yönelik Destekler	207	1.996.210,00	123	2.624.592,53	215	11.235.691,82
Şartlı Sağlık Yardımları (*)	836.506	138.781.038,81	829.464	73.731.145,01	757.757	143.303.400,00
Toplam	836.713	140.777.248,81	829.587	76.355.737,54	757.972	154.539.091,82

(*) Şartlı Sağlık Yardımları kapsamında aktarılan tutara şartlı gebelik yardımları da dahildir.

Tablo 36 - Sağlık Yardımlarının Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

BÖLGELER	AKTARILAN KAYNAK (TL)
Marmara	4.567.930,00
Ege	4.271.069,00
Akdeniz	15.262.336,83
İç Anadolu	6.811.176,00
Karadeniz	8.603.973,99
Doğu Anadolu	49.579.620,00
G.Doğu Anadolu	65.442.986,00
Genel Toplam	154.539.091,82

Grafik 12 - Sağlık Yardımları Kapsamında Aktarılan Kaynağın Bölgelere Göre Yüzdelerle Dağılımı (2011 Yılı)

Özürü İhtiyaç Yardımları

Sosyal güvenceden yoksun özürü vatandaşların topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yürütülen bir sosyal yardım programıdır.

Yeşil Kartlı özürü vatandaşlarımız "5510 Sayılı Kanun Gereğince Genel Sağlık Sigortalısı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılığının Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi Hakkında Tebliğ" in (D) maddesi (a) bendi uyarınca 01.10.2010 tarihine kadar genel sağlık sigortasından yararlanamayacakları için, 3816 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan araç-cihaz giderlerinin

Fondan karşılanmasına devam edilmektedir.

2011 yılında Özürü Destek Yardımları kapsamında, Akülü Araçlar için 37 kişi için 151.368,00 TL, Özürü Cihaz Yardımı kapsamında 104 kişi için 158.495,00 TL, Motorlu Araç Yardımı kapsamında 4 kişi için 14.800,00 TL, Özürü Protez Yardımı kapsamında 52 kişi için 573.165,00 TL, ve Özürü Özel Eğitim Yardımı kapsamında 213 kişi için 93.772,00 TL olmak üzere, toplam 410 kişi için 991.600,00 TL tutarında kaynak aktarılmıştır.

Tablo 37 - Özürlü İhtiyaç Yardımları (2010 - 2011)

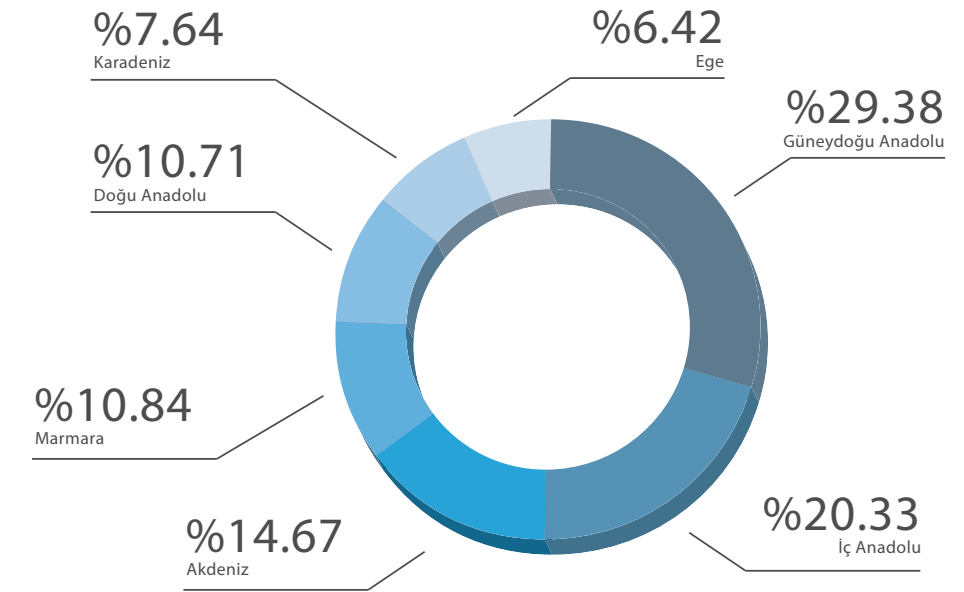
	2010		2011	
	Kişi Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)	Kişi Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)
Aküle Özürlü Aracı	10	21.400,00	37	151.368,00
Özürlülere İşitme-Konuşma Cihazı Yardımı	165	129.155,00	104	158.495,00
Motorlu Özürlü Araç Yardımı	19	69.400,00	4	14.800,00
Özürlü Protez Yardımı	47	413.344,00	52	573.165,00
Tekerlekli Özürlü Aracı	--	--	0	0
Teleskopik Gözlük	--	--	0	0
Özürlü Özel Eğitim Yardımı (*)	125	74.608,00	213	93.772,00
Toplam	366	707.907,00	410	991.600,00

(*) Zihinsel engelli öğrencilere yönelik "Bağımsız yeme becerilerinin kazandırılması projesi" kapsamında özürlü öğrencilerin öğle yemeği giderleri için yapılan kaynak aktarımlarıdır.

Tablo 38 - İhtiyaç Yardımları Kapsamında Aktarılan Kaynağın Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

BÖLGELER	AKTARILAN KAYNAK (TL)
Marmara	107.450,00
Ege	63.652,00
Akdeniz	145.510,00
İç Anadolu	201.605,00
Karadeniz	75.803,00
Doğu Anadolu	106.200,00
G.Doğu Anadolu	291.380,00
Genel Toplam	991.600,00

Grafik 13 - Özürlü İhtiyaç Yardımları Kapsamında Aktarılan Kaynağın Bölgelere Göre Yüzdelerle Dağılımı (2011 Yılı)

Eğitim Yardımları

Ekonomik ve sosyal yoksunluk içerisinde bulunan ailelerin eğitim çağındaki çocuklarına yönelik yürütülmekte olan eğitim yardım programları, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun yardım faaliyetleri içerisinde önemli yer tutmaktadır.

Eğitim destek yardımları kapsamında; ilköğretim ve ortaöğretimde eğitim gören çocuklarının okul ihtiyaçlarını karşılamaktan yoksun ailelere aynı ve nakdi olarak yürütülen programlar şunlardır.

Eğitim Materyali Yardımları

Her eğitim ve öğretim yılının başlangıcında, fakir ve yardıma muhtaç ailelerin kitap dışındaki kırtasiye, önlük, ayakkabı gibi temel okul ihtiyaçlarının karşılanması için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan "Eğitim Materyali Yardımları" kapsamında kaynak SYD Vakıflarına aktarılmaktadır.

Her yıl eğitim-öğretim yılının başında bir defaya mahsus yapılan eğitim materyali yardımlarına yönelik SYDTF'den verilen destek arttırılmış olup, bu kapsamdaki eğitim yardımlarının 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren 1. ve 2. eğitim dönemlerinin başında olmak üzere yılda iki defa yapılmasına ilişkin

planlama çerçevesinde eğitim yardımları Şubat 2011 ve Eylül 2011 olmak üzere toplam 103.443.271,77 TL olarak gerçekleştirilmiştir.

Öğrenci Barınma, Taşıma, İaşe vb. Yardımlar

2011 yılında öğrencilerin yurt, pansiyon, ulaşım giderleri için 8.917.925,22 TL, Vakıflara ait yurtların işletme gideri kapsamında ise 829.566,00 TL olmak üzere toplam 9.747.491,22 TL kaynak aktarılmıştır

Yüksek Öğrenim Bursları

1989 yılından bu yana, yüksek öğrenim öğrencilerine 9 ay karşılıksız olarak verilen burslar, işlemlerin tek elden yürütülmesi amacıyla 5102 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile 2003- 2004 öğretim yılından itibaren Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumuna (YURTKUR) devredilmiştir.

Fondan geçmiş yıllarda burs almaya hak kazanan öğrencilerden başarılı olanların burs ödemelerine ise halen devam edilmektedir.

2011 yılında yüksek öğrenim öğrencilerine verilen aylık burs miktarı 240 TL'dir. Sisteme kayıtlı özürlü öğrenci bulunmamaktadır.

Şartlı Eğitim Yardımları (ŞEY)

Bu eğitim programı ile maddi imkânsızlıklar nedeniyle çocuklarını okula gönderemeyen ve nüfusun en yoksul %6'lık kesiminde yer alan ailelere, ilk ve orta öğretime giden çocuklarının okula düzenli olarak devam etmeleri şartıyla her ay nakdi olarak ödemeler yapılmaktadır.

2003 yılından bu yana, Şartlı Nakit Transferi Eğitim Yardımı adı altında yürütülmekte olan yardım programının adı 15 Eylül 2010 tarihli Bakan Oluru ile Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) olarak değiştirilmiştir. Söz konusu yardım programına ilişkin işlemler 15 Eylül 2010 tarihine kadar Şartlı Nakit Transferi Eğitim

Yardımları olarak kaydedildiğinden Fona ilişkin tüm tablolarda da bu başlık altında yer almıştır.

Bu uygulama, Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokol çerçevesinde yürütülmekte olup ödemeler annelere yapılmaktadır.

Kız çocuklarımızın okullaşma oranları ile ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarını artırmak amacıyla, kız çocuklarımıza ve ortaöğretime devam eden öğrencilerimize verilen yardım miktarları daha yüksek tutulmuştur.

Fon Kurulu'nun 23.12.2010 tarihli kararı ile Ocak 2011'den geçerli olmak üzere aylık ödeme miktarları aşağıdaki gibi uygulanmaya başlanmıştır.

Tablo 39 - Her Bir Öğrenci İçin Yapılan Ödeme Tutarları (2011 Yılı)t

İlköğretime devam eden Erkek/Ay	30 TL
İlköğretime devam eden Kız/Ay	35 TL
Ortaöğretime devam eden Erkek/Ay	45 TL
Ortaöğretime devam eden Kız/Ay	55 TL

Kadının aile ve toplum içindeki konumunun güçlendirilmesi amacıyla Şartlı Eğitim Yardımı ödemeleri doğrudan annelere yapılmaktadır.

2011 yılında 397.486.970,00 TL kaynak Şartlı Eğitim Yardımı için aktarılmış olup, sistemde aktif olarak faydalanan eğitim fayda sahibi çocuk sayısı 1.863.099 kişiye ulaşmıştır.

Taşınmalı Sistem Öğle Yemeği Yardımı

1997 yılında başlatılan 8 yıllık temel eğitim kapsamında uygulanmaya başlanan ve okulların bulunduğu merkezlere taşınan öğrencilere öğle yemeği verilmesini içeren uygulama, 2003-2004 öğretim yılından itibaren kaynağı Fondan karşılanmak üzere il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir.

2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun "Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esasların" belirlendiği e-cetvelinin 49'uncu sırasında; "Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 265.000.000 TL, taşınmalı ilköğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için de 200.000.000 TL olmak üzere toplam 465.000.000 TL kadar yapılacak harcamalar karşılığı tutarı, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Kanun uyarınca aktarılacak tutardan keserek Milli Eğitim Bakanlığı adına açılmış olan özel hesaplara aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir." hükmü gereğince;

2011 yılında öğle yemeği yardımları kapsamında 200.000.000 TL Maliye Bakanlığınca kaynaktan kesilerek Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine aktarılmıştır.

Ücretsiz Kitap Yardımı (MEB)

Ücretsiz Kitap Dağıtımı uygulaması; 2003-2004 öğretim yılından itibaren ilköğretim öğrencilerinin kitapları ücretsiz verilmektedir. Dar gelirli ailelerin ilköğretimde okuyan çocuklarına ücretsiz verilen ders kitaplarının finansmanı için, 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun "Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esasların" belirlendiği e-cetvelinin 49'uncu sırasında;

"Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 265.000.000 TL, taşınmalı ilköğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için de 200.000.000 TL olmak üzere toplam 465.000.000 TL kadar yapılacak harcamalar karşılığı tutarı, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanun ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Kanun uyarınca aktarılacak tutardan keserek Milli Eğitim Bakanlığı adına açılmış olan özel hesaplara aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir." hükmü gereğince;

2011 yılında ücretsiz kitap yardımı kapsamında 265.000.000 TL Maliye Bakanlığınca kaynaktan kesilerek Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine aktarılmıştır.

Özürü Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması

Bu program ile özel eğitime gereksinim duyan özürü öğrencilerimizin okullarına ücretsiz olarak

ulaşımını sağlanmaktadır. Bu yardım programı; özürü öğrencilerin okullarına daha kolay erişimlerinin sağlanmasını, okula gitme oranlarının artırılmasını, eğitim ve öğretimin teşvik edilmesini, özürü öğrencilerimizde okul sevgisinin oluşmasını, çocukların ulaşımında yaşadıkları sorunların giderilmesini, sonuç itibarıyla özürü bireylerin eğitilerek sosyal hayatın her safhasında kendilerine yer bulabilmelerini hedeflemektedir.

Uygulama, Bakanlığımız ve Milli Eğitim Bakanlığının işbirliği ile yürütülmektedir.

2004-2005 yılında uygulama, sadece zihinsel engelli ve otistik özür gruplarını kapsayacak şekilde yürütülmekte iken, 2005-2006 eğitim ve öğretim yılında kapsama tüm özürü grupları (görme, işitme, ortopedik, otistik, zihinsel ve özel eğitim sınıfları) dahil edilmiştir. Fondan 2011 yılında "Özel Eğitime Gereksinim Duyan Öğrencilerin Okullarına Ücretsiz Taşınması Projesi" kapsamında 40.223 öğrencinin 60.590.423,43 TL tutarında taşıma bedeli karşılanmıştır.

Diğer Eğitim Yardımları

İlk ve ortaöğretim okullarına devam eden ilköğretim öğrencileri için SBS, ortaöğretim öğrencileri için LYS-YGS sınavlarına hazırlık kitap seti tedarik etmeleri konusunda maddi destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2011 yılında fondan toplam 3.550.898,19 TL kaynak aktarılmıştır.

Tablo 40 - Eğitim Yardımları (2011 Yılı)

EĞİTİM YARDIMLARI	AKTARILAN KAYNAK (TL)
Eğitim Materyali Yardımı	103.443.271,77
Öğrenci Barınma, Taşıma, İaşe Yardımları	9.747.491,22
Yüksek Öğrenim Öğrenci Bursu	297.080,00
Şartlı Eğitim Yardımı	397.486.970,00
Diğer Eğitim Yardımları	3.550.898,19
Öğle Yemeği Yardımı(MEB)	200.000.000,00
Ücretsiz Kitap Yardımı (MEB)	265.000.000,00
Özel Öğrenime Gereksinim Duyan Öğrencilerin Ücretsiz Taşıma Gideri (MEB)	60.590.423,43
Diğer Transferler (MEB)	0
Toplam	1.040.116.134,61

Eğitim Yardımları kapsamında, Fondan 2011 yılında toplam 1.040.116.134,61 TL kaynak aktarılmıştır.

Aile Destek Yardımları

Gıda Yardımları

Ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarının karşılanması için, Fon'dan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına kaynak gönderilmektedir. Bu kapsamda 2011 yılı içinde toplam 106.356.383,89 TL kaynak Fondan Vakıflara aktarılmıştır.

Yakacak Yardımları

2003 yılından itibaren, Türkiye Kömür İşletmelerinden sağlanan kömür, SYD Vakıflarınca belirlenen ihtiyaç sahibi ailelere en az 500 Kg. olmak üzere ve standartlara uygun torbalanarak evlere teslim edilmek suretiyle bedelsiz olarak ulaştırılmaktadır.

Kömürün illere kadar ulaştırılması Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır. Kömürün dağıtımı ise Valiliklerin sorumluluğunda Vakıflar tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu şekilde hem kendi doğal kömür kaynaklarımız değerlendirilmekte, hem de TKİ, TTK ve EÜAŞ daha aktif duruma getirilerek istihdama ve ulaşım sektörüne katkıda bulunmaktadır. 2011 yılında 2.060.213 aileye 1.921.771 ton kömür dağıtılmıştır.

Kömürün muhtaç durumda olan vatandaşlarımıza dağıtım sürecinde oluşan nakliye, hamaliye vb. giderler için 2011 yılında SYD Vakıflarına Fondan 3.431.307 TL kaynak aktarılmıştır.

Barınma Yardımları

Oturulmayacak derecede eski, bakımsız ve sağlıklı evlerde yaşayan muhtaç vatandaşlara evlerinin bakım ve onarımı için aynı ve nakdi olarak yapılan

yardımlardır. Bu kapsamda Fondan 2011 yılında 3.469 kişi için toplam 29.289.707,67 TL kaynak aktarılmıştır.

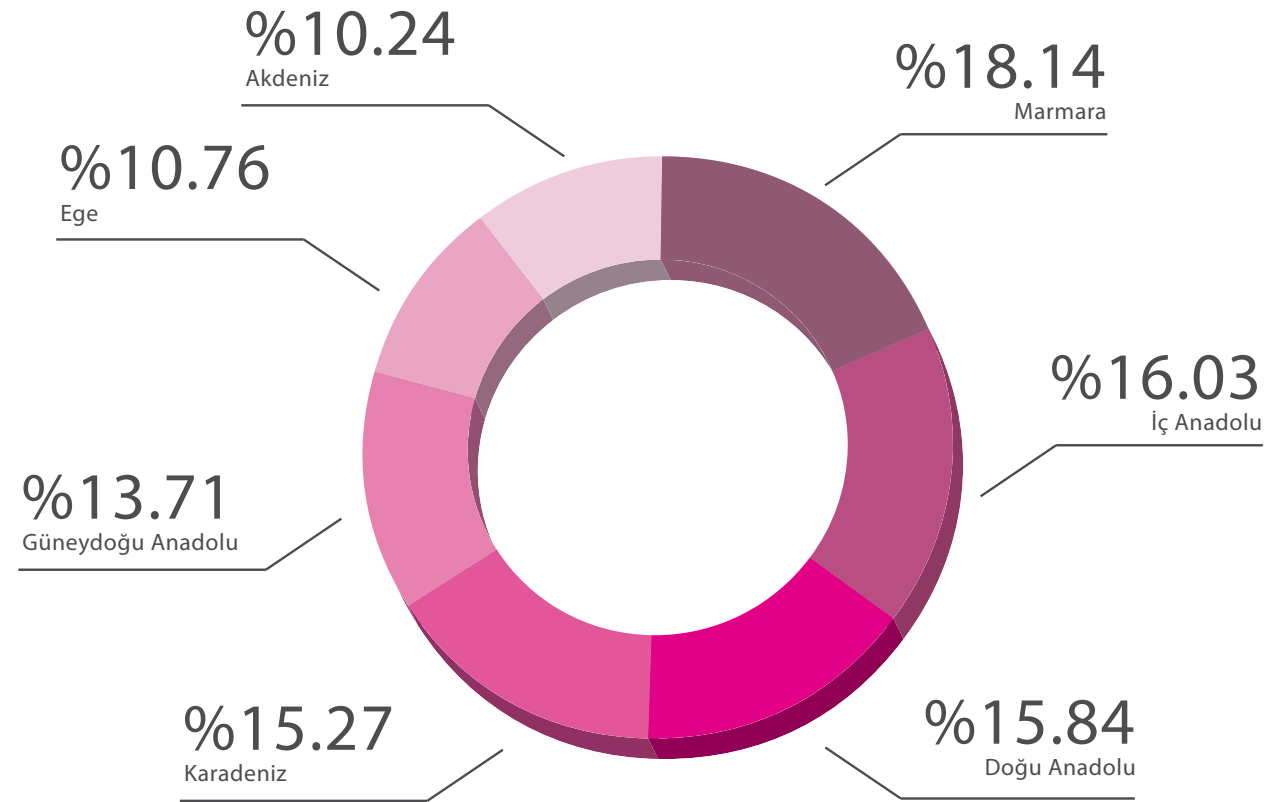
Tablo 41 - Aile Destek Yardımları (2009-2011)

	2009		2010		2011	
	Kişi/Aile Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)	Kişi/Aile Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)	Kişi/Aile Sayısı	Aktarılan Kaynak (TL)
Gıda Yardımı	2.063.363	378.953.254,08	861.707	92.364.653	849.303	106.356.383,89
Yakacak Yardımı (Kömür-Nakliye)	2.256.265	9.126.000,00	1.240.150	6.350.200	2.060.213	3.431.307,00
Barınma Yardımı	20.183	50.001.966,75	1.546	14.842.430	3.469	29.289.707,67
Toplam	4.339.811	438.081.220,83	2.103.403	113.557.283	2.912.985	139.077.398,56

Tablo 42 - Aile Destek Yardımlarının Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

BÖLGELER	AKTARILAN KAYNAK (TL)
Marmara	25.231.775,00
Ege	14.965.440,72
Akdeniz	14.234.756,00
İç Anadolu	22.299.487,00
Karadeniz	21.238.874,00
Doğu Anadolu	22.034.352,84
G.Doğu Anadolu	19.072.713,00
Toplam	139.077.398,56

Grafik 14 - Aile Destek Yardımlarının Bölgelere Göre Yüzdelerle Dağılımı (2011 Yılı)

Sosyal ve Özel Amaçlı Yardımlar

Aşevi Faaliyetleri

İşsizliğin ve yoksulluğun belirgin olarak yaşandığı yerlerde aşevleri aracılığıyla, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza günlük sıcak yemek verilmektedir.

Dul, yaşlı, hasta, özürlü ve kimsesiz olup, muhtaç durumda bulunan kişilere hizmet veren ve fondan kaynak aktarılmak suretiyle SYD Vakıflarınca işletilen 53 aşevi bulunmaktadır.

Bu aşevlerinden, 2011 yılında 30.131 kişi için toplam 10.822.974,00 TL kaynak aktarılmıştır.

Doğal Afet Destek Yardımları

Umumi hayatı etkileyen deprem, sel, yangın vb. doğal afetler nedeniyle mağdur olan vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 2011 yılında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına 685 kişi için 17.244.711,00 TL kaynak aktarılmıştır.

Diğer Muhtelif Sosyal Yardımlar

Bu kapsamda, 2011 yılında Fondan 3.715 kişi için 13.308.149 TL kaynak aktarılmış olup, bu tutarın 171.873,00 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Borcu Yardımları kapsamında, 13.136.276,00 TL'si ise Diğer Sosyal ve Özel Amaçlı Yardımlar kapsamında aktarılmıştır.

Tablo 43 - Sosyal ve Özel Amaçlı Yardımlar (2011 Yılı)

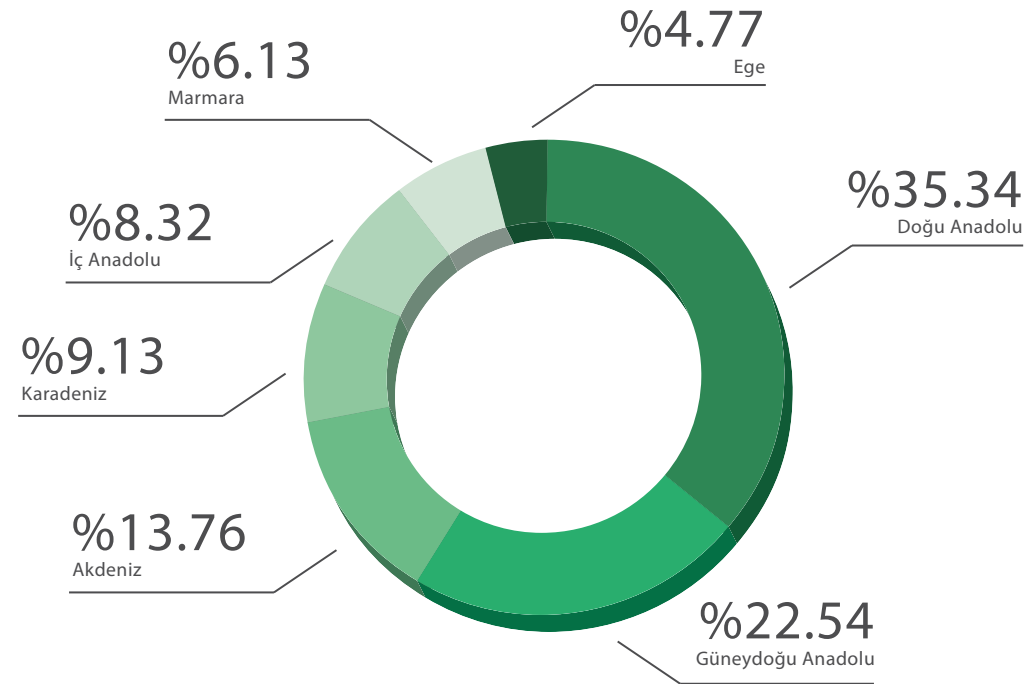
	KİŞİ/AİLE SAYISI	AKTARILAN KAYNAK (TL)
Doğal Afet Destekleri	685	17.244.711,00
Aşevi İşletme Giderleri	30.131	10.822.974,00
Diğer Muhtelif Sosyal Yardımlar	3.715	13.308.149,00
Toplam	34.531	41.375.834,00

Tablo 44 - Sosyal ve Özel Amaçlı Yardımların Bölgesel Dağılımı (2011 Yılı)

BÖLGELER	AKTARILAN KAYNAK(TL)
Marmara	2.537.493,00
Ege	1.975.611,00
Akdeniz	5.693.732,00
İç Anadolu	3.442.414,00
Karadeniz	3.775.569,00
Doğu Anadolu	14.622.910,00
G.Doğu Anadolu	9.328.105,00
Toplam	41.375.834,00

Grafik 15 - Sosyal ve Özel Amaçlı Yardımların Bölgelere Göre Dağılımı (2011 Yılı)

Sosyal Yardımlara İlişkin Projeler

Bilgi Toplumu Stratejileri Eylem Planı Bütünlük Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi

2006 - 2010 dönemi Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planında yer alan "Bütünlük Sosyal Yardım Hizmetleri" eylemi çerçevesinde TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde yürütülen projede; sosyal yardım alanında sağlıklı işleyen ortak bir veritabanı oluşturularak kurumsal bir sosyal yardım sisteminin alt yapısının ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

Bütünlük Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi çok yönlü, çok kullanıcı bir e-devlet projesidir. Bu kapsamda 13 kurum ile görüşmeler yapılmış, protokoller hazırlanmış ve eş anlı olarak da teknik çalışmalar yürütülmüştür.

Bu çalışmalar

- Sosyal yardım başvurusu yapan vatandaşlarımızın muhtaçlıklarını tespit etmeye ve kişisel verilerini temin etmeye yönelik çalışmalar,
- Mükerrer yardımların önlenmesine yönelik işbirliği geliştirmek ve kurumlar arası online veri paylaşımı yoluyla sunulan hizmetleri hızlı ve kaliteli hale getirmeye yönelik çalışmalar.

- Vatandaşlarımıza yapılan sosyal yardım ödemelerini daha hızlı, güvenilir ve insan odaklı hale getirmeye yönelik çalışmalarıdır.

Söz konusu çalışmaların ürünü olarak Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS) oluşturulmuş ve kullanılmaya başlanılmıştır. Bütünlük Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi kapsamında hayata geçirilen ilk modül ise Şartlı Eğitim ve Şartlı Sağlık Yardımları Modülü'dür.

Bütünlük Sosyal Yardım Hizmetleri Projesinin gelinen aşamasında, Şartlı Eğitim ve Sağlık yardımları ile diğer yardım programlarının yürütüleceği Yardım Modülü ile vakıf muhasebe uygulamalarının ve vakıflara kaynak aktarımının yürütüleceği Muhasebe Modülünün yazılım çalışmaları ve TÜBİTAK tarafından verilen Eğitici Eğitimleri tamamlanmıştır.

15 Haziran 2011-12 Ağustos 2011 tarihleri arasında yapılan eğitimlere 81 ilde toplam 212 SYD Vakfında görevli 369 SYD Vakfı çalışanı katılmıştır. Eğitici Eğitimleri TÜBİTAK-BİLGEM-UEKAE/ Yazılım ve Veri Mühendisliği Bölümü (G222) Eğitim ve Saha Faaliyetleri Ekibi tarafından verilmiştir. Ekim 2011 itibariyle modüller Türkiye çapında kullanıma açılmıştır.

Genel sağlık sigortasının 2012 yılından itibaren zorunlu hale gelmesi ile birlikte yoksulluk/ gelir durumunun tespiti işlemlerini yürüten Vakıfların online sorgulama yapabileceği ve tespit işlemi ile SGK'ya durumun bildirilmesi işlemlerini yürütebileceği Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespit Modülü 2011 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır.

2010-2013 tarihleri arası proje bedeli 35.000.000 TL'dir. Proje için 2010 yılında 13.499.200 TL, 2011 yılında 9.274.800 TL ödeme yapılmıştır. 2011 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle proje için toplam 22.774.000 TL harcama yapılmıştır. Projenin 2014 yılı sonunda tamamen bitmesi hedeflenmektedir.

Bütünlük Sosyal Yardım Hizmetleri Projesinin hayata geçmesi ile birlikte;

Sosyal yardım veren kurumlar arasında etkin eşgüdüm sağlanarak işlevsel anlamda tek çatı (ortak kullanılacak veri tabanı oluşturulması ile hizmetlerin eşgüdüm içinde yürütülmesi) altında olması sağlanacak.

- Ülkemizin "Yoksulluk Haritası" çıkarılacaktır.
- Sosyal yardım yararlanıcılarına ait sağlıklı bir veri tabanına kavuşulacak,
- Sosyal yardımlardan mükerrer yararlanmanın önüne geçilecek.
- Sosyal yardım hizmetlerinin sunumunda hane yaklaşımına geçilerek, ulaşılamayan yoksul kesimlere ulaşılacak.
- Oluşturulacak tek başvuru formu ile hizmetlerde standardizasyon sağlanacak.
- Sosyal yardım hizmetlerinin sunumunda bilgi teknolojileri kullanılarak zaman ve kaynak tasarrufu sağlanacak ve yardıma ulaşma süreci kısaltılacaktır.

Projenin ikinci aşamasında SYGM, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve SGK'nin veri tabanlarının entegre hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Projenin son aşamasında kamu kurumları ile yerel yönetimler ve STK'lar arasında bilgi paylaşımına olanak sağlayan bir mekanizma oluşturulması hedeflenmektedir.

Sosyal Yardım Yararlanıcılarının Belirlenmesine Yönelik Puanlama Formülünün Geliştirilmesi Projesi

Bakanlığımız ile Kalkınma Bakanlığı ve TÜİK'in paydaş olduğu projenin amacı: oluşturulacak bir puanlama formülü ile sosyal yardım ve proje desteklerinden yararlanacak vatandaşların objektif kriterlere göre belirlenmesi ve böylelikle haksız yararlanmaların önüne geçilmesidir. Proje ile her bir sosyal yardım türünden yararlanma kriterleri (muhtaçlık kriteri) oluşturularak hak sahiplerinin söz konusu kriterler çerçevesinde belirlenmesi sağlanacaktır.

TÜBİTAK ile 6 Temmuz 2010 tarihinde imzalanan sözleşme ve iş tanımı çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir. 2011 yılında proje için 300.000 TL kaynak aktarılmıştır. Proje kapsamında TÜİK tarafından Türkiye geneli "Puanlama Ana Alan Anket Çalışması" devam ettiğinden 2011 yılında harcama gerçekleşmemiştir. Projeye ilgili tüm raporların teslim edilmesinin ardından izleme süreci

başlayacaktır. İzleme sürecinin 2012 yılında sona ermesi ve projenin tamamlanması hedeflenmektedir.

Türkiye'de Uygulanan Şartlı Nakit Transferi Programı'nın Fayda Sahipleri Üzerindeki Etkisinin Nitel ve Nicel Olarak Ölçülmesi

ŞNT, Türkiye'de, yoksulluk nedeniyle eğitim ve sağlık alanında sunulan hizmetlerden faydalanamayan 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında bulunan muhtaç durumdaki ailelerin nakit transferleri yoluyla bu hizmetlere ulaşması hedeflenmektedir. Bu kapsamda söz konusu projeye, bu programın bu ailelerde yarattığı etkinin nitel ve nicel olarak ölçülmesi hedeflenmektedir.

Projeye Gazi Üniversitesi ile 3 Temmuz 2009 tarihinde işbirliği protokolü imzalanarak başlanılmış, 10 Kasım 2009 tarihinde de sözleşme imzalanmıştır. Projenin ilk dönem çalışmaları 2011 yılı içinde tamamlanmıştır. 2012 yılında ikinci dönem çalışmalarının yürütülerek projenin tamamlanması planlanmaktadır.

Proje için 2011 yılında 750.000 TL ödenek ayrılmış, 2011 Aralık ayı itibarıyla 408.532 TL ödeme yapılmıştır.

Eşi Vefat Etmiş Kadınlar İçin Sosyal Yardım Programı

Eşi vefat etmiş olan ve 3294 sayılı Kanun kapsamında yer alan kadınlara yönelik olarak yerel düzeyde SYDV'lerce veya diğer yardım kuruluşlarınca uygulanan aynı veya nakdi yardım programlarını ülke çapında geçerli bir standarda oturtmak, bu türdeki programların sürekliliğini sağlayarak yardım alan kitlenin en büyük ihtiyacı olan düzenli gelir

gereksinimini karşılamak amacıyla nakit bir sosyal yardım programı oluşturulması hedeflenmiştir.

17 Temmuz 2009 tarihinde imzalanan sözleşme ve iş tanımı çerçevesinde Boğaziçi Üniversitesi ile birlikte çalışmalar yürütülmüş ve tamamlanmıştır. Proje için toplam 291.400 TL'lik ödeme yapılmıştır.

Nihai raporda belirtilen politika öneri doğrultusunda 29.12.2011 tarih ve 2011/08 sayılı Fon Kurulu toplantısında hedef kitleye yönelik düzenli nakdi sosyal yardım programının hayata geçirilmesi ve ayda

250 TL ödenmesine karar verilmiştir. 16.02.2012 tarih 592 sayılı Genelge ile yardım programına başvurular alınmaya başlanmıştır. 2012 yılı Nisan ayında ilk ödemenin yapılması planlanmaktadır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu Çalışmaları:

2011 yılında 8 (sekiz) olağan Fon Kurulu toplantısı yapılmıştır. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının muhtelif talepleri, vakıf personelinin kıdem tazminatı ödemeleri, projeler ve yardım

talepleri için yapılan aktarmalara ilişkin tahsis ve gerçekleşen harcamalar toplamı 1.968.419.267,00 TL'dir.

1.7. Halkla İlişkiler ve Bakanlık Çağrı Merkezleri

BİMER Birimi

Vatandaşlar tarafından dilekçe, faks, e-mail, telefon vb. yollarla yapılan başvuruların kaydedilerek, yönlendirildiği birimler ve sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığının takibi amacıyla 2011 yılında bir yazılım programı oluşturulmuş ve uygulamaya konulmuştur. Bu program üzerinden 3662 başvuru değerlendirilmiştir.

BİMER üzerinden 08.06.2011-31.12.2011 tarihleri arasında 3098 başvuru cevaplandırılmıştır. Bilgi Edinme Kanunu kapsamında 33 başvuru cevaplandırılmıştır.

Çağrı Merkezleri Birimi

Çağrı Merkezlerinden Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk, Özürlü ve Sosyal Hizmet Danışma Hattı aracılığı ile ihmal, istismar ve şiddete uğramış kadın, çocuk, yaşlı ve özürlüler ile şehit yakınları, gaziler ve sosyal yardıma ihtiyacı olan vatandaşların her türlü ihbar, talep, şikayet, görüş ve önerileri alınmış, mesleki rehberlik ve danışmanlık yapılmış, acil durumlarda emniyet, jandarma birimleri ve/veya Acil Müdahale Ekip Sorumlularını ile iletişim kurulmak suretiyle müdahale edilmesi sağlanmıştır. Alo 183 Hattına 2011 yılı içerisinde toplam 51.046 başvuru yapılmıştır. Bu başvurulardan 2517'si kadına yönelik şiddetle ilgilidir.

Alo 144 Sosyal Yardım Hattı ile vatandaşlarımızın sosyal yardımlar ve proje destekleri konusunda ilk ağızdan profesyonel bir şekilde bilgilendirilmesi ve taleplerinin durumu hakkında bilgi alması sağlanmıştır. Alo 144 Hattı aracılığı ile 2011 yılı içerisinde toplam 647.414 çağrı cevaplandırılmıştır. Çağrı istek türlerine göre hatta yapılan başvurularda vatandaşların en çok daha önce vakıflara yaptıkları başvurularının sonucunu sorgulatarak öğrenmek amacıyla arama yaptığı görülmüştür. Arayanların %85,5'i Şartlı Eğitim ve Sağlık Yardımları ile Proje Desteklerine ilişkin sorgulama yaptırmak istediklerini, diğerleri ise Bakanlığımızın ve diğer kurumların sosyal yardım ve proje destek programlarına ilişkin talepleri olduğunu belirtmişlerdir.

Ekler

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

20/07/2011-31/12/2011 tarihleri arasında Üst Yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (ANKARA-30.04.2012)

Kenan BOZGEYİK
Müsteşar

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Mali Hizmetler Birin Yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2011 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin benden önceki harcama yetkilisi/yetkililerinden almış olduğum bilgiler doğrultusunda güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (ANKARA - 30.04.2012)

Doç. Dr. Mustafa CAN
Strateji Geliştirme Başkanı

---

www.aile.gov.tr